Vol. 6 | No. 1676 | Tue. Jun 9. 2020 | سه‌شنبه ۲۰ خرداد ۱۳۹۹ | ۱۷ شوال ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۶۷۶ | ۸ صفحه | قیمت: ۳۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۷۲۶۰۰۰۰ تومان	۱۱۱۸۹۰۲

طرح کاداستر در سال ۹۹ پیگیری می‌شود

افزایش ۲۶ سانتیمتری تراز دریاچه ارومیه

صفحه ۳

رییس بخش زلزله مرکز تحقیقات، مسکن و شهرسازی عنوان کرد

هشدار درباره ویلاسازی روی گسل مشاء

صفحه ۵

گزارش یکساله سیستم بانکی منتهی به بهمن ۹۸ اعلام شد

افزایش روزانه ۹۷۲ میلیارد تومانی تسهیلات

سپرده بانک‌ها نیز روزانه ۱۵۲۳ میلیارد تومان افزایش یافته‌است

صفحه ۲

تحلیل فقدان راهبرد توسعه صنعتی در ایران

چرا استراتژی توسعه صنعتی عملیاتی نشده است؟

تعادل | گروه صنعت | پیگیری یک راهبرد توسعه صنعتی از مهم‌ترین اقدامات کشورها برای دستیابی به توسعه صنعتی است. کشورهای صنعتی با رویکردهای مختلفی از جمله «توسعه صادرات، جایگزینی واردات و ارتقای بخش کالای سرمایه‌ای و یا ترکیبی از آنها» به توسعه صنعتی دست پیدا کرده‌اند. البته هر کدام از این رویکردها دارای پیامدهای مختلفی است و ارزیابی موفقیت کلی آنها بستگی به این دارد که کشور اجراکننده آن در پی دستیابی به چه هدفی است. این در حالی است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تابه حال برنامه‌ای تحت عنوان استراتژی توسعه صنعتی از سوی متولیان وزارت صمت، تدوین شده است. البته نخستین دلیل آن را شاید بتوان فقدان فهم مشترک از مفهوم توسعه و برنامه‌ریزی توسعه در کشور عنوان کرد. برهمین اساس، ضرورت دارد تدوین استراتژی توسعه صنعتی در کمترین زمان ممکن و با بهره‌گیری از نخبگان صنعت، اقتصاد، آینده‌پژوهان و تصمیم‌سازان اقتصادی در دستور کار دولتمران قرار گیرد. البته در تدوین این برنامه صنعتی، درنظر گرفتن و اولویت‌بندی اهداف در کنار توجه به شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی هر کشور ضرورت دارد. تدوین استراتژی توسعه‌صنعتی همچنین باید در چارچوب مشخصی از جمله انتخاب با دقت صنایع و حمایت مشروط و زمان بندی شده از آنها انجام شود؛ چراکه تنها با تکیه بر تدوین یک استراتژی خوب، توسعه صنعتی رخ نمی‌دهد. بلکه پیش‌شرط اجرای موفق راهبرد توسعه صنعتی، وجود یک دولت توسعه گرا با سه ویژگی «وجود نخبگان یا حاکمان سیاسی سالم (غیرفاسد)، ملی گراو تحول خواه، ارتباط ریشه‌دار با بخش خصوصی و وجود نظام اداری مستقل با صلاحیت و حرفه‌ای» است.

◄ استراتژی توسعه صنعتی و اهداف آن

استراتژی توسعه صنعتی به مجموعه‌ای از جهت‌گیری‌های بلندمدت دولت اطلاق می‌شود که در بُعد خارجی چارچوب و نحوه ارتباط بخش صنعت کشور با اقتصاد جهانی را تعریف می‌کند و در بُعد داخلی به‌طور غیرمستقیم بر تخصیص منابع بین صنایع و یا گروه‌های صاحب نفوذ جامعه اثر می‌گذارد؛ بنابراین با در نظر گرفتن مفهوم توسعه صنعتی به عنوان یک مسیر و یا یک مرحله از گذار توسعه اقتصادی، می‌توان استراتژی صنعتی را به نقشه‌راهی تشبیه کرد که سیاست‌صنعتی در لایه‌ای پایین‌تر از آن، ابزارها، بودجه، ملزومات و تاکتیک‌های اجرایی طی مسیر را مشخص می‌کند. در واقع، سیاست مذکور دربردارنده کلیه سیاست‌های صنعتی، تجاری، ارزی، پولی و مالی است که همگی در یک راستا و به صورت هماهنگ در جهت تحقق استراتژی توسعه‌صنعتی تنظیم می‌شوند.

سیاست‌گذاران با تدوین استراتژی‌های توسعه صنعتی اهداف متفاوتی را دنبال می‌کنند. این اهداف عبارتند از: «قطع حلقه‌های وابستگی به‌جامانده از دوران استعماری و ایجاد استقلال سیاسی، خلق اقتصادی مدرن و متنوع به‌صورت هماهنگ و منسجم، ایجاد اشتغال، صرفه‌جویی در هزینه‌های ارزی از طریق سیاست‌های جایگزینی واردات و ایجاد درآمدهای ارزی از طریق گسترش صادرات، ایجاد تغییرات مطلوب اجتماعی؛ نهادی و سیاسی در جهت مدرنیزاسیون جامعه، کسب شأن و اعتبار سیاسی ناشی از توفیقات اقتصادی و حفظ امنیت ملی.» با این حال صنعتی شدن لزوما تنها راه دستیابی به رشد سریع درآمد سرانه نیست. برای مثال در بسیاری از کشورها، با گسترش صادرات مواد معدنی و منابع طبیعی مانند نفت، درآمدها افزایش پیدا کرده است. اما در بلندمدت برای حفظ روند رشد به‌صورت پایدار، قطعا اقتصاد مبتنی بر یک صنعت پویا موردنیاز است. بنابراین یکی از اهداف مهم استراتژی توسعه صنعتی دسترسی به رشد پایدار است.

◄ سیاست صنعتی

در همین راستا، مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق ایران، در پژوهشی به بررسی «استراتژی توسعه‌صنعتی در ایران و جهان» پرداخته است. براساس این پژوهش، به‌رغم گستردگی استفاده از سیاست‌های صنعتی در دنیای امروز، همچنان بر سر انتخاب نوع سیاست‌ها مناقشه وجود دارد. با این وجود یک وفاق کلی در ارتباط با ایجاد محیط مطلوب برای صنعتی شدن از طریق ثبات اقتصاد کلان، تأمین عمومی آموزش، حقوق مالکیت تضمین‌شده و اجرای قانونی قراردادها مشاهده می‌شود. در کنار ایجاد محیط مطلوب برای فعالیت هرچه بهتر صنایع، سیاست‌های صنعتی نیز باید دارای چارچوب‌های مشخصی باشند. در ادامه اهم این چارچوب‌ها که در مطالعات سازمان‌های معتبر بین‌المللی از جمله آنکتاد و سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، به آنها اشاره شده‌است، ذکر می‌شود.

۱. بومی‌سازی سیاست صنعتی: امکان تجویز یک نسخه واحد در تدوین سیاست‌های صنعتی برای همه کشورها وجود ندارد. گرچه تجربه کشورهای موفق آسیای شرقی حاوی درس‌های مفیدی برای کشورها در این زمینه است ولی چنین سیاست‌هایی ممکن است در کشورهای دیگر منجر به موفقیت نشود. همانطور که کشورهای آسیای شرقی نیز همه از یک سیاست صنعتی خاص پیروی نکرده‌اند. از این رو، لازم است هر کشوری با توجه به شرایط خود یک سیاست صنعتی مناسب انتخاب کند؛ به عبارت دیگر استراتژی‌های توسعه صنعتی در واکنش به عواملی چون میزان بهره‌مندی یک کشور از مواهب اولیه، وقوع حوادث تاریخی، شوک‌های خارجی، انتخاب‌های ممکن سیاسی ناشی از تعامل گروه‌های ذی‌نفع داخلی و در دسترس بودن و عقلانی جلوه کردن نظریه‌های اقتصادی حاکم در آن مقطع زمانی و سرانجام سنت‌ها و باورهای فرهنگی در جوامع مختلف، شکل‌ها و قالب‌های متفاوتی به‌خود می‌گیرند.

ادامه در صفحه ۷

ستون اول

زیر پوست جامعه مادی گرا

امان‌الله قرایی مقدم

چرا زمینه بروز تخلفات اقتصادی در ایران بالاست؟ این پرسشی است که این روزها بعد از آغاز دادگاه تخلفات اقتصادی معاون سابق قوه قضاییه در محافل گوناگون مطرح می‌شود. همانطور که مستحضرید مساله اقتصاد در جهان امروز مساله‌ای بنیادین و کلیدی است به گونه‌ای که می‌توان گفت سایر شوون تاثیرگذار جامعه از این اصل اساسی اثر می‌پذیرند. چه از نظر مارکس و چه از نقطه نظر سایر متفکران این اقتصاد است که شالوده سایر رفتارهای انسانی را شکل می‌دهد. از دیدگاه امروزین هم جامعه شناسانی مثل پارسون استاد هاروارد معتقد است که از قرن ۱۶ و ۱۷ میلادی تا به امروز آنچه ذهنیت و شاکله کلی هویت افراد را تشکیل می‌دهد، ذهنیت ذاتی و حسی است. این ذهنیت ذاتی و حسی یعنی چه؟ یعنی پول و ظواهر مادی. این ظواهر مادی است که هستی امروز فرزندان آدم را شکل داده‌است. زمانی که فلسفه کلی جامعه بر اساس ارزش‌های مادی و پول و النگوی طلا و ماشین گرانتر و خانه اعیانی‌تر و... شکل می‌گیرد، برون داد یک چنین رفتاری به صورت گسترش تخلفات اقتصادی، ارتشا، اختلاس و دزدی نمایان می‌شود. وقتی اقتصاد بر اساس تئوری‌های مارکس و... گسترش می‌یابد و زیربنای هر رفتار دیگری می‌شود؛ معنویات کمتر می‌شود و همه رفتارها حول محور مادیات و پول می‌چرخد. در این جامعه حتی اگر ظواهر دینی را هم داشته باشد روابط و تعاملات رنگ صوری و ظاهری به خود می‌گیرد و ارزش‌ها و معنویات عقب‌نشینی می‌کنند. طبیعی است که در جامعه‌ای که در آن پول حرف اول و آخر را می‌زند؛ میل و رغبت بیشتری به تخلفات اقتصادی، اختلاس، ارتشا و... وجود دارد. خب اما سوالی که با این توضیحات مطرح می‌شود آن است که چرا آمار تخلفات اقتصادی و اختلاس در جوامع توسعه یافته و کشورهایی که اساسا مبدا نظام سرمایه‌داری هستند (مثل ژاپن، آلمان، کانادا و...) پایین است، اما در جوامع توسعه نیافته تا این حد این آمارها بالاست؟ پاسخ این است که در این جوامع قانون به عنوان اصل اساسی نظام سیاسی جریان دارد و بر تمام ارکان و شوون تقنینی، اجرایی و قضایی نظارت می‌کند و در کنار قانون، رسانه‌های مستقل و آزادی هم وجود دارند که هر گونه تخلفی را رصد و اطلاع‌رسانی می‌کنند. این است که آمار تخلف در این کشورها پایین است اما در ایران، در لیبی، در عراق، در عربستان و... بالاست. در ایران به دلیل عدم این نظارت‌های بنیادین شاهد این هستیم که مثلا دختر یک وزیر تخلفات چند صد میلیاردی را انجام می‌دهد؛ یا پسر فلان مسوول دستش در اختلاس و... گیر است. این نگاه مادی گرایانه و عدم نظارت‌ها باعث شده که هر از گاهی در کشور شاهد برگزاری دادگاه‌هایی باشیم که در آن میلیاردها دلار از سرمایه کشور به غارت رفته است. دادگاه بابک زنجانی، شهرام جزایری واخیرا هم دادگاه طبری نمونه‌هایی از این نوع نگاه در کشور است. این در حالی است که ما مثلا در دوران هخامنشیان می‌خوانیم که پوست یک قاضی متخلف را روی میز پسرش که جانشین پدر برای قضاوت شده بود قرار می‌دهند تا پسر همواره بداند که در صورت تخلف چه سرنوشتی خواهد داشت. این در حالی است که امروز دختر فلان مسوول با ماشین میلیاردی‌اش شخصی را زیر می‌گیرد و می‌کشد اما با خیال راحت اعلام می‌کند که کشتم؟ پولش رو میدم. این نگاه مادی گرایانه است که زیر پوست شهرها جریان دارد و نتایج عملی یک چنین نگاه‌هایی هم می‌شود؛ اینکه افراد به خاطر پول بیشتر هر کاری می‌کنند. برای مقابله با این رویکرد فکری باید الگوهای ارزشی وفکری تازه‌ای در جامعه ترویج شود. باید برای نسل‌های آینده این دیدگاه را آموزش دهیم که تولید ثروت تنها از طریق راه‌های قانونی است که ارزش محسوب می‌شود و به دست آوردن پول از هر مسیری اشتباه است؛ ضمن اینکه ساختارهای نظارتی کشور باید دقیق تمام ابعاد و زوایای مدیریتی در کشور را زیرنظر داشته باشند و در نهایت به رسانه‌ها هم فضای کافی برای نظارت داده شود. اگر می‌بینیم که تخلف، اختلاس، ارتشا و... در کشورهای توسعه یافته کمتر است به خاطر این ساختارهای نظارتی است که تعبیه شده‌است.

جامعه‌شناس

هوشنگ پوربابایی وکیل پایه یک دادگستری:

فساد اقتصادی ضد توسعه است

ویژه تحلیل دادگاه مفاسد اقتصادی

مهدی بیک | طی هفته‌های اخیر و بعد از آغاز دادگاه‌های مقابله با مفاسد اقتصادی یک‌بار دیگر موضوع مقابله با فساد در راس ارزیابی‌های تحلیلی رسانه‌ها قرار گرفت. واقع آن است که فساد ریشه بروز بسیاری از ناهنجاری‌هاست و چنانچه روند بروز مفاسد اقتصادی در فضای عمومی کشور مهار نشود، این توقع که کشور در مسیر توسعه، اعتماد و ترقی گام بردارد؛ بیشتر به رویای در دوردست شبیه خواهد بود تا واقعیتی در دسترس. به عبارت روشنتر جامعه‌ای که در آن تخلفات اقتصادی، اختلاس، ارتشا و... افزایش پیدا می‌کند، به همان نسبت فاصله بعیدتری از توسعه پایدار خواهد داشت. با توجه به اثر این تخلفات اقتصادی در توسعه پایدار در این شماره سراغ هوشنگ پوربابایی وکیل پایه یک دادگستری رفتیم تا در خصوص راهکارهایی صحبت کنیم که از طریق آن می‌توان زمینه بروز فساد در اتمسفر اقتصادی را محدودتر کرد. پوربابایی با اشاره به این واقعیت که ریشه اصلی تخلفات اقتصادی را باید در الگوهای ارزشی حاکم بر جامعه جست‌وجو کرد، می‌گوید: قدم اول برای مقابله با این تخلفات را در خانواده و نهادهای آموزشی و عمومی باید دید. نهادهایی که امروز ثروتمندشدن به هر طریقی را ترویج می‌کنند باید در رویکردهای خود تغییرات بنیادینی ایجاد کنند تا کودک دیروز که امروز راهی جامعه می‌شود بداند که ثروت آفرینی از مسیرهای مولد و معقول است که ارزش محسوب می‌شود و اختلاس، ارتشا و تخلف از هر نوعی ضدارزش است. این حقوقدان مفاسد اقتصادی را به نوعی ضد توسعه ارزیابی می‌کند.

■ با توجه به اینکه اخیرا چند پرونده حقوقی و اقتصادی بزرگ در فضای عمومی کشور مطرح شده، موضوع صدور حکم اعدام برای زن و شوهر متخلف در پرونده خرید خودرو و متعاقب آن آغاز دادگاه‌های طبری، باعث شده تا این ابهام که زمینه بروز تخلفات اقتصادی چیست در افکار عمومی مطرح شود. لطفا بفرمایید که چه بستر و فضایی باعث بروز تخلفات اقتصادی گسترده در یک جامعه می‌شود؟

این سوال، سوال خوبی است؛ متاسفانه ماهمواره قوه قضاییه را به عنوان یگانه راه‌حل موجود در نظر گرفته‌ایم و همیشه چشم امیدمان به برخوردهایی از ناحیه قوه قضاییه بوده که بخواهد با مجرمان و متخلفان اینچنینی برخورد قاطع کند که این برخورد باعث تنبّه دیگران شود تا دیگر به سمت تخلفات اقتصادی و اختلاس و... نروند.

ادامه در صفحه ۲

عباس آرگون عضو اتاق بازرگانی تهران پیشنهاد کرد

شبکه بانکی گلوگاه مبارزه با فساد

گروه پشتیبانی تولید | هرچند در ماه‌های گذشته با تاکید جدی ابراهیم رییسی - رییس قوه قضاییه - بر لزوم برخورد جدی با فساد در بخش‌های مختلف اقتصاد ایران، دادگاه‌های گسترده‌ای در سراسر کشور برگزار شده که با محوریت مبارزه با فساد به جرایم تعداد زیادی از متهمان رسیدگی شده و احکامی سنگین نیز علیه آنها صادر شده است اما در روزهای اخیر آغاز دادگاه اکبر طبری - معاون اجرایی سابق حوزه ریاست قوه قضاییه - بمبی جدید در فضای خبری کشور منفجر کرد. فردی که سال‌ها، جزو پرنفوذترین افراد در قوه قضاییه به شمار می‌رفت با پرونده‌ای قطور و تعداد زیادی اتهام اقتصادی به دادگاه آمده و باید پاسخگوی پرونده‌ای بسیار گسترده باشد. آغاز دادگاه طبری، بار دیگر این سوال را به وجود آورده که اگر قوه قضاییه حلقه پایانی برخورد با فساد و پیگیری متهمان است، منشأ ابتدایی فساد از کجا آغاز می‌شود و چگونه طبری و امثال او، فضایی را به دست می‌آورند که میلیاردها تومان را به نفع شخصی خود مصادره کرده و با تشکیل گروه‌هایی گسترده به شکل تیمی در فضای اقتصادی و قانونی کشور نفوذ کنند؟ عباس آرگون - عضو اتاق بازرگانی تهران و نایب‌رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه این اتاق - در گفت‌وگو با «تعادل» از اهمیت مواجهه با فساد در فضای علت و معلول می‌گوید و معتقد است، آنچه بیشترین اهمیت را دارد بستن راه فساد از منشأ است تا شانس به وجود آمدن پرونده‌هایی شبیه به آنچه در حال حاضر در دست بررسی قرار دارد به حداقل ممکن برسد.

■ با وجود تصویب قوانین جدید در مبارزه با فساد و تاکید جدی قوه قضاییه در برخورد با مفسدین، چرا باز کشور شاهد رونمایی از پرونده‌هایی مانند اتهامات طبری در دادگاه است؟

قوه قضاییه، آخرین حلقه مبارزه با فساد است. یعنی جایی که فساد رخ داده و سرنخ‌هایی از این فساد به دست آمده، قوه قضاییه به پرونده ورود می‌کند و در صورت اثبات اتهامات، مجرم یا مجرمین را دستگیر و دادگاهی می‌کند. هیچ‌کس تردیدی ندارد که این قوانین سخت‌گیرانه در مبارزه با فساد اهمیت فراوانی دارند و جامعه انتظار دارد که با مجرمان اقتصادی با شدت زیاد برخورد شود. اما فساد نیز مانند بسیاری از مسائل یک علت و یک معلول دارد. فردی که در دادگاه به عنوان متهم یا مجرم حضور دارد، معلول فضایی است که به او امکان فساد را داده است. ما برای آنکه پرونده فساد جدید شکل نگیرد باید سراغ علت‌ها برویم.

ادامه در صفحه ۷

یادداشت

تولید گاز حتی در تحریم، اولویت وزارت نفت است

تیناجعفرزاده | کارشناس انرژی |

دارا بودن ذخایر هیدروکربوری در عصر صنعت و انرژی، برگ برنده‌ای است که می‌توان از آن در معادلات جهانی بهره برد و به تبع آن قدرت چانه‌زنی و نفوذ سیاسی کشورهای ذینفع را افزایش داد. ایران به عنوان نخستین دارنده منابع هیدروکربوری و دومین دارنده ذخایر گازی در جهان، سهم قابل توجهی از تامین سوخت‌های ارزشمند فسیلی را به خود اختصاص داده است و به تبع آن جایگاه ویژه‌ای از تعاملات جهانی در این عرصه را در اختیار دارد. اگرچه با تنگ‌تر شدن حلقه تحریم‌ها در سال‌های اخیر، بازارهای هدف صادراتی ایران با بحران‌هایی مواجه شده است، اما باید به این نکته نیز توجه داشت که یکی از عوامل موثر و بازدارنده در افزایش بیشتر فشارهای غرب، نیاز کشورهای صنعتی به منابع هیدروکربوری ایران است. این موضوع به‌ویژه در مورد سوخت گاز (با توجه به گستره بالای عملیاتی در صنایع) از اهمیت بیشتری برخوردار است. اروپا به عنوان یکی از خاستگاه‌های سوخت‌های فسیلی همواره توجه ویژه‌ای به ایران داشته است و با وجود اینکه سال‌هاست بخش عمده‌ای از نیاز خود به این سوخت ارزشمند را از روسیه تامین می‌کند، اما به دلیل بدعهدی برخی از طرفین معامله و هزینه‌های سرسام آور انتقال گاز از دیگر کشورها، حساب ویژه‌ای بر روی گاز ایران باز کرده است؛ اولویتی که با علم به موقتی بودن تحریم‌ها، باعث شده تا همچنان اروپایی‌ها در برخورد با ایران محتاطانه‌تر برخورد کنند و مواضع خود را در بحث تحریم‌ها تعدیل کرده و تلاش کنند تا با میانجیگری، به دنبال راهی برای رفع اختلاف‌ها میان ایران و امریکا باشند. بدون شک، حفظ قدرت چانه‌زنی و سنگین‌تر بودن وزنه ایران در تعاملات جهانی و ارایه پاسخ به غرب، یکی از مواهبی است که مرهون همین ذخایر استراتژیک فسیلی است. از سوی دیگر، پارس جنوبی به عنوان قطب تولید گاز ایران، ۱۴.۲ تریلیون متر مکعب ذخایر گازی معادل هشت درصد از ذخایر گازی جهان و حدود ۴۰ درصد از مجموع ۳۳.۸ تریلیون متر مکعب ذخایر گازی ایران را در اختیار دارد. این میدان مشترک با قطر همچنین ۱۸ میلیارد بشکه میعانات گازی را در خود جای داده است و نقش استراتژیکی در تکمیل زنجیره تولید گاز کشورمان بازی می‌کند. این میدان در دو دهه گذشته در حدود ۶۰ درصد از مجموع تولید گاز ایران سهم داشته و در اهداف ایران برای تبدیل شدن به یک بازیگر کلیدی در بازار جهانی گاز طبیعی مایع (LNG) نقشی اساسی داشته و دارد. از سوی دیگر، در حالی که ایران تا سال ۱۳۹۶ همواره تولید گاز کمتری از شریک خود در پارس جنوبی داشت، اما از سال ۹۲ و با تمرکز سرمایه و نیروی انسانی در فازهای اولویت‌دار سرانجام ایران برنده ماراتن نفسگیر تولید گاز شد و توانست در تولید گاز از این میدان مشترک از رقیب دیرینه خود نیز پیشی بگیرد. این در حالی است که ۶۵ درصد از چاه‌های میدان مشترک ایران و قطر در دولت تدبیر و امید و وزارت بیژن نامدار زنگنه حفر و عملیاتی شده است. نگاهی به خطوط دریایی ایجاد شده هم نشان می‌دهد که ۶۷ درصد از این خطوط در دوره وزارت زنگنه در دولت‌های یازدهم و دوازدهم ایجاد شده است. در حالی که تا پیش از سال ۹۲ تنها ۲۰ ردیف پالایشگاهی در پارس جنوبی به بهره‌برداری رسیده بود، از سال ۹۲ تاکنون ۳۰ ردیف پالایشگاهی جدید که ۶۰ درصد از کل واحدهای فعلی را شامل می‌شود به بهره‌برداری رسیده است. در واقع از سال ۹۲ تاکنون معادل ۱۲ فاز استاندارد در پارس جنوبی به تولید رسیده است که به معنای افزایش سالانه متوسط ۱۷ درصد تولید گاز و افزایش دو برابری تولید از سال ۹۲ است. با توجه به این آمار، در ۶ سال گذشته، بیش از ۱۵۰۰ میلیارد متر مکعب گاز غنی به ارزش ۲۷۰ میلیارد دلار تولید شده است که بخش عمده‌ای از درآمدزایی ارزی برای کشورمان را به دنبال داشته‌است.

ادامه در صفحه ۳

اخبار

پرداخت یارانه به موالید جدید تغییر نکرده است

سخنگوی دولت گفت: هیچ تغییری برای پرداخت یارانه نقدی به موالید جدید در مصوبه اخیر دولت صورت نگرفته است. علی ربیعی درباره خبر حذف موالید جدید از دریافت یارانه نقدی گفت: نحوه پرداخت یارانه به موالید جدید مانند سنوات گذشته است و تغییری نکرده است بلکه آنچه مطرح بوده موضوع شناسایی و تایید مشمولان دریافت یارانه نقدی است. به وزارت رفاه ماموریت داده شده که فرزندان خانواده‌هایی که یارانه آنها طبق مصوبه مجلس حذف شده را شناسایی و از لیست دریافت یارانه حذف کند.

واریز بیمه بیکاری برای ۱۰۳ هزار متقاضی بیکارشده بر اثر کرونا

معاون وزیر کار از واریز مقرری بیمه بیکاری برای ۱۰۳ هزار متقاضی بیکارشده در دوران کرونا خبر داد. به گزارش ایبنا، عیسی منصوری معاون توسعه کارآفرینی واشتغال وزیر کار و رفاه اجتماعی در جمع خبرنگاران در محل وزارت کار اعلام کرد: تعداد بیکارانی که بر اثر کرونا بیکار شده‌اند طبق ثبت نام‌شدگان در سامانه جامع اشتغال و بیکاری در اسفند ماه ۸۴۰ هزار نفر بودند که در ماه‌های بعد این روند رو به کاهش گذاشت به گونه‌ای که تعداد متقاضیان برای دریافت بیمه بیکاری در خرداد امسال به ۲ هزار و ۸۰۰ نفر کاهش یافت. وی ادامه داد: از ۸۴۰ هزار نفر ثبت نام شده از اسفند تاکنون، تعداد ۷۰۳ نفر مشمول بیمه بیکاری می‌شدند. از این تعداد ۲۴۱ هزار نفر فقط بیکار شده در اسفند سال گذشته بودند که برایشان پیامک ارسال شده و تاکنون ۱۱۰ هزار متقاضی مقرری بیمه‌ای شماره حساب اعلام کرده‌اند و برای ۱۰۳ هزار نفر مقرری بیمه بیکاری واریز شده و تا ۱۰ روز آینده برای ۲۶۰ هزار نفر دیگر نیز بیمه بیکاری واریز می‌شود. معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزیر کار و رفاه اجتماعی همچنین گفت: برای اثرات کرونا بر کسب و کارها چند سناریو وجود دارد که در یک سناریو می‌گوید احتمالا روند کسب و کارها دوباره رونق بگیرد و بهتر از زمان قبل از کرونا باشد، در سناریوی دیگر می‌گوید ابتدا به خاطر کرونا کسب و کارها یک افت داشته باشند و بعد از آن سریعا به روند گذشته برگردند و در یک سناریو نیز می‌گوید احتمالا به خاطر موج دوم کرونا دوباره رکود کسب و کارها شروع شود و برای بررسی این سناریوها ۱۱ مولفه اساسی در کسب و کار مورد بررسی قرار گرفته است. وی همچنین گفت: برای کسانی که از کرونا بیکار شده اما مشمول بیمه بیکاری نمی‌شوند مانند رانندگان تاکسی و یا مشاغل ساختمانی که بیمه خویش‌فرما هستند، تسهیلات ۶ میلیون تومانی با نرخ ۱۲ درصد پرداخت می‌شود که با یک تنفس سه ماهه بازپرداخت از مهر ماه شروع می‌شود و مدت بازپرداخت آن ۲۴ ماهه خواهد بود.

ابلاغ آیین‌نامه پرداخت تسهیلات مسکن به بازنشستگان

معاون اول رییس جمهور آیین‌نامه اجرایی موضوع پرداخت تسهیلات مسکن به بازنشستگان را برای اجرا به دستگاه‌های ذیربط ابلاغ کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر هیات دولت، هیات وزیران در جلسه ۱۱ خرداد ۱۳۹۹ به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور، آیین‌نامه اجرایی بند (ز) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، موضوع پرداخت تسهیلات مسکن به بازنشستگان را تصویب کرد. بر این اساس، به منظور تسهیل در تامین مسکن بازنشستگان صندوق‌های کشوری، لشکری و تامین اجتماعی از محل منابع حاصل از بازپرداخت اقساط مسکن‌مهر ۴۰ هزار فقره تسهیلات خرید یا ساخت مسکن با رعایت الگوی مصرف مسکن پرداخت می‌شود. سقف فردی تسهیلات پرداختی در کلان‌شهرها ۵۰۰ میلیون ریال و سایر شهرها و روستاها ۴۰۰ میلیون ریال تعیین می‌شود. نرخ تسهیلات مذکور در شهر تهران ۹ درصد، مراکز استان‌ها هفت درصد و سایر مناطق شهری و روستایی چهار درصد تعیین می‌شود. گفتنی است، بازنشستگان کشوری، لشگری و تامین اجتماعی برای دریافت تسهیلات مذکور باید طی (۱۰) سال گذشته خود و همسرشان فاقد واحد مسکونی بوده و از تسهیلات خرید یا ساخت مسکن استفاده ننموده باشند. سپری شدن حداقل پنج سال از تاریخ بازنشستگی و دریافت مستمری کمتر از سی میلیون ریال در ماه، از دیگر شرایط اخذ این تسهیلات است. لازم به ذکر است، افراد با سابقه بازنشستگی بالاتر در اولویت پرداخت تسهیلات قرار دارند. ضمناً تسهیلات مزبور صرفاً برای واحدهای کمتر از (۱۵) سال ساخت قابل پرداخت بوده و مدت بازپرداخت اقساط آن (۱۰) سال تعیین می‌شود. همچنین، صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری و تامین اجتماعی موظفند بازپرداخت اقساط تسهیلات پرداختی به بازنشستگان معرفی شده را تا تسویه کامل تضمین نمایند و ظرف یک ماه بعد از ارسال اطلاعات اعلامی بانک مسکن نسبت به کسر اقساط ماهانه تسهیلات یادشده از مستمری دریافت‌کنندگان تسهیلات، اقدام و حداکثر تا ده روز از تاریخ پرداخت مستمری‌های ایشان به حساب بانک مسکن کارسازی کنند.

تنقیح بیمه شخص ثالث

هیات وزیران در جهت پالایش و شفاف‌سازی نظام حقوقی و ضرورت تنقیح و تدوین مقررات کشور، تصویب‌نامه تنقیحی مربوط به بیمه خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه زمینی را تصویب کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر هیات دولت، هیات وزیران در جلسه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۹ تصویب کرد، مصوبات مندرج در فهرست‌های پیوست شماره یک، اعم از اینکه اجراء شده یا موضوع آن منتفی یا به موجب قانون یا مصوبه لاحق، نسخ ضمنی شده باشد، به نحو مذکور در پیوست‌ها، نسخ می‌شود.

در یک سال منتهی به بهمن ۹۸ رخ داد

افزایش روزانه ۱۵۲۳ میلیارد سپرده و ۹۷۲ میلیارد تسهیلات

گروه کلان | محسن شمشیری |

آمارهای بانک مرکزی از افزایش ۲۷.۵ درصدی مانده سپرده‌ها و ۲۴.۳ درصدی مانده تسهیلات بانکی در پایان بهمن ماه ۹۸ نسبت به مقطع مشابه سال قبل حکایت دارد. همچنین بانک‌ها با نگهداری ۷۶۶ هزار میلیارد تومان یعنی ۳۰ درصد مبلغ ۲۵۷۸ هزار میلیارد تومان سپرده، ۱۸۱۲ هزار میلیارد تومان را تسهیلات پرداخت کرده‌اند.

به گزارش «تعادل»، گزارش بانک مرکزی از وضعیت کل مانده سپرده‌ها و تسهیلات تومانی و ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری در پایان بهمن ماه سال ۱۳۹۸ حاکی از آن است که مانده کل سپرده‌ها بالغ بر ۲۵۷۸ هزار میلیارد تومان شده که نسبت به مقطع مشابه سال قبل ۵۵۵ هزار میلیارد تومان (۲۷.۵ درصد) و نسبت به پایان سال قبل معادل ۵۱۰ هزار میلیارد تومان (۲۴.۷ درصد) افزایش نشان می‌دهد. بیشترین مبلغ سپرده‌ها مربوط به استان تهران با مانده ۱۳۷۳ هزار میلیارد تومان و کمترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۶۹۱۰ میلیارد تومان است.

مانده کل تسهیلات بالغ بر ۱۸۱۲ هزار میلیارد تومان است که نسبت به مقطع مشابه سال قبل ۳۵۴ هزار میلیارد تومان (۲۴.۳ درصد) و نسبت به پایان سال قبل ۳۰۳ هزار میلیارد تومان (۲۰.۱ درصد) افزایش داشته است. بیشترین مبلغ تسهیلات مربوط به استان تهران با مانده ۱۱۴۶ هزار میلیارد تومان و کم‌ترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۶۶۷۰ میلیارد تومان است.

کاهش نسبت تسهیلات به کمتر از ۸۰ درصد

شایان ذکر است نسبت تسهیلات به سپرده‌ها بعد از کسر سپرده قانونی ۷۸.۴ درصد است که نسبت به مقطع مشابه سال قبل و پایان سال قبل، به ترتیب ۱.۸ و ۲.۹ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. نسبت مذکور در استان تهران ۹۲.۳ درصد و استان کهگیلویه و بویراحمد ۱۰۸.۸ درصد است.

بانک مرکزی توضیح داده است که یکی از علل مهم بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده‌ها در استان تهران استقرار دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و موسسه‌های تولیدی سایر استان‌ها در استان تهران بوده و عمده فعالیت‌های بانکی آنها توسط شعب بانک‌ها و موسسه‌های اعتباری استان تهران انجام می‌شود.

۳۰ درصد سپرده‌ها در بانک باقی ماند

بانک‌ها از مبلغ ۲۵۷۸ هزار میلیارد تومان سپرده به مبلغ ۲۶۹ هزار میلیارد تومان سپرده قانونی داشته‌اند که ۱۰.۴۳ درصد کل سپرده‌ها را شامل شده است. همچنین از مبلغ ۲۳۰۹ هزار میلیارد تومان سپرده بعد از کسر سپرده قانونی، ۴۹۷ هزار میلیارد تومان یعنی ۱۹.۳ درصد سپرده‌ها را به عنوان ذخیره احتیاطی، یا نقدینگی مورد نیاز شعب یا سقف اعتباری در نظر گرفته‌اند و بقیه را یعنی ۱۸۱۲ هزار میلیارد تومان را تسهیلات پرداخت کرده‌اند. بر این اساس، بانک‌ها به میزان ۷۶۶ هزار میلیارد تومان یا ۲۹.۷ درصد سپرده‌ها را برای سپرده قانونی و ذخیره احتیاطی نگه داشته‌اند و در نهایت ۷۰.۳ درصد سپرده‌ها را تسهیلات پرداخت کرده‌اند. از سوی دیگر، نسبت تسهیلات ۱۸۱۲ هزار میلیارد تومانی به سپرده بعد از کسر سپرده قانونی به میزان ۲۳۰۹ هزار میلیارد تومانی معادل ۷۸.۴ درصد است که این نسبت تسهیلات نسبت به عدد ۸۱.۳ درصد پایان اسفند ۹۷ معادل نزدیک به ۳ واحد درصد کاهش داشته است. و نسبت به ۸۰.۲ درصد بهمن ۹۷ نیز ۱.۸ واحد کاهش داشته است.

این نکته نشان می‌دهد که با وجود رشد ۲۷.۵ درصدی سپرده‌ها در یکسال و ۲۴.۷ درصدی سپرده‌ها در ۱۱ ماه، تسهیلات ۲۴.۳ درصد در یکسال و ۲۰.۱ درصد در ۱۱ ماه رشد کرده که حدود ۳.۲ تا ۴.۶ واحد کمتر بوده است. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که بان کها برای کاهش مطالبات معوق، سیاست انضباط مالی و افزایش توان در پاسخ‌دادن به نیاز مشتریان خود، بخش کمتری از سپرده‌ها را تسهیلات داده و حدود ۳۰ درصد منابع خود را حفظ کرده‌اند و تسهیلات نداده‌اند. البته این نسبت تسهیلات در برخی شهرها و استان‌ها کمتر از میانگین و در برخی دیگر از استان‌ها بالاتر از میانگین ۳۰ درصدی بوده است.

سهم تسهیلات تهران ۱۰ درصد بالاتر از سهم سپرده‌ها

از جمله در تهران، بانک‌ها بالاتر از ۸۳ درصد سپرده‌ها را تسهیلات پرداخت کرده‌اند. همچنین در تهران با توجه به سهم ۵۳ درصدی سپرده‌های استان تهران از کل سپرده‌های کشور، سهم تسهیلات ۱۱۴۷ هزار میلیارد تومانی استان تهران معادل ۶۳.۳ درصد کل تسهیلات کشور بوده است. یعنی تهران ۱۰ واحد درصد سهم تسهیلات بانکی بیش از سهم خود از سپرده‌های بانکی داشته است.

این نکته نشان می‌دهد که از دی ماه ۹۶ و شروع التهاب بازار ارز و طلا و قبل از خروج امریکا از برجام، تاکنون، فشار برای دریافت تسهیلات و وام بانکی در تهران بالاتر از نقاط مختلف کشور است و تهران عملا دو سوم تسهیلات بانکی کشور را جذب کرده است. برخی کارشناسان معتقدند که بخش عمده‌ای از این تسهیلات در بخش خدمات مالی، خرید و فروش و واسطه‌گری مالی استفاده می‌شود. این در حالی است که سایر استان‌های کشور تشنه اعتبارات صنعتی و عمرانی و کشاورزی و تولیدی هستند تا رشد اقتصادی و سرمایه‌گذاری و اشتغال را افزایش دهند.

افزایش روزانه ۱۵۲۳ میلیارد تومان سپرده و ۹۷۲ میلیارد تومان تسهیلات

نکته مهم دیگر که حاصل از افزایش حجم سپرده‌ها و تسهیلات در یکسال منتهی به بهمن ۹۸ است، افزایش روزانه ۱۵۲۳ میلیارد تومان سپرده و ۹۷۲ میلیارد تومان تسهیلات است که حاصل خلق پول، انتشار پول، افزایش نقدینگی روزانه است و این موضوع در شرایط رشد منفی اقتصادی و نبود سرمایه‌گذاری و رشد قدرت خرید مردم، عملا شرایط را برای تورم بالا در آینده فراهم می‌کند و در شرایطی که رکود وجود دارد جذب اقتصاد نشده و عملا در بازار دارایی‌های مختلف مسکن، سهام، خودرو، طلا و ارز، عامل رشد قیمت‌ها خواهد بود. لذا برای توضیح افزایش ۱۵۰۰ میلیارد تومانی روزانه سپرده و نقدینگی، باید توجه داشت که مهم‌ترین عامل پایین بودن بهره‌وری و کارایی است که باعث شده برای سرپا ماندن شرکت‌ها و کارگاه‌ها و واحدهای اقتصادی، نیاز به تزریق دایمی و خلق پول باشد تا برای استمهال بدهی‌ها و وام‌های بانکی و تامین نیاز روزانه خود و سرمایه در گردش دایم به افزایش نقدینگی و وام‌های بانکی بیشتر نیاز داشته باشند. آمارهای بانکی در دی ماه ۹۸ نیز نشان می‌دهد که بانک‌های تهران عملا از ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان سپرده، به میزان ۱۱۳۱ هزار میلیارد تومان یعنی ۸۴ درصد سپرده‌ها را تسهیلات پرداخت کرده‌اند و ۱۶ درصد یا ۲۱۳ هزار میلیارد تومان را برای سپرده قانونی و نقدینگی مورد نیاز شعب حفظ کرده‌اند. از این رقم معادل ۱۲۷ هزار میلیارد تومان ۹.۴ درصد سپرده‌ها را سپرده قانونی و ۸۶ هزار میلیارد تومان یا ۶.۴ درصد کل سپرده‌ها را عنوان نقدینگی مورد نیاز شعب یا سقف اعتباری حفظ کرده‌اند. این نسبت‌ها از میانگین بانک‌ها و استان‌های کشور فاصله دارد و در حالی که نسبت تسهیلات در کشور ۷۸ درصد است در تهران به ۹۳ درصد رسیده است. همچنین در حالی که ۱۹ درصد سپرده‌ها در بانک‌ها باقی مانده این سهم در تهران بیش از ۶ درصد بوده است و در عین حال در حالی که سپرده قانونی در بانک‌های کشور بالای ۱۰.۳ درصد بوده در تهران ۹.۴ درصد بوده است.

تهران با سهم ۵۳ درصدی از سپرده‌های بانکی، سهم ۶۳ درصدی از کل تسهیلات و وام‌های بانکی کشور داشته است

سهم بیشتر تهران در جذب تسهیلات جدید از دی ۹۶ تاکنون

نکته مهم در مورد وضعیت سپرده تسهیلات استان‌ها توجه به این مطلب است که از دی ۹۶ که بخش عمده رشد تسهیلات بانک‌ها به دلیل رشد قیمت‌ها در بازار ارز و طلا و نوسان قیمت‌ها متوجه تهران بوده و نسبت تسهیلات را در تهران به‌شدت افزایش داد، تاکنون نسبت تسهیلات در تهران همچنان بالاست و نسبت تسهیلات در استان تهران به سپرده بعد از کسر سپرده قانونی معادل ۹۳ درصد گزارش شده است. به عبارت دیگر، از رقم ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان سپرده در تهران معادل ۱۲۷ هزار میلیارد تومان یا ۹.۴۵ درصد سپرده‌ها را سپرده قانونی تشکیل داده است که از میانگین کشوری ۱۰.۳۷ درصدی کل بانک‌ها و استان‌های کشور کمتر است. از سوی دیگر، از رقم ۱۲۱۷ هزار میلیارد تومانی سپرده بعد از کسر سپرده قانونی، ۹۲.۹۳ درصد سپرده بعد از کسر سپرده قانونی یعنی معادل ۱۱۳۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت شده است که نسبت تسهیلات در تهران با رقم نزدیک به ۹۳ درصد از عدد ۷۸.۶ درصدی میانگین کل کشور به میزان بیش از ۱۴ واحد بالاتر است. نکته مهم دیگر توجه به سهم تهران از کل سپرده‌ها و تسهیلات کشور است. تهران با رقم ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان سپرده عملا به میزان ۵۳.۴ درصد از کل سپرده‌های ۲۵۱۶ هزار میلیارد تومانی کشور سهم دارد. اما با عدد ۱۱۳۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات عملا به میزان ۶۳.۸ درصد از کل ۱۷۷۳ هزار میلیارد تومان مانده تسهیلات کل کشور سهم دارد. به عبارت دیگر، تهران با وجود سهم ۵۳.۴ درصدی از سپرده‌های بانک‌های کشور، سهم ۶۳.۸ درصدی در تسهیلات بانک‌های کشور دارد و سهم آن از تسهیلات، ۱۰.۴ واحد بیشتر از سهم تهران در سپرده‌ها بوده است. این نکته نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر به دلیل جذب پول بانک‌ها و تسهیلات بانک‌ها در خدمات مالی تهران، و تقاضای بالای دریافت تسهیلات در تهران، عملا بخش عمده‌ای از رشد تسهیلات بانک‌ها جذب تهران شده و همین موضوع باعث شده که نه تنها سهم تهران از تسهیلات بیش از سهم آن از سپرده‌ها باشد، بلکه نسبت تسهیلات در تهران بالاتر از میانگین کشور بوده است و درصد سپرده قانونی و نقدینگی مورد نیاز شعب از کل سپرده بانک‌های تهران، عملا کمتر از میانگین این شاخص‌ها از کل سپرده‌های بانکی کشور است. بانک‌های تهران عملا از ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان سپرده، به میزان ۱۱۳۱ هزار میلیارد تومان یعنی ۸۴ درصد سپرده‌ها را تسهیلات پرداخت کرده‌اند و ۱۶ درصد یا ۲۱۳ هزار میلیارد تومان رابرای سپرده قانونی و نقدینگی مورد نیاز شعب حفظ کرده‌اند. از این رقم معادل ۱۲۷ هزار میلیارد تومان ۹.۴ درصد سپرده‌ها را سپرده قانونی و ۸۶ هزار میلیارد تومان یا ۶.۴ درصد کل سپرده‌ها را عنوان نقدینگی مورد نیاز شعب یا سقف اعتباری حفظ کرده‌اند. این رقم معادل ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان بوده است. این ارقام در دی ۹۸ به ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان سپرده و ۱۱۳۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات می‌رسد. به عبارت دیگر، در ۲ سال منتهی به دی ۹۸، میزان سپرده‌ها در تهران ۴۶۱ هزار میلیارد تومان و تسهیلات ۴۲۴ هزار میلیارد تومان افزایش یافته و مقایسه دو رقم نشان می‌دهد که تقریبا به اندازه کل رشد سپرده‌ها در تهران میزان تسهیلات نیز افزایش داشته و رقم سپرده قانونی و نقدینگی مورد نیاز شعب در این دوره دو ساله رشد اندکی داشته است مقایسه رشد تسهیلات در کشور و تهران نشان می‌دهد که در ۲ سال منتهی به دی ۹۸، میزان سپرده‌ها در کشور ۱۰۱۳ هزار میلیارد تومان و در تهران ۴۶۱ هزار میلیارد تومان بیشتر شده است. یعنی ۴۵.۵ درصد رشد سپرده‌های کشور مربوط به سهم تهران بوده است همچنین میزان تسهیلات در کشور در فاصله دی ۹۶ تا ۹۸ معادل ۶۴۳ هزار میلیارد تومان و در تهران ۴۲۴ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. یعنی ۶۶ درصد رشد مانده تسهیلات بانک‌های کشور در فاصله دو سال دی ۹۶ تا دی ۹۸ سهم تهران بوده است. به عبارت دیگر، ۶۶ درصد رشد تسهیلات بانک‌ها در دوسال اخیر جذب تهران شده است و این به معنای تمایل بانک‌ها به پرداخت بیشتر تسهیلات در استان تهران است که می‌تواند به معنای تمرکز شدید امکانات اقتصادی و همچنین ایجاد معضلات و مشکلات مختلف اقتصادی و اجتماعی از بابت تمرکز دهی و ایجاد تراکم جمعیتی و امکانات اقتصادی یا حداقل تمرکز تصمیم‌گیری و ایجاد دفاتر بنگاه‌ها و سازمان‌های اقتصادی در تهران باشد. از سوی دیگر، التهاب بازارهای ارز و طلا و بورس عمدتا متعلق به تهران بوده و در نتیجه تقاضا برای دریافت تسهیلات عمدتا از سوی فعالان بازار تهران برای خدمات مالی و خرید و فروش و سرمایه‌گذاری در بازارهای دارایی در دوسال اخیر به بانک‌ها ارایه شده است.

۶۶ درصد تسهیلات جدید بانک‌ها در دوسال اخیر جذب تهران شده است

با توجه به التهاب‌های بازار پول و ارز و قیمت کالاها و خدمات و نرخ تورم که چند ماه قبل از اعلام خروج امریکا از برجام، آغاز شده بود و نرخ ارز و طلا و قیمت برخی کالاها را با خود افزایش داد، لازم است که تحولات و شاخص‌های پولی و بانکی از جمله میزان رشد تسهیلات و توزیع آن در استان‌های کشور، از این منظر مورد ارزیابی قرار گیرد. بر این اساس، از دی ماه ۹۶ که وضعیت بازار ارز و سکه با التهاب مواجه شد و دولت و بانک مرکزی برای مقابله با آن، پیش فروش بیش از ۶۰ تن سکه و همچنین فروش اوراق سپرده ۲۰ درصدی به میزان ۲۳۰ هزار میلیارد تومان در اسفند ماه ۹۶ را در دستور کار قرار داد، نسبت مانده تسهیلات به مانده سپرده‌ها نیز به‌شدت رشد کرده و از جمله در استان تهران، بیش از سایر استان‌ها، موجب جذب رشد تسهیلات در این مدت شده است.

به‌طوری که میزان تسهیلات در کشور در دی ۹۶ معادل ۱۱۳۰ هزار میلیارد تومان، بوده که این رقم در دی ۹۸ به ۱۷۷۳ هزار میلیارد تومان اعلام شد و مقایسه این دو رقم نشان از افزایش ۵۷ درصدی میزان تسهیلات در کشور در ۲ سال منتهی به دی ۹۸ خبر می‌دهد یعنی تسهیلات ۶۴۳ هزار میلیارد تومان اضافه شده است. همچنین میزان مجموع سپرده‌های کشور در دی ۹۶ معادل ۱۵۰۳ هزار میلیارد تومان بوده که این رقم در دی ۲۵۱۶۹۸ هزار میلیارد تومان شده که نشان از رشد ۶۷ درصدی سپرده‌ها در ۲ سال منتهی به دی ۹۸ است. یعنی سپرده‌ها ۱۰۱۳ هزار میلیارد تومان بیشتر شده است. این آمار نشان می‌دهد که میزان نقدینگی در کشور در این سال‌ها رشد چشمگیری داشته و موجب افزایش سپرده‌ها و تسهیلات بانکی شده است که البته سهم تهران از سپرده‌ها کاهش و سهم تهران از تسهیلات رو به افزایش گذاشته که نشان می‌دهد همچنان مشکل رشد سهم تهران از منابع بانکی و تسهیلات رو به رشد است. در تهران در دی ۹۶ سپرده‌ها ۸۸۳ هزار میلیارد تومان و تسهیلات ۷۰۷ هزار میلیارد تومان بوده است. این ارقام در دی ۹۸ به ۱۳۴۴ هزار میلیارد تومان سپرده و ۱۱۳۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات می‌رسد. به عبارت دیگر، در ۲ سال منتهی به دی ۹۸، میزان سپرده‌ها در تهران ۴۶۱ هزار میلیارد تومان و تسهیلات ۴۲۴ هزار میلیارد تومان افزایش یافته و مقایسه دو رقم نشان می‌دهد که تقریبا به اندازه کل رشد سپرده‌ها در تهران میزان تسهیلات نیز افزایش داشته و رقم سپرده قانونی و نقدینگی مورد نیاز شعب در این دوره دو ساله رشد اندکی داشته است مقایسه رشد تسهیلات در کشور و تهران نشان می‌دهد که در ۲ سال منتهی به دی ۹۸، میزان سپرده‌ها در کشور ۱۰۱۳ هزار میلیارد تومان و در تهران ۴۶۱ هزار میلیارد تومان بیشتر شده است. یعنی ۴۵.۵ درصد رشد سپرده‌های کشور مربوط به سهم تهران بوده است همچنین میزان تسهیلات در کشور در فاصله دی ۹۶ تا ۹۸ معادل ۶۴۳ هزار میلیارد تومان و در تهران ۴۲۴ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. یعنی ۶۶ درصد رشد مانده تسهیلات بانک‌های کشور در فاصله دو سال دی ۹۶ تا دی ۹۸ سهم تهران بوده است. به عبارت دیگر، ۶۶ درصد رشد تسهیلات بانک‌ها در دوسال اخیر جذب تهران شده است و این به معنای تمایل بانک‌ها به پرداخت بیشتر تسهیلات در استان تهران است که می‌تواند به معنای تمرکز شدید امکانات اقتصادی و همچنین ایجاد معضلات و مشکلات مختلف اقتصادی و اجتماعی از بابت تمرکز دهی و ایجاد تراکم جمعیتی و امکانات اقتصادی یا حداقل تمرکز تصمیم‌گیری و ایجاد دفاتر بنگاه‌ها و سازمان‌های اقتصادی در تهران باشد. از سوی دیگر، التهاب بازارهای ارز و طلا و بورس عمدتا متعلق به تهران بوده و در نتیجه تقاضا برای دریافت تسهیلات عمدتا از سوی فعالان بازار تهران برای خدمات مالی و خرید و فروش و سرمایه‌گذاری در بازارهای دارایی در دوسال اخیر به بانک‌ها ارایه شده است.

ادامه از صفحه اول

فساد اقتصادی ضد توسعه است

این راه غلطی است؛ صرف نظر از اینکه بستر ایجاد شده تجربه نشان داده که حتی برخوردهای مُشدده، و تحکم آمیز، اسباب تنبه افراد خصوصا در خصوص بسیاری از صاحب منصبان یا مردم عادی به وجود نیاورده است. چرا که مردم عادی این تلقی را دارند که صاحب منصبان بالاخره از چنگال عدالت فرار می‌کنند. به صحت و سقم این گزاره کاری ندارم؛ درباره تلقی عمومی صحبت می‌کنم. تلقی عمومی این است که افراد بانفوذ با ارتباطاتی که ممکن است داشته باشند یا شرایطی که قانونگذار در خصوص تخفیف، تعویق صدور حکم، عفو.. لحاظ کرده، ممکن است نجات پیدا کنند. بنابراین در اینجا حس عدالت و برگزاری عدالت است که مطرح می‌شود. اما اینکه خود قوه قضاییه را به عنوان تنها راه حل و راه حل نهایی دانستن یک اشتباه عمده و بزرگ است. به عبارت روشن‌تر قوه قضاییه آخرین حلقه از زنجیره‌ای است که قبلا باید برای جلوگیری از وقوع چنین حوادثی تدارک دیده شود.

■ قرار بود درباره زمینه‌های وقوع چنین تخلفاتی صحبت کنیم؛ چه بسترهایی باعث تشدید وقوع این تخلفات می‌شود؟

برگردیم به سوال شما که چطور می‌توان شرایطی را ایجاد کرد که یک چنین تخلفات اقتصادی بزرگی در فضای اقتصادی و سیاسی کشور به وقوع نپیوندد؟ به نظرم ۲ نکته در این خصوص وجود دارد. مساله اول، شیوه‌ای است که ما در خصوص قانونگذاری داریم. متخلفان به راحتی از منافذ قانونی ما استفاده می‌کنند و بوسیله قانون، قانون را دور می‌زنند. بررسی دادگاه‌های متخلفان اقتصادی نشان می‌دهد که بسیاری از این تخلفات به دلیل منافذ قانونی به وقوع می‌پیوندند. در شیوه قانونگذاری ما رصد اطلاعاتی و پژوهشی با توجه به نیازهای روز جامعه انجام نشده است؛ یعنی بستر لازم برای پُر کردن خلاهای قانونی یا کور کردن منافذ قانونی که ممکن است یک سری افراد با نیات خاص از این خلأها و منافذ سوءاستفاده کنند تا به امروز به خوبی شناسایی و رفع نشده است. ساختار تقنینی کشور مصون‌سازی فضای اقتصادی از منافذ قانونی را سر و شکل نداده است. ای بسا مشکل مهم‌تر هم این است که در حوزه نظارت بر اجرای صحیح قوانین هم که به عهده دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور و حتی خود مجلس هم ضرورت‌های لازم پیش بینی نشده است. کما اینکه شما می‌شنوید حتی خود نماینده مجلس که قانونی را تصویب می‌کند و خودش هم می‌تواند نظارت کند، در دام این فساد گرفتار شده است. این نشان می‌دهد یک جای کار قانونی ما و تقنین ما اشکال دارد.

■ یک بخش اشاره کردید که خلأهای موجود در حوزه تقنینی است؛ موضوع مهم بعدی که بستر وقوع این نوع تخلفات است کدام است؟

مساله دوم که می‌شود گفت که هم عرض با مساله تقنین است، در قوه اجرای ما است. متاسفانه در نهادهای اجرایی افرادی به کار گرفته می‌شوند که خیلی سابقه یا اطلاعی از عملکرد حرفه‌ای آنها وجود ندارد یا حوزه‌ای که به کار گماشته می‌شوند، حوزه تخصص شان نیست، یا شناخت کافی از آنها وجود ندارد و اساسا صلاحیت حضور در این مناصب حساس را ندارند، ضمن اینکه روی این افراد نظارت خاصی هم اعمال نمی‌شود. یعنی افرادی که مبسوط الید در منصبی کار می‌کنند و یک امضای آنها می‌تواند ظرفیت‌های اقتصادی و ارتباطی فراوانی را جابه‌جا کند باید نظارت کافی بر روی آنها وجود داشته باشد. فرض کنید امروز، فردی در وزارت جهاد کشاورزی کار می‌کند، فردا روزی همین فرد در وزارت تعاون پست سطح بالا می‌گیرد، پس فردا در وزارت نفت منصوب می‌شود و.. اینها نشان می‌دهد که فرد تخصص و صلاحیت لازم را ندارد و احتمالا به خاطر ارتباطاتی که با مقامات یا صاحب منصبان با نفوذ دارد هر روز پست و منصب تازه‌ای را تجربه می‌کند. بنابراین چنانچه ما در حوزه قانونگذاری درست عمل کنیم، چاشنی آن را نیز توام با نظارت کنیم و از سوی دیگر هم قوه مجریه هم افرادی را به کار بگمارد که هم از حیث سلامت و هم تخصص و هم تعهد شایستگی‌های لازم را داشته باشند و بر روی این چرخه هم نظارت رسانه‌ای و اداری لازم صورت بگیرد، ما با پدیده‌هایی اینچنینی مواجه نخواهیم شد که ناگهان هزاران میلیارد تومان پول چه از باب اختلاس، چه از باب ارتشا چه از باب تخلفات اقتصادی از بیت‌المال غیب شود. ضمن اینکه هم طرف ممکن است مجازات لازم را نبیند و هم اموال بیت‌المال که باید صرف مقابله با فقر، حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و پیشرفت کشور شود؛ اینگونه به باد رود. نمونه بارز این موضوع پرونده بابک زنجانی است، که گفته شده بیش از ۲ میلیارد یورو بدهکار است؛ سال‌ها هم در زندان است؛ اما هنوز حقوق بیت‌المال در این پرونده بر اساس اسناد و اخبار اعاده نشده است. اینها ضررهای هنگفتی است که به اقتصاد و اعتماد عمومی وارد می‌شود و مردم هزینه‌های آن را می‌پردازند. مدیران ما در تخصیص پست به افراد باید بسیار حساس باشند اینکه مدیری به محض به دست گرفتن سکان هدایت سازمان یا وزارتخانه‌ای افراد دارای شایستگی را کنار بگذارد و به جای آن افرادی را به کار بگمارد که دارای روابط فامیلی یا دوستانه یا ارتباطات جناحی با او هستند را به کار بگمارند. اینها ریشه اصلی این ماجراست.

■ تحلیل شما درست است، اما تا چه اندازه الگوهای رفتاری حاکم بر جامعه در این زمینه اثرگذار است؛ زمانی که از کودکی به بچه‌ها الگوهایی ارایه می‌شود که در آنها رسیدن به موفقیت و ثروت به هر روشی ترویج می‌شود؛ طبیعی است که از درون این الگوهای رفتاری چهره‌هایی با تخلف اقتصادی نیز ظهور و بروز پیدا می‌کند. این طور فکر نمی‌کنید؟

کاملا درست است. موضوع الگوهای رفتاری در کنار شرایط ناپایدار اقتصادی هم دلیلی است که افراد در ناخودآگاه جمعی‌شان تصور می‌کنند که به هر روشی باید بار خودشان را ببندند و ثروت به دست بیاورند. در این مدل فکری اساسا افرادی که سمتی را دارند اما تخلف نمی‌کنند؛ رشوه نمی‌گیرند یا اقدام به زد و بند کردن نمی‌کنند، افرادی بی‌عرضه و ناتوان تعریف می‌شوند. این گونه است که تغییرات ایجاد شده در ارزش‌های رفتاری آرام آرام جامعه را دچار تکانه‌های رفتاری می‌کند و از درون این تکانه‌های رفتاری هم تخلفات اقتصادی و اختلاس‌های بزرگ سر بر می‌آورند. ما باید در زمینه‌های آموزشی و ارزش‌های بنیادینی که ترویج می‌شود تجدید نظر صورت دهیم.

■ بررسی‌ها نشان می‌دهد که در کشوری مثل چین که مثلا مجازات اعدام برای پولشویی وجود دارد؛ بالاترین آمارهای اختلاس، رشوه و تخلفات اقتصادی هم وجود دارد؛ آیا معنی این اعداد و ارقام مستند این نیست که برخوردهای شدید قضایی و صدور حکم اعدام برای تخلفات اقتصادی معمولا منجر به کاهش این نوع تخلفات نخواهد شد و باید سرچشمه‌های این نوع تخلفات خشکیده شود؟

از نظر اصول جرم‌شناسی، جرم‌شناسان معتقدند که در جوامع نوین با این گستردگی و شرایط تشدید مجازات‌ها راه‌حل نیست. شما مثال چین را زدید؛ من مثال کشور خودمان را می‌زنم. ما در ح

«تعادل» از ثبات بازار ارز و طلا گزارش می‌دهد

کاهش ۷۰ هزار تومانی قیمت سکه

تدبیر بانک مرکزی برای تامین ارز کالاهای اساسی

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

در جریان معاملات ارزی قیمت دلار و یورو نسبت به معاملات روز یکشنبه تغییری نکرده و صرافی‌های بانکی هر دلار امریکا را به قیمت ۱۶ هزار و ۹۰۰ تومان می‌خرند و به قیمت ۱۶ هزار و ۹۳۰ تومان می‌فروشند که نسبت به معاملات روز گذشته تغییری نکرده است. همچنین، این صرافی‌ها هر یورو را معادل ۱۸ هزار و ۵۰۰ تومان خریدند و به قیمت ۱۸ هزار و ۶۰۰ تومان هم فروختند که این نوع ارز هم همچون دلار تغییر قیمتی نداشته است. علاوه بر این، بانک‌ها هر دلار امریکا را معادل ۱۶ هزار تومان و هر یورو را به قیمت ۱۸ هزار تومان می‌خرند. به گزارش «تعادل»، در بازار طلا نیز به دنبال اعلام قیمت اونس جهانی ۱۶۹۳ دلاری و نرخ دلار در بازار آزاد به قیمت ۱۷۵۹۰ تومان، قیمت طلا و سکه کاهش یافت. هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید در بازار آزاد تهران روز دوشنبه با افت ۷۰ هزار تومانی قیمت نسبت به روز معاملاتی گذشته به رقم هفت میلیون و ۲۶۵ هزار تومان فروخته شد. هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم نیز هفت میلیون تومان قیمت‌گذاری شد. همچنین نیم سکه سه میلیون و ۶۷۰ هزار تومان، ربع سکه یک میلیون و ۹۹۰ هزار تومان و هر قطعه سکه گرمی یک میلیون و ۶۰ هزار تومان تعیین قیمت شد. هر گرم طلای خام ۱۸ عیار ۷۰۹ هزار تومان و هر مثقال طلا نیز سه میلیون و ۷۵ هزار تومان به فروش رسید.

نوسان قیمت اونس در بازارهای جهانی به عنوان مهم‌ترین عامل افت و خیز نرخ سکه و طلا در معاملات بازارهای داخلی به شمار می‌رود. قیمت اونس با رشد حدود هشت دلاری به یک هزار و ۶۹۳ دلار رسیده، بهای اونس پس از شیوع ویروس کرونا و افت شرایط اقتصادی کشورها روندی افزایشی یافته است. قیمت اونس که در اوایل هفته گذشته به حدود یک هزار و ۷۴۰ دلار نیز رسیده بود، پس از بهبود شاخص‌های اقتصاد جهانی، به زیر یک هزار و ۷۰۰ دلار عقب‌نشینی کرد. در بازار آزاد نرخ دلار ۱۷۶۳۰، یورو ۱۹۷۰۰، پوند ۲۲۱۰۰، درهم ۴۹۱۵، لیر ترکیه ۲۶۲۰، یوان ۲۵۰۰، دلار کانادا ۱۳۳۰۰ تومان اعلام شد. سامانه سنا برای معاملات روز یکشنبه ۱۸ خرداد ۹۹، نرخ میانگین را برای دلار ۱۷۰۶۴، یورو ۱۸۷۵۸، درهم ۴۶۴۹، پوند ۲۰۶۶۲، دلار کانادا ۱۳۰۴۰، لیر ترکیه ۲۵۸۴ تومان اعلام کرد. در بازار ارز رسمی نیز بانک مرکزی نرخ رسمی ۴۷ ارز را اعلام کرد که بر اساس آن نرخ ۲۵ ارز از جمله یورو و پوند افزایش و قیمت ۱۱ ارز کاهش یافت؛ همچنین نرخ دلار و ۱۰ ارز دیگر نیز ثابت ماند. بر اساس اعلام بانک مرکزی هر دلار امریکا ۴۲ هزار ریال قیمت خورد. همچنین هر پوند انگلیس با ۱۶۵ ریال افزایش به قیمت ۵۳ هزار و ۳۶۵ ریال و هر یورو با ۳۹ ریال افزایش به قیمت ۴۷ هزار و ۴۳۷ ریال اعلام شد.

تدبیر بانک مرکزی برای تامین ارز کالاهای اساسی

یک نماینده مجلس با اشاره به اقدامات صورت گرفته از سوی بانک مرکزی به منظور تامین ارز مورد نیاز کالاهای اساسی، افزود: مشکلی در تامین کالاهای مورد نیاز وجود ندارد. رحیم زارع در گفت‌وگو با ایبنا با بیان اینکه خوشبختانه با تدبیر بانک مرکزی مشکلی در تامین ارز مورد نیاز برای واردات به ویژه در بخش کالاهای اساسی وجود ندارد، گفت: گردش منابع ارزی برای تامین کالاهای اساسی جلوی فریز ارزی را گرفته و به این ترتیب مشکلی نیز در تامین کالاهای مورد نیاز وجود ندارد.

نماینده مردم آباده در مجلس یازدهم، با تاکید بر اینکه گردش مالی نفس تازه‌ای به مسائل ارزی کشور تزریق می‌کند، افزود: ارایه ارز دولتی برای واردات کالاهای اساسی بدون توقف ادامه دارد، اما در این راستا اگر نظارت دقیقی صورت نگیرد و این منابع در جایی دیگر هزینه شود به‌طور حتم مشکلات عدیده‌ای رخ خواهد داد. وی با بیان اینکه توقف ارایه ارز دولتی برای واردات کالاهای اساسی و تک‌نرخی شدن ارز در این حوزه برای همه آحاد مردم و کشور ضررهایی را به همراه خواهد داشت، تصریح کرد: خوشبختانه با مدیریتی که بانک مرکزی در دستور کار قرار داده، گردش ارزی کالا نیز وارد کشور می‌شود. این نماینده مردم در مجلس دهم، در پاسخ به این سوال که برای جهش تولید به چه میزان ارز دولتی جهت ارایه به صادرکنندگان نیاز است؟ گفت: در این رابطه باید یارانه‌هایی به صادرکننده‌ها داده شود تا فرمایش مقام معظم رهبری و شعار سال محقق شود. وی با بیان اینکه بانک مرکزی باید با ارایه برنامه‌ای کارآمد نحوه حمایت از صادرکنندگان را مشخص کند، افزود: مجلس یازدهم با برگزاری نشست‌های مستمر مطالبه جدی در خصوص بهبود وضعیت بازار ارز از دولت به ویژه بانک مرکزی خواهد داشت. زارع بر ضرورت ارایه مشوق‌های لازم به صادرات تاکید کرد و گفت: کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی به‌طور حتم در مجلس یازدهم مشوق‌هایی را با تعامل بانک مرکزی برای این بخش در نظر خواهد گرفت.

طلا همچنان جای ریزش دارد

بازار طلا در تلاش برای احیای کاهش حدود ۳ درصدی در روز جمعه، در آغاز معاملات شروع هفته شاهد کمی ثبات بود اما تحلیل گران با اشاره به داده‌های اخیر مشاغل امریکا آینده روشنی را برای فلز زرد متصور نیستند. به گزارش ایبنا به نقل از «کیت کو»، معاملات آتی فلز زرد برای ماه آگوست با ۰.۳۹ درصد افزایش هر اونس با قیمت ۱۶۸۹.۵۰ دلار انجام شد. طلا جمعه با ضربه قابل توجهی مواجه شد؛ در واقع پس از انتشار داده‌های کار مبنی بر ایجاد ۲.۵ میلیون شغل در ماه مه در امریکا، فلز زرد به زیر نقطه حیاتی حمایت یعنی ۱۷۰۰ دلار به ازای هر اونس تنزل کرد؛ داده‌های مشاغل امریکا شوک بزرگی بود زیرا اقتصاددانان انتظار داشتند که شاهد از دست رفتن ۷.۵ میلیون شغل باشند. اگرچه برخی از سرمایه‌گذاران افت قیمت روز جمعه طلا را نوعی فرصت خرید تلقی کردند، تحلیل گران نسبت به تداوم کاهش قیمت فلز زرد هشدار داده‌اند؛ اتفاقی که در خلاف مسیر بازار بورس و اوراق قرضه حرکت می‌کند. با توجه به کاهش قیمت طلا در روز جمعه، بسیاری از تحلیل گران انتظار دارند که قیمت‌ها در منطقه حمایت بعدی مابین ۱۶۴۵ و ۱۶۵۰ دلار محک بخورند. «مارک چندلر» تحلیل گر ارشد بازار در Bannockburn Global Forex در یادداشتی نوشت: فرض پایه ما این است که فلز زرد در هر دو سوی نقطه حمایت ۱۷۰۰ دلاری، تا ۵۰ دلار نوسان کند. طلا در اواسط ماه مه در کران بالا نوسان می‌کرد اما حالا سه هفته متوالی است که در کران پایین در نوسان بوده و هفته گذشته نیز پایین‌ترین سطح خود را در ۶ هفته اخیر به ثبت رساند. تا پیش از گذر از منطقه ۱۶۵۰ دلاری نمی‌توان به قیمت‌ها تکیه کرد. چندلر اضافه کرد که شاخص‌های کلیدی همچنان بر روند نزولی قیمت طلا در کوتاه‌مدت دلالت دارد؛ وی همچنین گفت که همزمان با جریان پیدا کردن رویکرد ریسک گریزی در بازارهای مالی، نسبت طلا به بورس منفی شده است. «نیک کاولی» تحلیل گر DailyFX.com در گزارشی نوشت که وی نیز کانال ۱۶۴۵ دلاری را برای طلا تحت نظر گرفته است؛ وی افزود که سود اوراق قرضه و قدرت پایدار دلار امریکا می‌تواند درخشش فلز زرد را کدر کند. (قیمت آن را نزولی کند.) وی در این گزارش نوشت: در طول سه هفته اخیر طلا بیشترین منفعت را از ضعف دلار و نرخ بهره پایین در امریکا برده و به نظر این موضوع در کوتاه‌مدت معکوس خواهد شد. سود اوراق قرضه ۱۰ ساله امریکا از حدود ۰.۶۵ درصد در هفته گذشته به یک درصد نزدیک شده و تقاضا برای فلز گرانبها را تحت الشعاع قرار داده است. البته به اعتقاد کاولی در بازار همچنان به اندازه‌ای ابهام و بی‌ثباتی وجود دارد که در بلندمدت از قیمت طلا حمایت کند. وی نوشت: مناسبات امریکا و چین در حال تیره و تار شدن است و به نظر وخیم‌تر هم خواهد شد و این در حالی است که تاثیر اقتصادی کووید-۱۹ تا سال‌ها پدیدار خواهد بود. این فاکتورهای منفی تاثیرگذار بر بازار به نظر به این زودی‌ها از بین نخواهد رفت و در نتیجه در هفته‌ها و ماه‌های آتی از طلا حمایت خواهد کرد.

بانک مرکزی چین به دنبال معرفی یوان دیجیتالی است تا رقیب چینی برای بیت‌کوین باشد

کریپتو ریال

از سوی دیگر، اعضای کمیسیون تحول دیجیتال اتاق تهران به بررسی و تحلیل راه‌اندازی رمزارز بانک مرکزی چین که به تازگی به‌نام کریپتویوان خبر آن جهانی شده و همچنین امکان راه‌اندازی «کریپتو ریال» در ایران پرداختند.

اهمیت این اتفاق در دنیای فناوری و طرح آن در این کمیسیون از آن جهت بود که به‌باور صاحبان کسب‌وکارهای نو و مدیران استارت‌آپی، در اتفاقی نادر یک دولت در جهان گام در مسیر راه‌اندازی رمزارز گذاشته و در اکوسیستمی که رمزارزها می‌روند تا تحول شگرفی در دنیای مالی جهان رقم زنند، کریپتویوان می‌تواند تجربه‌ای نو و بزرگ باشد.

از سوی دیگر، ورود دولت چین به ایجاد رمزارز رسمی و دولتی در این کشور، از این جهت نزد تحول‌گران اقتصاد دیجیتال در ایران قابل اهمیت است که به‌واسطه مناسبات تجاری میان دو کشور و اینکه چین شریک نخست تجاری ایران طی سالیان اخیر بوده است، کریپتویوان ممکن است نقش ویژه‌ای در تبادلات مالی میان تجار ایران و چین بازی کند. با این حال، برخی دیگر از صاحبان کسب‌وکارهای نو بر این باورند که تجربه دولت چین در راه‌اندازی رمزارز را می‌توان به فال نیک گرفت و دولت را در ایران مجاب کرد که این نظام مالی جدید می‌تواند گره بسیاری از موانع و مشکلات پیش روی اقتصاد تحریم‌خورده ایران را باز کند.

این در حالی است که به اعتقاد تحول‌گران اقتصاد دیجیتال در ایران، ایجاد رمزارز بومی در ایران با هدف ورود به تبادلات مالی که به گفته برخی، می‌توان از آن به «کریپتو ریال» یاد کرد، الزامات و مقدماتی نیاز دارد که بخش مهمی از آن در دست دولت است؛ از جمله آنکه بانک مرکزی در ایران، تراکنش‌های رمزارز را بپذیرد و سازمان امور مالیاتی نیز آن را در محاسبات مالی بگنجاند. در همین رابطه، سهیل نیکزاد عضو هیات مدیره انجمن بلاکچین و از فعالان حوزه رمزارز در ایران، خودمختار و غیرمتمرکز بودن شبکه انتشار رمزارزها را یکی از ویژگی‌های بارز این فناوری دانسته و در توضیحاتی که برای اعضای کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران ارایه داد، یادآور شد که ارزشمند بودن شبکه پرداخت رمزارزها منجر به آن شده که کاربردهای دیگر این پول مجازی جز خرید، امروز جذابیت بالاتری پیدا کند. وی اندازه بازار رمزارزها در جهان را رقمی معادل نیم تریلیون دلار اعلام کرد و به گفته وی، نیمی از حجم این بازار نیز در اختیار بیت‌کوین است. به گفته نیکزاد، حجم تراکنش‌های بیت‌کوین روزانه معادل ۴۰ میلیارد دلار است در حالی که دیگر ارز دیجیتال شناخته شده این بازار نوین مالی، یعنی تتر، حجم بازاری نزدیک به ۱۶ میلیارد دلار را در دست دارد حال آنکه تراکنش روزانه این رمزارز ۱۶۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود. این فعال حوزه رمزارز با این توضیحات، به این استدلال رسید که دولت چین از حجم بازاری که ارزهای دیجیتال در جهان برای خود ایجاد کرده است، استقبال کرده و بانک مرکزی این کشور برای ایجاد رمزارز یوان خیز برداشته است. نیکزاد با بیان اینکه هنوز مشخص نیست که کریپتویوان قرار است روی چه بلاکچینی منتشر شود، افزود: آنچه که در حال حاضر روشن است، اینکه رمزارز یوان قرار است در دو لایه منتشر شود؛ لایه نخست آنکه بانک مرکزی چین این رمزارز را منتشر کند و مشتریان آن نیز بانک‌های تجاری باشند. لایه دوم نیز این است که بانک‌های تجاری منتشرکننده آن برای مردم و خریداران باشند. عضو هیات‌مدیره انجمن بلاکچین ایران سپس با این توضیح که دولت چین برنامه‌ای مدون برای استفاده از رمزارزها تا سال ۲۰۳۵ منتشر کرده است، به این نکته اشاره کرد که مناسبات تجاری ایران و چین می‌تواند فرصت مناسبی برای آزمون استفاده از رمزارزها در تبادلات مالی میان دو کشور باشد. با این حال، او تصریح کرد که کاربرد ارزهای دیجیتال در مناسبات مالی تجار و بازرگانان ایرانی، منوط به پذیرش این فناوری از سوی بانک مرکزی و دیگر نهادهای مرتبط با تجارت خارجی است. بحث و گفت‌وگو پیرامون شکل‌گیری کریپتو یوان و جایگاه و اهمیت آن در تحولات اقتصادی جهان در حالی در نشست هفدهم کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران ادامه یافت که اعضای این کمیسیون با تایید بر نقش پررنگ ارزهای دیجیتال در رفع محدودیت‌های فعلی حاکم بر مناسبات مالی ایران با دیگر کشورها، تصمیم گرفتند در نشست دیگری، با مشارکت کمیسیون صادرات اتاق ایران، موضوع استفاده از رمزارزها در تبادلات مالی صادرکنندگان و واردکنندگان مورد بحث و بررسی قرار داده و طی تبادل دانش و تجربیات خود، راهکارهایی برای آن به دست آورند. در این جلسه همچنین، فرزین فردیس نایب‌رییس کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران از آمادگی این اتاق برای راه‌اندازی و شروع به کار مرکز نوآوری و تحول دیجیتال در آینده‌ای نزدیک خبر داد. به گفته فردیس، پیشنهاد ایجاد مرکز نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران یکی از مصوبات سال گذشته کمیسیون اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال اتاق تهران بود که مورد موافقت هیات رییسه اتاق تهران نیز قرار گرفت. وی با بیان اینکه مقدمات شروع به کار این مرکز در اتاق تهران آماده و مدیر اجرایی آن نیز تعیین شده است، کمک و پشتیبانی از بنگاه‌های بخش خصوصی عضو اتاق تهران در راستای ایجاد تحول دیجیتال در کسب‌وکارها، فرهنگ‌سازی نفوذ فناوری در صنایع و همچنین برگزاری رویدادهای فناورانه از جمله اهداف این مرکز نوآوری است.

رقیب چینی بیت‌کوین

اکنون حدود ۸۰ درصد مردم چین برای انجام تراکنش‌های مالی خود از روش‌های دیجیتالی استفاد می‌کنند. بلومبرگ در گزارشی می‌نویسد: مردم چین خیلی با شیوه‌های پرداخت دیجیتال غریبه نیستند. خیلی از مواقع خرید کردن در شانگهای و پکن با استفاده از اپلیکیشین‌هایی نظیر "الی پی" یا "وی چت پی" کار راحت‌تری از خرید با اسکناس‌های کاغذی یوان در کیف پول است. اکنون دولت چین از آغاز آزمایشی عملیات ارز دیجیتالی این کشور خبر داده و امیدوار است تا زمان برگزاری مسابقات المپیک زمستانی سال ۲۰۲۲ این ارز را رسما راه‌اندازی کند. به عقیده برخی ناظران، این کار می‌تواند روزی توازن نفوذ اقتصادی در جهان را به نفع چین تغییر دهد. مهم‌ترین فرق یوان دیجیتالی با سایر ارزهای دیجیتالی موجود در آن است که این ارز رسما توسط دولت مرکزی حمایت می‌شود در حالی که دیگر ارزهای دیجیتالی از چنین پشتوانه‌ای بی‌بهره هستند. در سال‌های اخیر رشد روزافزون ارزهای دیجیتالی نظیر بیت‌کوین و اتریوم یک خطر واقعی برای سیاست‌گذاران پولی ایجاد کرده و در شرایطی که خیلی از کشورها هرگونه فعالیت ارزهای دیجیتالی را ممنوع کرده‌اند، بانک مرکزی چین با درک فرصت‌های بزرگ ارزهای دیجیتالی در این مسیر پیشگام شده است. اریک روزنباخ، استاد دانشگاه هاروارد گفت: شاید هنوز خیلی تا عصر ارزهای دیجیتالی فاصله داشته باشیم اما اقدامات چین در حوزه ارزهای دیجیتالی می‌تواند سلطه مالی دلار را به چالش بکشد. بانک مرکزی چین در تلاش است تا بر خلاف بیت‌کوین، فعالیت‌های یوان دیجیتالی را نظارت‌پذیر و حتی محدودیت‌پذیر کند بدان معنا که بانک مرکزی خواهد توانست تا بر میزان و مبدا و مقصد انتقالات نظارت و در صورت لزوم آنها را محدود کند. متئو گراهام، مدیر ارشد اجرایی در موسسه «سینو گلوبال» گفت: این احتمال وجود دارد که بسیاری از کشورهای جهان بپذیرند از یوان دیجیتالی استفاده و در آینده نیز ارز دیجیتالی خود را بر بستر توسعه دهند و این بهترین سناریوی ممکن برای چین است.

طرح کاداستر در سال ۹۹ پیگیری می‌شود

افزایش ۲۶ سانتیمتری تراز دریاچه ارومیه

گروه کلان |

رییس سازمان برنامه و بودجه کشور روز دوشنبه ۱۹ خرداد، در بازدید از برخی طرح‌ها و پروژه‌های آذربایجان گفت: در سال جاری خود را آماده کرده‌ایم که در یک مرحله ۷۰ هزار میلیارد تومان و در مرحله بعد ۸۰ هزار میلیارد تومان برای طرح‌های زیربنایی تخصیص دهیم که طرح کاداستر یکی از آنهاست. همچنین بخش زیادی از طرح‌های احیای دریاچه ارومیه در سال جاری به بهره‌برداری می‌رسد.

به گزارش ایرنا، وی با اشاره به طرح تونل انتقال آب زاب به دریاچه ارومیه اظهار کرد: وعده رییس جمهوری درباره احیای دریاچه ارومیه، به خوبی پیگیری شد و افزایش ۲۶ سانتیمتری تراز دریاچه و همچنین وسعت آن، نشان از موفقیت طرح‌های احیا بوده است. با اجرای این طرح‌ها، دریاچه ارومیه احیا شده و اکنون ارزش طرح‌های احیای آن حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان است.

نوبخت با تاکید بر اینکه در کنار طرح‌های احیا، در خصوص راه‌آهن میانه به تبریز نیز پیگیری‌های مستمری از سوی استانداری آذربایجان شرقی انجام شد و ۱۳۲ کیلومتر از این خط ریلی در حد فاصل میانه تا بستان‌آباد افتتاح شد، گفت: در سال جاری هم تلاش خواهیم کرد راه‌آهن میانه را به تبریز و ایستگاه خاوران برسانیم. وی با بیان اینکه در اعتبارات مربوط به سفر نخست ریاست جمهوری به آذربایجان شرقی، بیش از ۱۰۰ درصد اعتبارات از نظر ریالی تامین شد و متعهد هستیم که کار را دنبال کنیم، گفت: از اولویت‌های ماست که ۱۰۰ درصد اعتبارات سفر ریاست جمهوری تخصیص و پرداخت شود. رییس سازمان برنامه و بودجه از سد کانی سیب و تونل انتقال آب زاب و برخی طرح‌ها در تبریز بازدید کرد. رییس سازمان برنامه و بودجه کشور اعلام کرد: احیای دریاچه ارومیه با اجرای طرح‌های مختلفی از سال ۱۳۹۳ آغاز شد و می‌توانیم بگوییم امسال بخش بزرگی از این طرح‌ها پایان می‌یابد و به بهره‌برداری می‌رسد.

وی اظهار کرد: افزایش ۲۶ سانتیمتری تراز و حدود یکهزار و ۸۹ کیلومتر مربعی وسعت دریاچه ارومیه، نشان از موفقیت این طرح‌ها در راستای احیای دریاچه ارومیه است. می‌توان گفت با اجرای این طرح‌های دریاچه ارومیه احیا شده و اکنون حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان ارزش طرح‌های احیای دریاچه ارومیه است. امسال تلاش می‌کنیم راه‌آهن میانه را به تبریز و ایستگاه خاوران برسانیم.

وی همچنین در مورد وضعیت اعتبارات آخرین سفر رییس جمهوری به آذربایجان شرقی گفت: همانطور که در اعتبارات مربوط به سفر نخست بیش از ۱۰۰ درصد اعتبارات از نظر ریالی تامین شد، خود را متعهد می‌دانیم که دنبال کار را بگیریم. جزو اولویت‌های سازمان برنامه و بودجه این است که ۱۰۰ درصد اعتبارات سفر رییس جمهوری تخصیص یافته و پرداخت شود.

ادامه از صفحه اول

تولید گاز حتی در تحریم، اولویت وزارت نفت است

در کنار این موارد، یکی دیگر از مزیت‌های افزایش تولید گاز را باید در عمل به تعهدات و انتظارات در مقوله اشتغالزایی و کارآفرینی در کشور جست‌وجو کرد. طی سال‌های اخیر، بخش عمده‌ای از مسوولیت‌های اجتماعی به ویژه در مناطق کمتر توسعه یافته به شرکت ملی نفت ایران واگذار شده و شرکت ملی نفت ایران به عنوان بازوی توانمند دولت در تامین بخش قابل توجهی از درآمدهای ارزی، متصدی اجرای این تعهدات به ویژه در حوزه اشتغالزایی شده است. شکی نیست که با گسترش خدمات گازرسانی که به صورت جدی از سوی مجموعه وزارت و صنعت نفت کشورمان دنبال می‌شود، علاوه بر تامین بخش عمده‌ای از نیازهای شهری، سوخت نیروگاه‌ها و صنایع نیز تامین خواهد شد که این موضوع به عنوان پیشنیازی در رونق و شکوفایی اقتصادی کشورمان مطرح است.

در نگاهی کلی آنچه از بایدها و نبایدها و الزامات وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران در افزایش تولید گاز وجود دارد را می‌توان در چند محور کلی خلاصه کرد: «ارتباط تنگاتنگ میزان تولید سوخت‌های فسیلی با قدرت چانه‌زنی و ارتقای جایگاه کشورمان در محافل سیاسی، انتظارات از مجموعه صنعت نفت برای گازرسانی و تامین سوخت مداوم نیروگاه‌ها و صنایع در داخل کشور، فروش منابع هیدروکربوری و تامین درآمد ارزی، دستیابی به سهم ایران در حوزه میادین مشترک و همچنین انتظاراتی که از وزارت نفت در مقوله اشتغالزایی می‌رود» تنها گوشه‌ای از الزاماتی است که افزایش تولید گاز را به هدفی استراتژیک در وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران بدل کرده و پاسخی است به برخی از گمانه زنی‌های رسانه‌ای مبنی بر اینکه چرا وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران، در شرایط فعلی که ایران بازار هدف صادراتی جدیدی برای فروش گاز ندارد، باید نسبت به تعهدات خود در افزایش این هیدروکربور ارزشمند پایبند باشد؟!

اخبار

۷ هزار میلیارد ریال تسهیلات بانک آینده به دانش‌بنیان‌ها

بانک آینده با هدف حمایت از اقتصاد دانش‌بنیان و فن‌آورمحور، طی سال ۱۳۹۸ بیش از ۷،۰۰۰ میلیارد ریال تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان اعطا کرده است. این امر پس از انعقاد تفاهم‌نامه همکاری با صندوق نوآوری و شکوفایی برای تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان از طریق اعطای تسهیلات و صدور ضمانتنامه، صورت گرفته‌است. در نشستی که با حضور محمد فطانت مدیرعامل، برخی از اعضای هیات‌مدیره و مدیران ارشد بانک آینده و همچنین وحدت، مدیرعامل و تنی چند از مدیران ارشد صندوق شکوفایی و نوآوری کشور برگزار شد، همکاری‌های دوجانبه مورد بررسی و تأکید قرار گرفت. در این نشست، فطانت شرکت‌های دانش‌بنیان (SMe) را موتور رشد اقتصاد دنیا دانست و تاکید کرد که در این فرآیند، افراد صاحب ایده باید حمایت شوند تا بتوانند نظر خود را به سرعت عملیاتی سازند که این امر در کشور ما با برخورداری از مزیت جمعیت جوان و خلاق، رسالتی بزرگ برای ما به‌شمار می‌رود. کمک به شرکت‌های دانش‌بنیان برای معرفی و فروش محصول خود به مشتریان نیز از جمله دیگر حمایت‌هایی است که بستر آن با همکاری بانک آینده و صندوق شکوفایی و نوآوری، محقق می‌شود. بانک آینده به استناد گزارش‌های عملکردی ارایه شده، ۸۸ (هشتاد و هشت) فقره تسهیلات با رقمی بالغ بر ۷،۰۰۰ میلیارد ریال طی سال ۱۳۹۸ به شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت کرده است. همچنین در مدت مشابه، ۴۱ (چهل‌ویک) فقره ضمانتنامه با ارزش ریالی ۱،۱۳۳ (یک‌هزار و صد و سی‌وسه) میلیارد ریال، با شرایطی مناسب برای شرکت‌های مذکور، صادر نموده است. بر اساس این مستندات، بانک آینده موفق شد؛ به عنوان شریک استراتژیک صندوق شکوفایی و نوآوری، رتبه نخست همکاری با این صندوق طی سال ۱۳۹۸ را به خود اختصاص دهد. بانک آینده بر آن است تا با حضور جدی‌تر از پیش در حوزه نوآوری‌های نوین و نیز ایجاد بازار برای شرکت‌های دانش‌بنیان و فن‌آور در عرصه‌های راهبردی، زمینه بروز بیشتر استعدادها و توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان و نوآوران کشور را فراهم آورد.

سرمایه‌گذاری شناسا روی استارت‌آپ «جاروب»

شرکت شناسا در راستای توسعه فعالیت‌های خود و بر اساس استراتژی‌های کلان این مجموعه و با بررسی روند سرمایه‌گذاری‌های فناورانه و نوآورانه، در آخرین روزهای سال ۹۸ اقدام به سرمایه‌گذاری در تأسیس استارت‌آپ «جاروب» به عنوان یکی از کسب و کارهای نوآور فعال در حوزه مدیریت پسماند کرد. این مجموعه با اتخاذ استراتژی ورود به زنجیره ارزش حوزه مدیریت پسماند، از آذرماه ۱۳۹۸ بر اساس اولویت‌های تعیین شده، در گام نخست، اقدام به شناسایی و ارزیابی کسب و کارهای زیرحوزه مدیریت تولید و جمع‌آوری پسماند کرد و در نهایت استارت‌آپ «جاروب» به عنوان گزینه نهایی انتخاب شد و به سبد سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری شناسا اضافه شد. مجموعه شناسا قصد دارد که در ادامه، با هدف تکمیل زنجیره ارزش مدیریت پسماند، سرمایه‌گذاری‌های خود را به سایر حلقه‌های این زنجیره گسترش داده و در توسعه این اکوسیستم کسب و کاری و اجتماعی که جزو نیازهای اولویت‌دار و مهم ایران و جهان است، نقشی تأثیرگذار ایفا کند.

بر اساس این گزارش، «جاروب» سامانه‌ای برای جمع‌آوری زباله خشک در شهر تهران است که در قالب اپلیکیشن و سایت امکان ثبت درخواست شهروندان برای تحویل زباله‌های خشک را مهیا می‌کند. جاروب با بهره‌گیری از تکنولوژی روز دنیا، لجستیک قدرتمند و سرمایه انسانی مجرب و با انگیزه در جهت سامان‌بخشی به سیستم جمع‌آوری پسماند کشور فعالیت خواهد داشت. بنیان‌گذاران «جاروب» مهدی فیروزان و امیر نیک‌مرام با گذشت ۱۴ ماه از آغاز فعالیت این برنامه معتقد هستند ایده‌های بزرگی برای تحقق اهدافشان دارند. امیر نیک‌مرام هم‌بنیان‌گذار جاروب می‌گوید: از میان دو راه سود یا رشد که پیش‌روی هر استارت‌آپی است ما مسیر رشد را انتخاب کردیم. از طرفی مکانیزم توسعه استارت‌آپ‌ها بعد از رسیدن به محصول برای بالندگی و رشد، جذب منابع مالی لازم برای توسعه کسب و کار است. «جاروب» نیز توانمندی و استعداد بالایی برای جهش و رشد دارد و از این قاعده مستثنی نیست. مهدی فیروزان نیز از دلایل انتخاب مجموعه شناسا برای جذب سرمایه می‌گوید. او که تجربه همکاری شهر کتاب مجازی (bookcity online) با شرکت فناپ را موفق، شیرین و لذت‌بخش می‌داند، ادامه می‌دهد: این تجربه موفق و استراتژیک باعث شد که از پیشنهاد شناسا استقبال کنم. شناسا دارای ریشه‌های محکمی در گروه مالی پاسارگاد است که از طرفی تعامل سازنده‌اش با بازیگران جدی زیست‌بوم کارآفرینی و با تجارب ارزنده، ساختاری محکم، قابل اتکاء و در عین حال روزآمد را برای یک شریک استراتژیک شکل داده است. فیروزان در خصوص ایده شکل‌گیری «جاروب» توضیح می‌دهد: ایده اولیه سامانه‌ای برای جمع‌آوری پسماند خشک، ابتدا در آبان ۹۷ برای مدیریت پسماند لبنان شکل گرفت. از سویی شهر کتاب سابقه طولانی پیشگامی در فرهنگ‌سازی و نیل به اهداف توسعه پایدار را با تجربیات موفقی در حل مساله مصرف کاغذ از طریق پروژه‌هایی نظیر شهر کتاب مجازی و فیدیبو در کارنامه کاری خود داشت.

سهام عدالت

تعدیل شدن تاثیر روانی آزادسازی سهام عدالت

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: این روزها اثرات روانی و منفی آزادسازی سهام عدالت بر معاملات بازار سرمایه بی‌تاثیر شده است.
به گزارش ایبِنا، ابراهیم خلیلی با اشاره به رشد و رونق بازار سرمایه گفت: بعد از افت و اصلاحی که شاخص بورس و قیمت سهام شرکت‌ها در هفته‌های گذشته داشتند که در برخی نمادها تا ۴۰ درصد اصلاح نیز اتفاق افتاد، طبیعی است که با رسیدن قیمت‌ها به سطوح جذاب این اصلاح متوقف و بازار سرمایه روند رو به رشد خود را از سر بگیرد. این کارشناس بازار سرمایه افزود: نکته مهم دیگر در پاسخ به چرایی رکوردشکنی دوباره شاخص بورس و اقبال به سمت بازار سهام، رکود سنگین بر سایر بازارها است که موجب شده تا نقدینگی دوباره به سمت تالار شیشه‌ای بیاید. بنابراین تا مادامی که نقدینگی در این بازار حاضر باشد رونق بازار سهام تداوم خواهد داشت. وی اذعان داشت: از سوی دیگر پیش فروش خودرو و تقاضای بسیار زیاد برای خرید خودرو نشان داد که نقدینگی زیادی در جامعه وجود دارد که به دلیل رکود حاکم بر سایر بازارها بدون شک این نقدینگی برای آمدن به بازار سرمایه از انگیزه‌های لازم برخوردار است.
این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: همچنین این روزها شاهد حمایت دوباره متولیان اقتصادی کشور از بازار سرمایه هستیم که این موضوع نیز نشان می‌دهد حداقل در ماه‌های پیش‌رو بازار سهام روند رو به رشد خود را ادامه خواهد داد. وی تاکید کرد: افزون بر موارد اشاره شده این روزها اثرات روانی و منفی آزادسازی سهام عدالت بر معاملات بازار سرمایه نیز بی‌تاثیر شده و این موضوع نیز به عامل دیگری برای توقف ریزش شاخص و قیمت‌ها در بورس و فرابورس تبدیل شده است. خلیلی تصریح کرد: نکته مهم دیگر در خصوص تداوم رکوردشکنی‌های شاخص بورس رشد قیمت سهام شرکت‌ها و همچنین اقبال سرمایه‌گذاران با بازار سهام این است که ریسک‌های بین‌المللی به ویژه از سوی ایالات متحده کاهش یافته و نه تنها از تهدیدها دیگر خبری نیست، بلکه رییس جمهور این کشور به دنبال احیای برجام است که از این منظر نیز بازار سهام از انگیزه لازم برای تداوم رشد و رونق برخوردار است.

از قطار بازدهی سهام عدالت پیاده نشوید

مدیرعامل شرکت تامین سرمایه سپهر گفت: دارندگان سهام عدالت باید قدر این سبد سهام را بدانند و به راحتی از قطار کسب بازدهی بازار سرمایه پیاده نشوند. به گزارش ایبِنا، محمد وطن‌پور به دارندگان سهام عدالت توصیه کرد: با توجه به چشم‌انداز مثبت بازار سرمایه و ارزندگی سهام شرکت‌های موجود در سبد سهام عدالت نسبت به فروش آن عجله نکنند.
وی با بیان اینکه با آزادسازی سهام عدالت، تعداد کثیری از مردم به جمع فعالان بازار سرمایه پیوسته‌اند، تاکید کرد: این اتفاق مبارکی برای تعمیق بورس و توسعه فرهنگ سهامداری در کشور به شمار می‌رود و باید این فرصت را برای حمایت از تولید و بالا بردن نرخ رشد اقتصادی مغتنم دانست. وطن‌پور تصریح کرد: سهام عدالت سبدی از سهام بزرگ‌ترین و پربازده‌ترین و البته بهترین بنگاه‌های اقتصادی کشور است که همگی آنها در سال‌های گذشته بازدهی و عایدی مناسبی را برای سهامداران خود ایجاد کرده‌اند و در آینده نیز برای آنها ظرفیت‌های مختلفی پیش‌بینی می‌شود. وی با بیان اینکه بازار سرمایه محلی برای انتقال ثروت از اشخاص عجول به اشخاص صبور است، توصیه کرد: دارندگان سهام عدالت قدر ثروت خود را بدانند و به راحتی از قطار کسب بازدهی در بازار سرمایه پیاده نشوند.
مدیرعامل شرکت تامین سرمایه سپهر اظهار امیدواری کرد سهامداران سهام عدالت از جمله سهامداران صبور بازار سرمایه باشند که بیشترین بازدهی را از صبوری خود در این بازار خواهند برد.

در خلال معاملات روز گذشته رخ داد

بازار سهام در خطر قانون‌گذاری فله‌ای

گروه بورس |

در سومین روز از معاملات هفته جاری و پس از دو روز رشد قابل توجه قیمت‌ها در بورس و فرابورس، شاخص‌های بازار سهام در واکنش به ریسک‌های احتمالی بانوسان مواجه شدند و در حالی که بسیاری از سرمایه‌گذاران به دلیل نارسایی‌های موجود در هسته معاملات با ریسک نقدشوندگی دست و پنجه نرم می‌کردند، تسلیم عاملی شدند که از سوی قوه مقننه به بازار تحمیل شد.

داستان از این قرار بود که لایحه پیشنهادی مجلس برای به جریان افتادن طرح مالیات بر عایدی سرمایه بار دیگر و از سوی نمایندگان تازه وارد به بهارستان، بر سر زبان‌ها افتاده است. همین امر سبب شد تا جز در ساعت ابتدایی معاملات روز دوشنبه شاهد واژگونی جریان تقاضا در بازار سهام باشیم. این عامل سبب شد تا شاخص کل بورس تهران که در دقایق نخست داد و ستدها به رغم ضعف هسته معاملات تا پله یک میلیون و ۱۲۷ هزار و ۸۹۴ واحدی رشد کرده بود در ادامه فعالیت روزانه بازار سهام با کاهش مواجه شود و در نهایت ضمن ثبت افزایش اندک ۲ هزار و ۷۱۷ واحدی تا سطح یک میلیون و ۱۱۸ هزار و ۹۰۵ واحدی افت کند.
مساله مالیات ستانی از معاملات بازار سهام و عایدی سرمایه در حالی مجددا در خانه ملت دنبال می‌شود که تا پیش از این تصور می‌شد یک بار و برای همیشه پرونده این مطالبه در مجلس شورای اسلامی بسته شده است. در ماه‌های پایانی سال گذشته بود که اعلام شد دولت برنامه‌ای برای تعریف پایه مالیاتی از محل یاد شده ندارد و به همین سبب تهدید از جانب اداره امور مالیاتی متوجه بازار سهام نخواهد شد. با این وجود اصرار نمایندگان حکایت از آن دارد که نه تنها شر این عامل منفی همچنان از سر بازار سرمایه کم نشده است بلکه با مطرح شدن آن همواره این خطر وجود دارد که مسیر صعودی دو ساله در بازار سهام با موانع ایجاد شده در خارج از این بازار تهدید شود.
بنا بر آنچه در لایحه یاد شده آمده است، متقاضیان بررسی آن در نظر دارند تا نه تنها از عایدی سهام بلکه از دارایی‌هایی نظیر سکه و ارز نیز مالیات دریافت کنند. این مساله خود موید آن است که در تدوین لایحه پیشنهادی آن طور که باید وجوه تمایز بازار سرمایه با دارایی‌هایی که اثر تورمی بر سبد معیشتی خانوار دارند در نظر گرفته نشده و ارایه کنندگان آنقدر که باید از ماهیت دارایی‌های موجود در بازار سهام مطلع نیستند. البته آن‌طور که در بررسی لایحه مالیات بر عایدی سرمایه توسط کارشناسان به نظر می‌رسد این لایحه برای تبدیل شدن به قانون شانس اندکی دارد.

چکیده طرح نمایندگان مجلس با شانس بسیار اندک

این در حالی است که لایحه پیشنهادی وزارت اقتصاد نشان از تغییرات عمده‌ای در قانون مالیات‌های مستقیم دارد و در آن خبری از دریافت مالیات بر سهام نیست اما در لایحه پیشنهادی نمایندگان مجلس، اعلام شده مالیات برای دوره تملک کمتر از شش ماه ۲۰ درصد، بیش از شش ماه و تا سقف دو سال ۱۰ درصد و بیشتر از دو سال سال ۵ درصد باشد.
براساس گزارش بورس پرس، با توجه به حمایت‌های بی سابقه دولت و نظام از بورس و نیاز شدید به بازار سرمایه برای جبران کسری بودجه و جلوگیری از افزایش تورم و تاکید چندین باره رییس جمهور و دیگر مسوولان حتی رییس جدید مجلس، شانس تایید لایحه نمایندگان بسیار اندک است اما به هر حال موجب دلواپسی سرمایه‌گذاران شده است.
در این رابطه وحید هلالت اعلام کرد: طرح در مجلس به این معنا است که گروهی از نمایندگان که حداقل ۱۵ نفر هستند در خصوص برنامه‌های مرتبط یا نامرتبط به حوزه تخصصی خود پیشنهادی به هیات رییسه مجلس می‌دهند. طرح مالیات بر عایدی سرمایه از کمیسیون‌های مرتبط به دست هیات رییسه نرسیده بنابراین مجلس در جلسات بعدی کلیت آن را به رای می‌گذارد.
اگر کلیت آن تصویب شد آنگاه فوریت آن هم باید تصویب شود که این طرح بعید است دو فوریتی هم رای بیاورد. لذا از این حیث زمانبر است.
نکته مهم اینجا است که در اکثر مواردی که جمعی از نمایندگان طرحی پیشنهاد داده‌اند که با کمیسیون‌های مربوطه هماهنگ نبوده، هیات رییسه آن را به کمیسیون‌ها ارجاع داده تا بررسی صورت گیرد و در کمیسیون هم از وزیر اقتصاد و اعضای شورای عالی و همین طور رییس سازمان دعوت به عمل می‌آید. نهایتا کمیسیون اگر به جمع بندی برسد، طرح نمایندگان را به صحن می‌آورد و آنگاه رای‌گیری می‌شود.

شانس تایید لایحه نمایندگان بسیار اندک است اما به هر حال موجب دلواپسی سرمایه‌گذاران شده است

بنابراین مساله مالیات بر عایدی سرمایه اولا بحثی جدید نیست، ثانیا در پیشنهادات جدید برای اصلاح قانون مالیات بحث شده که نرخ مالیات شرکت‌ها از ۲۵ درصد به ۱۰ درصد کاهش یابد. در حالی که در این بخش مالیات ۲۸ درصد پیشنهاد شده و همین نشان می‌دهد اساسا بدنه اقتصادی مجلس و دولت، موافق این طرح نخواهند بود و طرح مزبور در دالان بررسی کمیسیون‌ها و راهروهای مجلس، راه خود را گم خواهد کرد.
در مقدمه توجیهی این گزارش آمده است که «پایه‌های مالیاتی با اهداف مختلفی مانند افزایش منابع عمومی، ایجاد عدالت اجتماعی، کاهش فاصله طبقاتی و تنظیم فعالیت بخش‌های مختلف اقتصادی به کار گرفته می‌شود. مالیات بر عایدی سرمایه نیز یکی از پایه‌های مالیاتی است که اگرچه می‌تواند به افزایش منابع عمومی بینجامد، ولی عمدتا کارکرد تنظیم‌گری داشته و می‌تواند با تضعیف فعالیت‌های غیرمولد و کاهش انگیزه‌های سوداگرانه نقش موثری در تنظیم بازارهای مختلف از جمله مسکن، خودرو، طلا و ارز ایفا کند. این پایه مالیاتی از دیرباز (بیش از ۱۰۰ سال) در بسیاری از کشورها وجود داشته است.
بدون شک وجود حجم بالای نقدینگی در کشور و ورود آن به بازارهایی از جمله خودرو و مسکن که مورد تقاضای آحاد جامعه است می‌تواند مشکلات فراوانی در این بازارها ایجاد کند.
در همین راستا طرح قانون مالیات بر عایدی سرمایه با هدف حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری مولد، کاهش نوسانات بازارهای دارایی از جمله خودرو، مسکن، طلا و ارز و همچنین جلوگیری از افزایش قیمت ناگهانی این بازارها پیشنهاد می‌شود. اعمال این مالیات موجب خواهد شد انگیزه سوداگری در بازارهای دارایی کاهش یافته و در نتیجه منجر به جلوگیری از افزایش قیمت نامتعارف در این بازارها خواهد شد. با خروج سوداگران از این بازارها، متقاضیان واقعی این دارایی‌ها از جمله اقشار با درآمدهای متوسط و پایین راحت‌تر خواهند توانست خودرو و مسکن که از جمله دارایی‌های ضروری خانوار محسوب می‌شود را خریداری کنند. همچنین افرادی که بر اثر سوداگری در این بازارها از افزایش قیمت این دارایی‌ها منتفع شده‌اند، مکلف خواهند شد بخشی از سود را به عنوان مالیات به دولت پرداخت کنند تا به نفع عموم مردم هزینه شود.»
با توجه به جملاتی که در مقدمه توجیهی این لایحه درج شده است، به نظر می‌آید که نگاه نمایندگان اراده کننده لایحه آنقدر که باید با واقعیات بازار سهام و اقتصاد کشور همخوانی ندارد و نمایندگان حامی این لایحه با حذف تقاضاهای کوتاه‌مدت و معامله گران ریسک پذیر در عمل برنامه‌ای برای تامین نقدشوندگی به عنوان یکی از مهم‌ترین پیش نیازهای داشتن بازار مالی توسعه یافته نخواهند داشت.

مجوز انتشار دومین مرحله از اوراق رهنی بانک مسکن صادر شد

محسن فاضلیان از آمادگی این بانک به منظور انتشار دومین مرحله از اوراق رهنی خبر داد و گفت: تیر ماه سال جاری شاهد انتشار این اوراق در بازار فرابورس ایران و با مشارکت همه جانبه نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه خواهیم بود. به گزارش سنا، سیدمحسن فاضلیان با اشاره به اینکه بانک مسکن برای دومین بار اقدام به انتشار اوراق رهنی در بازار سرمایه می‌کند، اظهار داشت: این مهم در راستای نامگذاری سال ۹۹ به نام سال «جهش تولید» توسط مقام معظم رهبری و دستورات ایشان و عملگرایی به منظور تغییر محسوس در زندگی مردم و محورهای هفت گانه اولویت‌های وزارت راه و شهرسازی جهت اثرگذاری در بخش مسکن و تقویت بخش‌های مختلف اقتصاد کشور صورت گرفته است. وی افزود: بانک مسکن به عنوان بازوی اجرایی وزارت راه و شهرسازی نقشی بی‌بدیل در تخصیص بهینه و به موقع منابع به بخش‌های کارآمد مسکن دارد که از این مسیر تحریک سایر بخش‌های تولیدی کشور را به ارمغان خواهد آورد.
سیدمحسن فاضلیان با اشاره به موافقت اصولی صادر شدن انتشار این اوراق در هفته گذشته توسط سازمان بورس و اوراق بهادار افزود: این مهم دومین پیوند بانک مسکن و بازار سرمایه است. به موجب مجوز اخذ شده بانک مسکن اقدام انتشار ۱۰۰۰ میلیارد تومان اوراق رهنی دو ساله و با نرخ سود اسمی ۱۶ درصد نموده و این مبلغ را صرف اعطای تسهیلات فروش اقساطی به مشتریان خود می‌کند. عضو هیات مدیره بانک مسکن اظهار داشت: این اوراق رهنی به پشتوانه حدوداً یک هزار و یکصد میلیارد تومان تسهیلات فروش اقساطی بانک مسکن می‌باشد که نقدینگی قابل توجهی را برای بانک مسکن به دنبال خواهد داشت. سیدمحسن فاضلیان افزود: اوراق رهنی بانک مسکن با اخذ مجوز از بانک مرکزی در راستای ضوابط ناظر بر انتشار اوراق رهنی مصوب شورای پول و اعتبار و در بازار سرمایه و با تبعیت کامل از مقررات بازار سرمایه در دستورالعمل انتشار اوراق رهنی مصوب سال ۱۳۹۴ سازمان بورس و اوراق بهادار منتشر می‌شود. عضو هیات مدیره بانک مسکن همچنین اظهار داشت: بانک مسکن در نقش عاملیت وصول اوراق اقدام به جمع آوری مبلغ اقساط از مشتریان و پرداخت به SPV اوراق کرده و در نقش ضامن اوراق مسوولیت ۱۰۰ درصدی پرداخت اصل و سودهای اوراق را به سرمایه‌گذاران دارد. همچنین این اوراق با مشارکت همه جانبه مجموعه بانک مسکن با قبول تعهد پذیره نویسی و بازار گردانی توسط شرکت تامین سرمایه بانک مسکن و عاملیت فروش توسط شرکت کارگزاری بانک مسکن منتشر می‌شود.
فاضلیان فرآیند چند ساله انتشار این مرحله از اوراق رهنی را یادآور شد و افزود: پس از انتشار اولین مرحله اوراق رهنی بانک مسکن در تیر ماه سال ۱۳۹۵ و با توجه به استقبال گسترده فعالان بازار از این ابزار نوین تامین مالی در کشور، بانک مسکن دومین مرحله از اوراق رهنی را در دستور کار خود قرار داده و فرآیند تهیه گزارش توجیهی را آغاز کرد که با توجه به حساسیت موضوع اقدامات اخذ تاییدیه سازمان حسابرسی در خصوص گزارش توجیهی و صدور مجوز بانک مرکزی تا روزهای پایانی سال ۱۳۹۸ به طول انجامید. وی افزود: همزمان با آغاز سال جدید درخواست موافقت اصولی به سازمان بورس و اوراق بهادار داده شد که ماحصل آن، موافقت اولیه این سازمان با انتشار این اوراق است.
سید محسن فاضلیان با اشاره به اینکه اجرایی سازی انتشار این اوراق مستلزم انجام برخی مقدمات از جمله انعقاد قراردادهای مرتبط با اوراق SPV است، خاطرنشان کرد: ان شاءالله در تیر ماه سال جاری شاهد انتشار این اوراق در بازار فرابورس ایران و با مشارکت همه جانبه نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه خواهیم بود.

قرارداد آتی سکه طلا مجدد فعال شود

یک کارشناس اقتصادی گفت: وجود یک بازار آتی مستحکم در بازار سرمایه کشور از انتقال سرمایه‌ها به بازارهای غیررسمی و غیرشفاف جلوگیری کرده و سرمایه‌گذاران در دوره‌های ریسکی، راه بازار سرمایه و معاملات سکه و طلا در این بازار را در پیش خواهند گرفت. در دو سال گذشته قیمت طلا و سکه در بازار نوسان زیادی داشته و رشد چند برابری را تجربه کرده است؛ اما برخی فعالان سنتی بازار سکه معمولاً افزایش قیمت‌ها در بازار فیزیکی را فارغ از همه فاکتورهای تاثیرگذار به گردن معاملات سکه در بورس انداخته و همین حرف‌وحدیث‌ها، در کمال حیرت فعالان بازار سرمایه کشور باعث تعطیلی بازار آتی سکه شده است، بازاری که با بیش از ۱۰ سال سابقه برای فعالان بازار سرمایه و سرمایه‌گذاران جذابیت زیادی داشته و حالا چشم بسیاری از بورسی‌ها نه فقط به راه‌اندازی مجدد این بازار، بلکه توسعه آن است. به گزارش ایرنا، علی حیدری در خصوص معاملات سکه در بازار سرمایه گفت: به‌طور کلی معامله‌گران بازار آتی به دلیل اهمیت بالای پیش بینی در این بازار چه در بورس ایران و چه در بورس‌های خارجی، تورم آینده را پیش‌خور می‌کنند و به‌نوعی به استقبال تورم می‌روند و همین روند در بازار فیزیکی هم با یک وقفه زمانی کوتاه‌مدت اتفاق می‌افتد، این روند می‌تواند در مسیر صعودی یا نزولی باشد و به این ترتیب معمولا روندها در بازار آتی و بازار فیزیکی با کمی اختلاف اما همسو با هم حرکت می‌کنند. وی افزود: اما در کشور ما متاسفانه به محض استقبال از یک بازار همچون رشد حجم معاملات بازار آتی سکه طلا، به صورت دستوری این بازار متوقف می‌شود در صورتی که در دنیا سعی در توسعه بازارها و ورود بیشتر سرمایه‌گذاران به ابزارهای مالی و افزایش عمق معاملات می‌شود. حیدری با بیان اینکه معاملات بازار آتی سکه طی سال‌های گذشته مزایایی برای اقتصاد کشور به همراه داشته است، ادامه داد: فراموش نکنید عمده فعالان بازارهای آتی، سرمایه‌گذاران ریسک پذیر هستند و در همه جای دنیا مرسوم است هرگاه سرمایه‌گذاران در سایر بازارها، ریسک زیادی متوجه سرمایه‌شان باشد، به سمت معاملات آتی و فیزیکی طلا و سکه حرکت می‌کنند. این کارشناس در پایان تأکید کرد: در مجموع راه‌اندازی مجدد بازار آتی سکه و توسعه آن در گرو تغییر نگرش مدیران و همچنین اصلاح زیرساخت‌های فنی معاملات است، مهم‌ترین اصلی که بهتر است مدیران میانی بپذیرند، حرکت از اقتصاد ارزشی و آرمان گرایی‌ها به سمت اقتصاد اثباتی است؛ در صورت پذیرش چنین تغییری، اقتصاد ما تعامل مثبت‌تری هم با اقتصاد جهانی خواهد داشت.

آمار معاملات

تغییر مالکیت ۱۰ میلیارد برگه اوراق بهادار

شاخص بورس تهران در پایان معاملات روز گذشته با رشد ۲۷۱۰ واحدی در سطح یک میلیون و ۱۱۸ هزار و ۸۹۶ واحدی قرار گرفت. به گزارش سنا، سهام نمادهای «قلرست، قپیرا، خراسان، قزوین، کاما، زپارس و پارسان» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «خرینگ، قصفها، فاذر، شلعاب، حتاید، فجر و شپاکسا» بیشترین سهم را در کاهش قیمت در بازار سهام ایفا کردند. پالایش نفت تهران (شتران) بیمه آسیا (آسیا)، باما (کاما، بانک پارسیان (وپارس)، پالایش نفت اصفهان (شپنا)، سرمایه‌گذاری ملی (ونیکی) و سیمان خوزستان (سخوز) هفت نماد با بالاترین تقاضا بودند. بیشترین عرضه هم متعلق به فرآورده‌های نسوز پارس (کفپارس)، مخابرات ایران (اخابر)، صنایع آذرآب (فاذر)، سرمایه‌گذاری سایپا (وساپا)، داده گستر عصر نوین (های وب)، توسعه معادن و فلزات (ومعادن)، تولیدکنندگان بورس کالای ایران (تکالا) بود. به این ترتیب، در پایان معاملات روز گذشته، بیش از ۱۰ میلیارد برگه اوراق بهادار به ارزش ۱۳۶ هزار و ۹۴۶ میلیارد ریال در یک میلیون و ۷۴۷ هزار نوبت معاملاتی دادوستد شد.

رشد ۵۷۸ درصدی بورس در دو سال گذشته

رشد قیمتی بازار سهام در دو سال اخیر بی‌سابقه بوده و این بازار رشد سریع و قابل ملاحظه‌ای را تجربه کرده است. این رشد آنچنان سریع بوده که در دو سال گذشته بازار سرمایه رشد ۵۷۸ درصدی را تجربه کرده است.

به گزارش سنا، در پایان فروردین ۱۳۹۹ ارزش بورس تهران به حدود دو هزار و ۶۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده که این رقم رشد ۳۸.۵ درصدی را نسبت به ابتدای سال نشان می‌دهد، رشد ارزش بورس تهران نسبت به ابتدای سال ۹۸ و ۹۷ نیز به ترتیب معادل ۲۷۹ درصد و ۵۷۸ درصد بوده است.
به این ترتیب عملکرد بازار سهام پس از شوک ارزی اخیر، بسیار بیشتر از سایر دارایی‌های مالی بوده است. همچنین باید توجه داشت که رشد فعلی بورس در مقایسه با عملکرد تاریخی بازار سهام نیز بسیار بیشتر بوده به شکلی که در تجربه شوک ارزی ابتدای دهه ۱۳۹۰، بازار سهام کمتر از ۳۰۰ درصد رشد را تجربه کرد؛ این در حالی است که در آن زمان، قیمت نفت و کالاهای پایه در سطوحی بسیار بالاتر از امروز قرار داشت. توجه داشته باشید که نمودار ارزش بازار به صورت لگاریتمی (و نه خطی) ترسیم شده است.
بازار سهام رکورد رشد ماهانه عجیبی را طی فروردین ماه ثبت کرده، رشد ۳۸.۵ درصدی ارزش بورس طی فروردین ماه، بیشترین میزان رشد ماهانه بورس در یک دهه اخیر بوده است. حتی بدون در نظر گرفتن اثرات عرضه سهام شستا بر رشد بازار، باز هم نرخ رشد بورس در فروردین ماه به رقم ۳۴.۶ درصد می‌رسد که این رقم نیز در مقایسه با رکوردهای قبلی (۲۳.۱ درصد در مرداد ۱۳۹۷) بسیار بالاتر است.
لازم به ذکر است که میانگین رشد ماهانه ارزش بازار در یک دهه اخیر معادل ۳.۲ درصد بوده و مجموع این اعداد به خوبی بیانگر ابعاد عجیب رشد بازار سهام در فروردین ماه سال جاری است.
توجه به این مساله که به دلیل تعطیلات آغاز سال، فروردین نسبت به سایر ماه‌ها همواره دارای کمترین روزهای کاری است و به دلیل نیمه تعطیل بودن بسیاری از شرکت‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری غالبا بار کود معاملاتی همراه است، موجب استنتاج این گزاره می‌شود که در فروردین ۱۳۹۹ یکی از منحصربه‌فردترین ماه‌های تاریخ بازار سهام رقم خورده است.
بازار سهام در کنار رشد قیمتی، شاهد رونق محسوس معاملاتی است. بررسی میانگین ارزش روزانه معاملات سهام در بورس تهران نشان می‌دهد که این رقم در هفته پایانی فروردین به حدود هشت هزار میلیارد تومان طی روز رسیده است. به منظور مقایسه توجه داشته باشید که میانگین روزانه ارزش معاملات در سال ۱۳۹۸ فقط حدود ۲.۱ هزار میلیارد تومان بوده است و در سال ۱۳۹۷ این رقم کمتر از یک هزار میلیارد تومان بوده است.
مبانی اقتصاد بیانگر آن است که افزایش قیمت و افزایش مقدار معاملات در یک بازار تنها یک علت دارد و آن هم انتقال تابع تقاضا به سمت بالاست. به زبان ساده، خریداران حاضر به خرید مقادیر بیشتر در قیمت‌های بالاتر هستند.
در مورد دلایل رشد تقاضا در بازار سهام طی یک ماه اخیر، در کنار عوامل بنیادین نظیر رشد نرخ ارز و انتظارات تورمی، به نظر می‌رسد که کاهش امکان معاملات در بسیاری از بازارها نظیر مسکن و خودرو به دلیل شیوع کرونا سبب شده تا ورود پول به بازار سهام افزایش یابد و فعالیت‌های سفته‌بازانه تشدید شود. آمار معاملات مسکن شهر تهران و کاهش ترافیک بازدید سایت‌های تخصصی خرید و فروش خودرو از میانه‌های اسفند، موید کاهش معاملات و خروج پول از بازارهای مذکور است.
معامله‌گران حقیقی، اصلی‌ترین علت رونق معاملات بازار سهام بوده‌اند. بررسی ارزش معاملات به تفکیک افراد حقیقی و حقوقی نشان می‌دهد که در یک سال اخیر، رشد ارزش معاملات غالبا ناشی از افزایش ارزش معاملات افراد حقیقی بوده و رشد معاملات افراد حقوقی بسیار آرام و نسبتا هموار بوده است. میانگین ارزش روزانه معاملات سهام توسط افراد حقیقی در بورس تهران طی هفته پایانی فروردین ماه سال جاری به بیش از ۶ هزار میلیارد تومان رسیده و این در حالی است که در نیمه اول سال گذشته، این رقم به زحمت به یک هزار میلیارد تومان در روز می‌رسیده است.
خاطرنشان می‌شود، روند رشد معاملات افراد حقیقی در بازار سهام، از اواخر آبان‌ماه ۹۸ آغاز شده، در اوایل دی‌ماه ۹۸ تشدید شده و از ابتدای فروردین ۹۹ جهش یافته است. در مورد علت رشد معاملات در پنج ماه پایانی سال گذشته (آبان تا اسفند)، به نظر می‌رسد که فضای اقتصاد، تحریک انتظارات تورمی و انعکاس آنها در رشد نرخ ارز، مهم‌ترین عاملی است که می‌توان ذکر کرد؛ چرا که طی دوره مذکور مواردی نظیر افزایش قیمت بنزین و ارایه لایحه بودجه با کسری به مجلس روی داده است. در مورد دلایل جهش معاملات در فروردین‌ماه ۹۹ در ادامه بحث خواهد شد.
جریان ورود پول جدید یا فِرش مانی به بازار در حال تشدید است. بنا به دلایلی که پیش‌تر گفته شد در ماه‌های اخیر ارزش معاملات، به ویژه معاملات افراد حقیقی افزایش یافته اما در کنار ابعاد معاملات، جهت معاملات نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. آنچه از اواخر آبان‌ماه در بازار سهام رخ داده و البته از دی‌ماه شدت یافته، افزایش میزان خرید سهام توسط افراد حقیقی است.
در هفته پایانی فروردین‌ماه ۹۹، افراد حقیقی به صورت خالص (خرید منهای فروش) بیش از ۳۵۰۰ میلیارد تومان سهام به دارایی‌های قبلی خود اضافه کرده‌اند و این رقم برای مجموع ۱۷ روز کاری فروردین‌ماه بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان بوده است. برای داشتن تصویر مقایسه‌ای توجه داشته باشید که در سال گذشته برای رسیدن دارایی جدید افراد حقیقی به این سطح، بیش از ۲۰۷ روز زمان (از ابتدای سال تا نیمه بهمن‌ماه) نیاز بوده است. به عبارت روشن، افراد حقیقی در یک ماه ابتدای امسال بیش از ده ماهه ابتدای سال گذشته سهام جدید خریده‌اند. این ارقام گویای ورود نقدینگی جدید یا اصطلاحا فِرش مانی توسط افراد حقیقی با حجم بالا به بازار سهام است.
سرعت معاملات سهام به‌شدت افزایش یافته و رکوردهای تاریخی جدیدی را ثبت کرده است. نسبت ارزش معاملات روزانه به ارزش بازار در فروردین‌ماه به بیش از ۰.۲۱ درصد رسیده است. این عدد نشان می‌دهد که روزانه به‌طور متوسط روی هر یک ریال از سهام شرکت‌ها، چه میزان معامله صورت می‌گیرد و شاخص مناسبی از سرعت گردش سهام یا سرعت معاملات است. (به بیان دیگر در فروردین‌ماه به ازای هر هزار تومان سهام شرکت‌ها روزانه ۲۱ تومان معامله صورت گرفته است).
به منظور مقایسه شرایط فروردین‌ماه با سال‌های گذشته توجه داشته باشید که این رقم در سال ۱۳۹۸ برابر با ۰.۱۴ درصد بوده و در یک دهه اخیر معادل ۰.۰۷ درصد بوده است. با توجه به آنکه حتی وقایع بنیادین کاملا موثر بر بازار سرمایه (نظیر اجرای برجام ایجاد بازار ثانویه ارز و سامانه نیما) نیز نتوانسته‌اند تا بدین حد بر روند معاملات اثرگذار باشند، ارقام معاملات فروردین‌ماه نشانگر آن است که معاملات سفته‌بازانه روی سهام به‌شدت افزایش یافته یا اصطلاحا سهام داغ شده است.
ورود سرمایه‌گذاران جدید به بازار همچنان ادامه دارد. تعداد شرکت‌کنندگان در عرضه اولیه شستا در تاریخ ۲۷ فروردین‌ماه ۱۳۹۹ از ۲ میلیون نفر فراتر رفته و این در حالی است که میانگین شرکت‌کنندگان در عرضه‌های اولیه سال ۱۳۹۸ حدود ۹۵۰ هزار نفر و برای سال ۱۳۹۷ کمتر از ۲۵۰ هزار نفر بوده است. این اعداد به خوبی گویای افزایش تصاعدی حضور سهامداران خرد در بازار سهام طی ماه‌های اخیر است.
برنامه دولت جهت واگذاری بخش زیادی از سهام خود در بنگاه‌های بورسی و فرابورسی در قالب صندوق‌های قابل معامله (ETF) طی سال جاری و سازوکار پیشنهادی برای آن (هر کد ملی سقف دو میلیون تومان) عاملی است که می‌تواند فرآیند صدور کدهای معاملاتی جدید را شدت بخشد.

رییس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی عنوان کرد

هشدار درباره ویلاسازی روی گسل مشاء

گروه راه و شهرسازی |

زلزله ۵.۱ ریشتری گسل مشاء در ۱۹ اردیبهشت سال جاری و پس لرزه‌های بعدی آن و از جمله وقوع بزرگ‌ترین پس لرزه با قدرت ۴ ریشتر در ۷ خرداد سال جاری نگرانی‌ها و البته مراقبت‌ها و بررسی‌ها را افزایش داده است.

علی بیت‌اللهی، رییس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی درباره شرایط تنش زا بودن زمین در محدوده استان تهران در صفحه شخصی خود در تلگرام نوشته است: «زمین لرزه‌های دو ماه اخیر جنوب غرب تهران، جهت یافتگی زمین لرزه‌های کوچک از قم تا آوج در طول ۲۲۰ کیلومتری جالب توجه است. این زمین لرزه‌ها همراه با زلزله دماوند و پس لرزه‌های آن معرف وجود تنش در ناحیه است. ابعاد تنش نامعین است و لذا نمی‌توان در مورد رهایی آن با رخداد همین زلزله‌های کوچک اظهار نظر کرد.»

در این حال، بیت‌اللهی دیروز از انجام مطالعه و بازدید میدانی روی ساخت و سازهای منطقه دشت مشاء خبر داد و گفت: در امتداد گسل مشاء در پهنای ۲۰ کیلومتری در دو طرف گسل حدود ۸ شهر با ۲۶۰ هزار نفر و ۲۰۱ آبادی با ۹۵ هزار نفر جمعیت متاثر از فعالیت گسل هستند. او در گفت‌وگو با پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی در خصوص ساخت‌وسازها و میزان مقاومت ساختمان‌های مسکونی در مجاورت گسل مشاء که موجب لرزه‌خیزی فراوان در منطقه دماوند و تهران شده و موجبات نگرانی مردم ساکن در این مناطق را فراهم کرده است، به ارایه توضیحاتی پرداخت. رییس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: در پی وقوع زلزله با بزرگی ۵.۱ دماوند در ۱۹ اردیبهشت ۹۹ ضمن تهیه گزارشی کامل از این زلزله با جزئیات آن در مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی اقدام به بازدید میدانی و مستندسازی ساخت و ساز روی حریم گسل مشاء شد که این کار به اتمام رسیده است.

عضوهیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی ادامه داد: با بررسی‌های انجام شده مشخص شد که طول تقریبی گسل مهم و لرزه‌زای اطراف تهران؛ گسل مشاء که از آن به عنوان مهم‌ترین گسل برای خطر زلزله تهران نام برده می‌شود، حدود ۲۲۰ کیلومتر است.

۸ شهر و ۲۰۱ آبادی متاثر از فعالیت گسل مشاء

بیت‌اللهی هدف از این بازدید و مطالعه را بررسی وضعیت محدوده مشاء، دشت مشاء، روستای مشاء و همچنین بررسی ساخت و ساز و وضعیت مراکز مسکونی روی این گسل و اطراف آن عنوان کرد و افزود: در امتداد گسل مشاء در پهنای ۲۰ کیلومتری در دو طرف گسل مشاء حدود ۸ شهر قرار دارند که شامل بومهن، آبعلی، رودهن، شمشک، دماوند، لواسان، فشم و پردیس هستند و جمعیت شهری ساکن در این شهرها حدود ۲۶۰ هزار نفر است. همچنین در همین پهنه در اطراف گسل مشاء از شرق تا غرب تهران حدود ۲۰۱ پارچه آبادی واقع شده که در این روستاها نزدیک به ۹۵ هزار نفر جمعیت ساکن هستند. به گفته وی، واحدهای روستایی فاقد اسکلت حدود ۱۴ هزار واحد و واحدهای شهری فاقد اسکلت حدود ۱۱ هزار واحد است که در مجموعه حدود ۲۵ هزار واحد مسکونی و حدود ۸۰ هزار نفر جمعیت در واحدهای فاقد مقاومت در برابر زلزله ساکن هستند.

بیت‌اللهی اعلام کرد: با اینکه روستای مشاء ۳۷۰ نفر جمعیت را در خود جای داده است ولی در همان محدوده دشت مشاء و اطراف آن که محدوده خوش آب و هواست نزدیک به ۳۰۰۰ بنا و عمدتا به شکل ویلا احداث شده است. همه این ساختمان‌ها روی گسل مشاء و یا در مجاورت نزدیک آن قرار دارند.

عضوهیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی در بیان پیشنهادات آن مرکز برای محدوده مشاء و شهرها و آبادی‌های پیرامون آن، توضیح داد: در اولویت نخست، ضرورت دارد، واحدهای مسکونی فاقد اسکلت در اولویت بهسازی و مقاوم‌سازی قرار بگیرند. همچنین، با توجه به اینکه گسل مشاء گسل فعالی است، ضرورت دارد تا اقدامات پیشگیرانه در محدوده آن انجام شود.

نمایی از حجم انبوه ویلاسازی در لواسان

ضرورت ایجاد محدودیت در ویلاسازی

بیت‌اللهی تصریح کرد: باید محدودیتی برای این آهنگ شتابان ویلاسازی در این منطقه انجام و اهرم کنترلی ایجاد شود. این منطقه از نظر لرزه‌خیزی، لرزه‌خیزی بالایی دارد و شاهد هستیم که در روزهای تعطیل جمعیت فراوانی در این جمعیت خطر سکنی دارند. همین دلیل در صورت بروز زلزله مدیریت بحران زلزله اهمیت دارد. وی گفت: باید تجهیزات لرزه‌نگاری و شتاب‌نگاری در منطقه با توجه به اهمیت منطقه توسعه یابد و همچنین ضرورت دارد در خصوص شرق تهران و لرزه‌خیزی آن اقدامات کافی انجام شود.

مطلقا بودجه نداریم

بیت‌اللهی در حالی از لزوم توسعه تجهیزات لرزه نگاری و شتاب نگاری در منطقه یادشده سخن به میان آورده است که پیش از این، دکتر مهدی زارع، استاد زلزله‌شناسی به «تعادل» گفته بود: مسوولان امر می‌گویند مطلقا بودجه‌ای برای انجام کارهای علمی در حوزه زلزله نداریم. او اظهار کرده بود: یک کمبود خیلی بزرگی که در کشور وجود دارد، کمبود درک و شناخت واقعیت است. وقتی کمبود درک و شناخت وجود داشته باشد، آن وقت دیگر درد هم حس نمی‌شود. یعنی کمبود درد هم داریم. در این صورت، برای درمان اقدامی صورت نمی‌گیرد. من و همکارانم اگر سال‌های سال هم درباره این مسائل حرف بزنیم، مسوولان به ما می‌گویند که چون رشته و تخصص شما این هست، مساله زلزله برایتان به دغدغه تبدیل شده و مهم است. البته این سخن درست است و ما به دلیل رشته و تخصصمان بیشتر از سایرین نسبت به این مساله حساس هستیم و صحبت می‌کنیم.

دکتر زارع افزوده بود: اما این همه ماجرا نیست. به عنوان مثال صبح چهارشنبه و قبل از وقوع پس لرزه ۴ ریشتری ۷ خرداد، اتفاقا درباره زلزله تهران در جلسه‌ای دنبال بودجه بودیم، اما یکی از پاسخ‌هایی که دریافت کردیم، این بود که مطلقا بودجه‌ای وجود ندارد. اما من فکر می‌کنم نبود بودجه به خاطر این است که اساسا مساله‌ای وجود ندارد و هر گونه صرف بودجه درباره هر نوع کار مطالعاتی و علمی، اگر به زبان هم نیاید، تصور پس ذهن این است که داریم پولمان را دور می‌ریزیم. احساس این است که داریم پول را توجوی می‌ریزیم و آن را آب می‌برد و چرا این کار را بکنیم. هزار تا مشکل دیگر از قبیل بیکاری و تغذیه و... در کشور وجود دارد و آن مسائل را باید برویم و حل کنیم. بنابراین، صحبت این بود که با همکاری‌های بین‌المللی کمبودهای مطالعاتی را جبران کنیم، اما ما تحریم هستیم و اگر کشورهای دیگر خواسته باشند با ما کار کنند، مسائل مختلفی وجود دارد که مانع این کار می‌شود حتی چین و روسیه ملاحظاتی در این باره دارند. در واقع هم تحریم هستیم و هم خودمان، خودمان را تحریم کرده‌ایم. از یک طرف، جامعه علمی با کشورهای خارجی نمی‌تواند همکاری کند یا نمی‌توانند از امکانات موجود در خارج به صورت برون سپاری استفاده کنند. از طرف دیگر، در داخل هم که بخواهد حرکتی انجام دهد، پاسخ این است که حتی یک ریال بودجه هم وجود ندارد. اما، حسم این است که بودجه وجود دارد و با توجه به مشاهداتم، فکر می‌کنم که در همین شرایط سخت اقتصادی هم بودجه و امکانات حتی برای این جور کارها وجود دارد و راه‌حل‌هایی را می‌شود فکر کرد که از دل آن بودجه‌هایی را برای انجام یکسری از کارها کنار بگذاریم.

دکتر زارع همچنین درباره پیامدهای وقوع یک زلزله بزرگ در تهران اظهار کرده بود: پیامدهای زلزله بزرگ تهران متعدد است. زلزله بزرگ، احتمالا یک سری پیامدهای زنجیره‌ای مانند آتش‌سوزی، ناامنی، متلاشی شدن شیرازه امور، خرابی‌ها و آسیب‌های ثانویه ناشی از پس لرزه‌ها خواهد داشت. همچنین مشکلات مضاعفی از سمت بخش‌های آسیب‌پذیرتر شهر برای سایر بخش‌ها ایجاد خواهد شد. مثلا مناطق مرکزی و جنوب تهران، در صورت وقوع زلزله بزرگ، دچار مشکل می‌شوند و این مشکل ناحیه‌ای می‌تواند منشأ مشکل برای سایر مناطق شهر شود. همچنین مناطق حاشیه نشین در صورتی که از زلزله دچار آسیب شوند، می‌توانند برای محله‌های داخل شهر ها مساله درست کنند.

او افزوده بود: یک مثال دیگر بزنم. اکثر مراکز درمانی تهران، تقریبا در یک محور شمالی- جنوبی توزیع شده‌اند، یعنی تمرکز اکثر مناطق تهران در یک کریدور شمالی- جنوبی است اما تهران الان یک شهری است که کشیدگی شرقی و غربی دارند و تقریبا به شکل یک مستطیل است. در این شرایط، اگر در مناطق غربی و شرقی پایتخت دچار مشکل شوید باید بیماران و آسیب دیدگان را به مراکز درمانی واقع در محور شمالی — جنوبی مرکز شهر بیاورید. همین مساله، بار مشکلات اضافه می‌کند. اگر در روز زلزله رخ دهد، چهار میلیون جمعیت اضافه هم که برای کار به تهران می‌آیند، به مشکلات ناشی از زلزله اضافه می‌شود. اگر شب زلزله رخ دهد، جمعیتی که خواب هستند و آسیب می‌بینند، این مشکلات را تشدید می‌کنند.

«اکنون زمان توجه به طبیعت» است

فعالیت کارواش‌ها زیر ذره‌بین شهرداری تهران

رییس اداره محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران، از راه‌اندازی گشت‌های محیط زیستی به منظور پایش کانون‌های آلاینده خبر داد. او همچنین با اعلام اینکه ۴۵۱ کارواش در شهر تهران فعال هستند، اظهار کرد: کارواش‌ها از دو منظر مصرف بی‌رویه آب و استفاده از مواد شیمیایی مورد توجه این اداره کل قرار دارد. با توجه به محدودیت منابع زیرزمینی باید از سیستم‌های بازچرخانی در این مراکز استفاده شود.

به گزارش مهر، شینا انصاری، در یک نشست خبری که به مناسبت هفته محیط زیست در موزه ارتباطات برگزار شد، از ایجاد بانک اطلاعات تنوع زیستی به منظور بررسی وضعیت ۱۳۰۸ گونه گیاهی خبر داد و گفت: لازم است محل زیست این گونه‌ها از جمله رودخانه‌ها و مناطق تحت حفاظت توجه ویژه‌ای شود. وی با اشاره به مصوبه روز یکشنبه شورای شهر تهران در ثبت توچال به عنوان میراث طبیعی شهر تهران افزود: این مساله باعث ساماندهی ساخت و سازها و تبدیل این منطقه کوهستانی به زون طبیعی می‌شود. انصاری، توجه به مصرف بهینه مصرف آب به خصوص در بوستان‌ها و فضاهای سبز شهر تهران را مورد تاکید قرار داد و گفت: در حوزه بازچرخانی آب و استفاده از منابع آب سطحی برنامه‌ریزی کرده‌ایم تا به منابع آب‌های زیرزمینی فشار نیاید. وی ادامه داد: اخیرا کار گروهی با همه مسوولان این حوزه تشکیل شد و باید برای استفاده از این منابع آب برنامه‌ریزی کنیم. انصاری افزود: ذخیره‌سازی آب باران در دستور کار قرار گرفته است. رییس اداره محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران، با بیان اینکه الگوی کشت با توجه به محدودیت منابع شهر تهران حائز اهمیت است، افزود: تلاش می‌کنیم کاشت چمن با توجه به اقلیم تهران، از گیاهان کم آب بر و همساز با اقلیم استفاده شود. و با اشاره به توسعه نیروگاه‌های خورشیدی کوچک مقیاس و توسعه انرژی‌های تجدید پذیر و اصلاح الگوی مصرف در ساختمان‌ها نیز اظهار کرد: پایش آلاینده‌های محیط زیست و مدیریت منابع از حوزه دیگر فعالیت است. انصاری ادامه داد: هر چند پایش آلودگی هوا توسط شرکت کنترل کیفیت هوای انجام می‌شود اما طرح‌هایی در این زمینه پیش بینی شده که از جمله آنها به روزرسانی اطلس پایش منابع آب و شناسایی منابع آلاینده است. وی با بیان اینکه کارواش‌ها از دو منظر مصرف بی رویه آب و استفاده از مواد شیمیایی مورد توجه این اداره کل قرار دارد، گفت: با توجه به محدودیت منابع زیرزمینی باید از سیستم‌های بازچرخانی در این مراکز استفاده شود. انصاری افزود: ۴۵۱ واحد کارواش در شهر تهران شناسایی و پایش شده اما به دلیل قوانین بالادستی در حوزه برخورد با متخلفان این حوزه، اداره کل محیط زیست تهران صاحب اختیار است. رییس اداره محیط زیست شهرداری تهران، از هوشمندسازی چاه‌ها برای آبیاری فضای سبز و جلوگیری از هدر رفت منابع آب خبر داد و گفت: در سطح شهر تهران پروژه‌های توسعه زیربنایی متعددی وجود دارد و به همین دلیل ارزیابی‌های زیست محیطی باید مدنظر قرار گیرد، به همین منظور با توجه به مصوبه شورای شهر تهران کمیته فنی غربالگری پروژه‌ها تشکیل شده است. انصاری در خصوص اصلاح مصرف پلاستیک در شهرداری نیز گفت: با پیگیری‌های انجام شده دبیرخانه کاهش مصرف پلاستیک به اداره کل محیط زیست منتقل و با ابلاغیه شهرداری تهران، مصرف ظروف پلاستیک ممنوع اعلام شد. وی ادامه داد: گشت و پایش محیط زیست به زودی در تهران با خودروهای اختصاصی و تجهیزات مد نظر راه‌اندازی می‌شود تا امکان نمونه‌برداری داشته باشند. انصاری، شناسایی منابع و کانون‌های آلودگی را از اهداف این گشت‌ها عنوان کرد. وی با اشاره به اینکه شعار امسال روز محیط زیست زمانی برای طبیعت است، گفت: در راستای این شعار محیط زیست شهرداری شعار «اکنون زمان توجه به طبیعت» برگزیده شد.

در شهر

■ حناچی: ۸ سال از ورود آخرین اتوبوس به ناوگان حمل‌ونقل تهران می‌گذرد

پیروز حناچی، شهردار تهران گفت: حدود هشت سال از ورود آخرین اتوبوس به ناوگان حمل‌ونقل پایتخت می‌گذرد. به گزارش ایرنا، حناچی در جلسه‌ای که با مدیران شرکت ایران خودرو برای خرید اتوبوس و مینی‌بوس داشت، اظهار کرد: تلاش شهرداری بر این است که هر چه زودتر اتوبوس‌های جدید وارد شبکه حمل‌ونقل شهر شود. وی ادامه داد: دولت هم بر این موضوع تاکید دارد و امید می‌رود تا در نزدیکترین زمان ممکن دست کم ۵۰۰ دستگاه اتوبوس به سیستم حمل‌ونقل شهر تهران اضافه شود. در صورتی که تولیدکنندگان داخلی ظرفیت تولید و تامین اتوبوس برای تجهیز شبکه حمل‌ونقل شهر تهران را داشته باشند، شهرداری تمایل دارد که این اتوبوس‌ها را از تولیدکنندگان داخلی تهیه کند اما در صورت نبود آمادگی در میان خودروسازان ایرانی، مجبور به واردات از کشورهای دیگر هستیم. وی همچنین ابراز امیدواری کرد که زمینه مذاکره سایر کلانشهرها با خودروسازان داخلی نیز فراهم شود.

در این جلسه مدیران ایران خودرو اعلام آمادگی کردند که در صورت همراهی شهرداری تهران، تا پایان سال ۸۰۰ دستگاه اتوبوس و ۳۰۰ دستگاه مینی‌بوس به شهرداری تهران تحویل دهند.

■ آغاز رصد هوایی حریم شهر تهران

مدیر کل حریم شهر تهران از آغاز رصد هوایی حریم شهر تهران از روز دوشنبه ۱۹ خرداد خبر داد. به گزارش ایلنا، مجتبی شکوری، مدیر کل حریم شهر تهران در خصوص رصد هوایی شهر تهران گفت: رصد هوایی حریم شهر تهران به جهت صیانت دقیق‌تر از حریم و کنترل ساخت و سازها توسط کوادکوپتر مورد رصد هوایی قرار می‌گیرد. شکوری ادامه داد: به دلیل صعب‌العبور بودن مناطقی از تهران امکان رصد آن وجود نداشت و با این اقدام این امکان فراهم می‌شود. او افزود: با همکاری دوستان در شرکت شهربان و حریم‌بان و دادستانی این عملیات اجرایی شد و به وسیله آن می‌توانیم کنترل ساخت و ساز و رصد حریم در مناطق تهران را فعال و به صورت آنلاین حریم تهران را رصد کنیم. مدیر کل حریم شهر تهران در پاسخ به این سوال که با دریافت تصاویر، پردازش آنها چقدر طول می‌کشد، گفت: همان لحظه امکان رصد وجود دارد و تصاویر مورد بازبینی قرار می‌گیرند. او در خصوص فاصله زمانی بین پروازها گفت: در زمان‌های مختلف با توجه به مکان پرواز متفاوت است و فاصله بین دو پرواز بدین صورت است که هر هفته در تمام مناطق ۱۱ گانه پرواز انجام خواهد شد. شکوری در خصوص وضعیت حریم شهر تهران گفت: در یک سال و نیم اخیر بالاترین سطح همکاری در شهرداری و استانداری رخ داده است و شهر تهران با ۱۳۰۰ کیلومتر مربع حریم، پایین‌ترین سطح تخلف را در حریم داشته است. او همچنین در خصوص ساخت‌وساز غیرمجاز در حریم شهر تهران گفت: طی نامه‌ای که به استانداری داشتیم هر گونه دادن انشعاب ممنوع و تخلف است و پیگیری قضایی خواهد شد. تاکنون به صورت موردی انشعاب غیرمجاز داشتیم و گزارش شده و مراحل بررسی قضایی آن در حال انجام است.

■ تجهیز مناطق دارای بوستان‌های جنگلی به لوازم اطفای حریق

رییس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران از تجهیز مناطق دارای بوستان‌های جنگلی به تجهیزات آتش‌نشانی خبر داد. زهرا صدراعظم نوری، رییس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای شهر تهران در گفت‌وگو با ایلنا درباره آتش‌سوزی سریالی در بوستان‌ها و پارک‌های تهران طی روزهای اخیر گفت: آتش‌سوزی در تابستان در پارک‌ها و بوستان‌های جنگلی بیشتر به واسطه گرمای هوا و تابش نور خورشید و همچنین رهاسازی برخی اشیا از جمله شیشه و فلزات در پارک‌ها رقم می‌خورد. او در پاسخ به اینکه با توجه به توسعه سوزنی برگ‌ها در اغلب بوستان‌های دست کاشت تهران که کمترین مقاومت در برابر آتش‌سوزی را دارند، نوع پوشش گیاهی چقدر در آتش‌سوزی روزهای اخیر اثر گذار بوده است، گفت: سازمان بوستان‌ها دستورالعمل‌هایی دارد و بر اساس آن اقدام می‌شود. در بوستان‌ها بخشی از گونه‌ها سوزنی برگ و بخشی از آنها پهن برگ هستند که بر اساس دستورالعمل سازمان بوستان‌ها کاشت می‌شوند. او با اشاره به برگزاری جلسه‌ای با شهرداران مناطق ۱، ۴، ۵، ۱۵، ۱۹، ۲۲ اظهار کرد: در این جلسه برای ۱۳ بوستان جنگلی و بزرگ سطح شهر تهران تمهیدات و دستورالعمل‌های لازم منظور شد. همچنین تجهیزات آتش‌نشانی مربوط به آتش فراهم و مقرر شد، در مناطقی که از بوستان‌های جنگلی برخوردار هستند، این تجهیزات توزیع شود. نوری ادامه داد: در این جلسه نسبت به علف‌زنی و از بین بردن بوته‌های خشک و تجهیز عرصه‌های پارک‌ها به آتش‌بر تاکید شد. او ادامه داد: این آمادگی، نظارت و کنترل در فصل تابستان وجود دارد، اما از همه شهروندان درخواست داریم، همکاری کنند و هم حضور آنها در پارک‌ها حتما با رعایت فاصله اجتماعی باشد و سعی کنند، در پارک‌ها خیلی تجمع نداشته باشند. نوری با تاکید بر اینکه پارک‌ها و فضای سبز تهران سرمایه‌های شهر هستند که باید از آنها حفاظت شود، تصریح کرد: در کنار استفاده از مواهب طبیعی در پارک شهروندان سعی کنند، نسبت به جمع‌آوری زباله اقدام کنند و از استفاده از مواد آتش‌زا و هر چیزی که می‌تواند، باعث ایجاد حریق شود، اجتناب کنند. او در پاسخ به اینکه آیا نباید در پارک‌ها بیلبوردهای حاوی پیام‌های آموزشی و فرهنگی بیشتری درباره حفاظت از فضای سبز و نقش فردی در جلوگیری از بروز حادثه در عرصه طبیعی نصب شود؟ گفت: پیام‌های آموزشی در پارک‌ها وجود دارد، اما باید بیشتر شود و مدام باید به مردم گفته شود. نباید از تذکر دادن و کار فرهنگی و آموزشی پرهیز و متوقف شود، بلکه باید به صورت دایم و مستمر وجود داشته باشد، اما مردم هم باید رعایت کنند.

■ طرح ترافیک برای کادر درمانی رایگان شد

مدیر واحد ساماندهی محدوده‌های طرح ترافیک شهرداری تهران گفت: طرح ترافیک برای کادر درمانی درگیر با کرونا رایگان شد. به گزارش مرکز ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری تهران، عمار سعیدیان‌فر به تشریح تسهیلات در نظر گرفته شده برای کادر درمانی درگیر با کرونا پرداخت و اظهار کرد: مکاتبه‌ای با علیرضا زالی فرمانده ستاد مقابله با کرونای کلانشهر تهران به منظور معرفی کادر درمانی درگیر با کرونا برای اختصاص معافیت از پرداخت عوارض در تهران انجام و مقرر شد که افراد را به شهرداری تهران معرفی کنند. وی افزود: این تسهیلات به افرادی در کادر درمانی تعلق می‌گیرد که از سوی فرمانده ستاد مقابله با کرونا کلانشهر تهران به شهرداری معرفی شوند و محل خدمتشان در محدوده طرح ترافیک و آلودگی هوا بوده و درگیر خدمت‌رسانی به بیماران کرونایی باشند. مدیر واحد ساماندهی محدوده‌های طرح ترافیک شهرداری تهران گفت: افراد معرفی شده به‌طور رایگان می‌توانند از طرح ترافیک استفاده کنند. دو طرح «ترافیک» و «کاهش و کنترل آلودگی هوا» در محدوده مرکزی شهر تهران از ساعت ۸ تا ۱۶ روزهای غیر تعطیل اجرا می‌شود. بنابر اعلام وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تا ظهر ۱۸ خرداد ۱۷۱ هزار و ۷۸۹ نفر به‌طور قطعی به ویروس کرونا مبتلا شده و تعداد جان‌باختگان کرونا در کشور به ۸۲۸۱ نفر رسید.

ایرانشهر

توقف برقی‌شدن خط آهن تهران – مشهد

معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به توقف پروژه برقی‌شدن خط آهن تهران ـ مشهد گفت: در سال ۹۹ جمعا ۲۰۰۰ دستگاه انواع ناوگان ریلی تولید داخل وارد شبکه ریلی می‌شود. به گزارش فارس، سعید رسولی در یک نشست خبری اظهار کرد: از ابتدای سال ۹۸ تا امروز هیچ ناوگان و واگن و لکوموتیو خارجی وارد شبکه ریلی نشد. او همچنین اعلام کرد: درباره خط آهن برقی تهران ـ مشهد تأمین مالی با سرمایه‌گذاری از محل فاینانس خارجی صورت گرفته بود، ضمن آنکه آورده ایران هم تأمین شده بود. اما به دلیل مشکلات طرف خارجی کار متوقف شد. رسولی گفت: با این حال کنسرسیوم داخلی برای استفاده از این ظرفیت اعلام آمادگی کرده ولی در کل پروژه برقی‌سازی تهران ـ مشهد متوقف است.

احتمال افزایش قیمت مسکن ملی

جلسات کارشناسی برای اصلاح قیمت واحدهای طرح اقدام ملی مسکن متناسب با نرخ تورم مصالح ساختمانی برگزار می‌شود. به گزارش ایسنا، از زمانی که طرح اقدام ملی مسکن به شکل رسمی از شهریور سال گذشته آغاز شد مسوولان وزارت راه و شهرسازی همواره اعلام کردند که قیمت هر متر مربع از این واحدها ۲.۵ تا ۳.۵ میلیون تومان است. هر چند در برخی شهرها از جمله پرند رقم‌های بالاتری از سوی مسوولان محلی اعلام و بعداً عنوان شد که واحدهای گران‌قیمت‌تر دارای مشاعات بیشتری است و از مرغوبیت بالاتری برخوردار است. اما از نیمه دوم سال ۱۳۹۸ نرخ تورم مصالح ساختمانی روند صعودی به خود گرفت. با توجه به اینکه تامین منابع مالی طرح اقدام ملی مسکن صرفا از طریق آورده متقاضیان و سقف ۱۰۰ میلیون تسهیلات بانکی ۱۸ درصدی است و دولت یارانه‌ای را به این واحدها اختصاص نمی‌دهد و با توجه به خبری که محمود محمودزاده معاون وزیر راه و شهرسازی در اختیار ایسنا قرار داد احتمال تغییر قیمت‌هایی که قبلاً اعلام شده بود وجود دارد. بر اساس اعلام محمودزاده، اخیرا جلسات کارشناسی بین دستگاه‌های متولی طرح اقدام ملی مسکن در حال برگزاری است تا با توجه به تاثیر گذاری آیتم‌های مختلف، نرخ‌ها را اصلاح و به‌روزرسانی کنند. او البته این را هم گفت که قراردادهایی که پیش از این با سازندگان منعقد شده با همان ارقام متری ۲.۵ تا ۳.۵ میلیون تومان است. بر اساس این گزارش، طرح اقدام ملی تولید و عرضه ۴۰۰ هزار واحد مسکونی، شهریور ۱۳۹۸ با حضور رییس جمهور آغاز شد. البته در برخی از مناطق از پایان سال ۱۳۹۷ کلید خورده بود. در قالب این طرح تا نیمه اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ برای ۳۰۰ هزار واحد تامین زمین شده و ۲۳۰ هزار واحد مراحل اجرایی را طی می‌کند. بر اساس اعلام اسلامی وزیر راه و شهرسازی، اولین واحدهای مسکن ملی در بعضی مناطق کشور، خرداد یا تیر ماه امسال تحویل می‌شود. پیش از این هم محمودزاده معاون وزیر راه و شهرسازی به ایسنا گفته بود که ۱۷ هزار و ۵۰۰ واحد در شهرهای کوچک آماده واگذاری است.

مقاومت ایرلاین‌ها در عودت پول بلیت مردم

رییس انجمن شرکت‌های خدمات مسافرت هوایی همچنان نسبت به اهمال در بازپس گیری پول مردم از ایرلاین‌های داخلی و خارجی انتقاد می‌کند. حرمت‌الله رفیعی در گفت‌وگو با مهر درباره آخرین وضعیت بازگرداندن پول مردم از سوی ایرلاین‌ها (پس از شیوع ویروس کرونا، قرار شد هزینه بلیت‌های خریداری شده بدون کسر خسارت کنسلی، به آنها عودت داده شود)، اظهار کرد: در حال حاضر بیش از ۳ ماه از دستور وزیر راه و شهرسازی مبنی بر استرداد وجه بلیت‌ها بدون کسر خسارت کنسلی می‌گذرد و به‌طور خاص، ایرلاین‌های داخلی و خارجی به مردم هنوز این وجوه را مسترد نکرده‌اند. وی افزود: پیش از شیوع کرونا، بیش از ۱،۵۰۰ میلیارد تومان پول بلیت هواپیما همراه با هزینه اقامت و تور و هتل برای دوره سفرهای نوروزی ۹۹ به مردم فروخته شده بود این در حالی است که سخنگوی سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرده بیش از ۸۰۰ میلیارد تومان به مردم بازپس داده‌ایم. بنابراین ۷۰۰ میلیارد تومان دیگر باید به مردم بازپس بدهند. رییس انجمن دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری ادامه داد: ترکیش ایر، امارات، لوفت هانزا، اوکراین ایر، ماهان و ایران ایر جزو اصلی‌ترین ایرلاین‌های بدهکار به مردم هستند؛ این پول‌ها در حساب‌های بانکی شرکت‌های هواپیمایی باقی مانده و از محل سود حاصل از گردش این منابع، به پرسنل خود حقوق می‌دهند. رفیعی یادآور شد: بلافاصله پس از مصاحبه‌ای که ماه گذشته درباره عدم استرداد ۴۰۰ میلیارد تومان از وجوه بلیت‌ها به مردم انجام دادم، بخش عمده‌ای از این وجوه به مشتریان ایرلاین‌ها بازگردانده شد؛ مهم این است که پول مردم عودت داده شود. آژانس‌های مسافرتی هم که وجوه بلیت‌ها را عودت نکرده‌اند، باید بلافاصله اقدام به استرداد پول مردم کنند. به گفته عضو هیات مدیره فدراسیون حمل و نقل و لجستیک ایران، همچنان بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان از این پول‌ها در اختیار ایرلاین‌ها باقی مانده است. وی خاطرنشان کرد: بخش عمده این پول در اختیار ایرلاین‌های خارجی است؛ ایرلاین‌های داخلی و هتل‌ها هم جزو بدهکاران به مشتریان آژانس‌های گردشگری هستند. رفیعی ادامه داد: دولت و شخص وزیر راه و شهرسازی باید پیگیر بازپس گیری وجوه مردم از ایرلاین‌های داخلی و خارجی باشند. مثلا ایرعربیا هنوز هیچ پولی به مردم بازپس نداده است؛ قطر ایرویز اعلام کرده بود به مسافران ادکلن می‌دهیم یک ایرلاین دیگر گفته بود چند ماه طول می‌کشد تا به مردم پول بلیت‌های فروخته شده را پس دهیم.

ویژه

اتصال روستاهای کبودرآهنگ به اینترنت پرسرعت همراه اول

چند روز پیش، بعد از آیین افتتاح اتصال ۱۵۸۷ روستای کشور به شبکه اینترنت پرسرعت همراه اول، پرویز پرستویی در برنامه تلویزیونی باغ رمضان درخواستی از اپراتور اول تلفن همراه مطرح کرد.

این بازیگر پرافتخار سینمای ایران در واکنش به توسعه اینترنت پرسرعت همراه اول ابراز امیدواری کرد روزی روستای «چارلی» که در آن متولد شده است نیز دارای اینترنت همراه شود.

با گذشت کمتر از سه هفته، همراه اول در راستای شعار «تحقق رویای دیجیتال» روستای «چارلی» و دیگر روستاهای اطراف از توابع شهرستان کبودرآهنگ استان همدان را به آخرین نسل از فناوری تلفن همراه مجهز کرد.

پرستویی در این مراسم که با استقبال چشم‌گیر ساکنان روستای چارلی مواجه شد، اظهار کرد: دیروز عصر اینترنت موبایلم را در این نقطه که سایت نصب شده است، چک کردم. این سایت سرعتی مطابق استاندارد پایتخت را به مردم کبودرآهنگ هدیه داده است و همین موضوع باعث شده روح جوانان این منطقه از کشور شاد شود.

عذرخواهی مترو به‌دلیل نقص فنی یکی از قطارهای خط یک

مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه گفت: صبح دیروز توقف یکی از قطارها در ایستگاه محمدیه منجر به اختلال در حرکت قطارها در خط یک متروی تهران شد.

به گزارش مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه؛ محسن محمدیان ضمن عذرخواهی از شهروندان و مسافران در این خصوص گفت: یک رام قطار از سمت ایستگاه شهرری به سمت ایستگاه تجریش در حال حرکت بود که در ایستگاه محمدیه پس از توقف دچار مشکل فنی شد و سبب شد تا در این خط با اختلال حرکت قطارها مواجه شویم.

وی افزود: این اتفاق در ساعت ۱۰:۳۰ صبح دیروز افتاد و رفع مشکل آن ۲۵ دقیقه به طول انجامید که توسط کارشناسان فنی شرکت این نقص برطرف شد و تردد در این خط به حالت عادی بازگشت.

بیمه‌شدگان روستایی درگیر کرونا حمایت می‌شوند

مدیر صندوق بیمه تامین اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر استان اصفهان، عماد استکی به مناسبت پانزدهمین سالگرد تاسیس صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر استان اصفهان در جمع خبرنگاران، گفت: این صندوق یک نهاد عمومی غیر دولتی وزیر مجموعه وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی است که فعالیت اجرایی خود را از سال ۸۴ آغاز کرد. استکی هدف اصلی از تشکیل این صندوق را حمایت از روستاییان و عشایر و افراد دیگری دانست که مشمول هیچ بیمه‌ای نیستند.

مدیر صندوق بیمه تامین اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر استان اصفهان افزود: کشاورزان، روستاییان، عشایر، قالیبافان، شاغلان حوزه صنایع دستی، کارگران فصلی، رانندگان که بار و مسافر بین جاده‌ای حمل می‌کنند، دامپزشکان و مهندسان کشاورزی ساکن شهرهای زیر ۲۰ هزار نفر مشمولان این صندوق هستند. وی با بیان اینکه هم‌اکنون در استان اصفهان ۷۶ هزار و ۶۷۶ نفر در صندوق بیمه عضو شده‌اند، گفت: این صندوق سه تعهد در قبال بیمه‌شدگان دارد که شامل مستمری بازنشستگان است و شرط اصلی آن داشتن ۶۵ سال سن و ۱۵ سال پرداخت حق بیمه است، همچنین از کارافتادگی و فوت جزو تعهدات این صندوق است، اما بحث درمان توسط سازمان بیمه سلامت انجام می‌شود.

بسیاری از نهادها و افراد از ابزارهای فناوری استفاده نمی‌کنند

دانش کم مدیران و لو رفتن اطلاعات کاربران

پروژه شبکه ملی اطلاعات در سال‌های اخیر در دستور کار دولت‌های مختلف قرار گرفته و حواشی بسیار زیادی داشته است. به دلیل عدم اطلاع‌رسانی دقیق و درست درباره این شبکه، به محض اینکه کاربران ایرانی این نام را می‌شنوند، افکاری مانند اینترنت محدود و بسته و به دور از ارتباطات بین‌المللی به ذهنشان خطور می‌کند. بنابراین، نیاز است در این زمینه اطلاعات دقیقی به مردم داده شود تا نگرانی‌های احتمالی رفع شود. شبکه ملی متشکل از زیرساخت‌های ارتباطی، مراکز داده توسعه یافته داخلی دولتی و غیردولتی و همچنین زیرساخت‌های نرم‌افزاری است که در سراسر کشور گسترده شده است. این شبکه ظرفیت لازم برای نگهداری و تبادل امن اطلاعات داخلی در کشور به‌منظور توسعه خدمات الکترونیکی و دسترسی به اینترنت را از طریق بستر ارتباطی باند پهن سراسری برای کاربران خانگی، کسب‌وکارها و دستگاه‌های اجرایی فراهم می‌کند. از طرفی به گفته امیر ناظمی، رییس سازمان فناوری اطلاعات، لو رفتن اطلاعات کاربران و مشکلاتی که به دنبال آن ایجاد می‌شود، دلایل مختلفی را در بر می‌گیرد که یکی از موارد قابل توجه آن، دانش پایین مدیران است، زیرا فقط مساله زیرساخت نیست که مهم بوده و اهمیت دارد بلکه دانش هم اهمیت دارد اما متأسفانه بسیاری از نهادها و افراد از ابزارهای فناوری استفاده نمی‌کنند.

معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات: ظرفیت ترافیکی شبکه داخلی حدوداً چهار برابر ظرفیت ترافیکی شبکه اینترنت است

ایده اولیه شبکه ملی اطلاعات در سال ۱۳۸۴ در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تحت عنوان «اینترنت ملی» و «شبکه ملی اینترنت» طرح و مراحل مطالعاتی آن در دولت نهم انجام شد. سپس در سال ۱۳۸۹ با عنوان «شبکه ملی اطلاعات» در قانون برنامه پنجم توسعه گنجانده شد و طبق قانون برنامه بنا بر آن بود که این شبکه تا پایان این برنامه، سال ۱۳۹۵، کامل شود. تا پایان دولت دهم، ضمن اصلاحاتی در طراحی، مرحله آزمایشی و پایلوت آن انجام شد. در دولت یازدهم، پس از تعیین الزامات این شبکه توسط شورای عالی فضای مجازی، نسخه اولیه آن افتتاح شد که شامل مرکز تبادل ترافیک داده، زیرساخت و کارساز نام دامنه ملی می‌شود و امکان تفکیک ترافیک داخلی و خارجی شبکه را فراهم می‌کند، تا رشد تولید محتوای داخلی و استفاده بیشتر از ترافیک داخلی صورت پذیرد و هزینه‌های ترافیک کاهش و سرعت افزایش پیدا کند. امیر ناظمی، معاون وزیر ارتباطات و رییس سازمان فناوری اطلاعات در گفت‌وگو با فارس، درباره تعریف شبکه ملی اطلاعات اظهار کرد: «این شبکه یعنی شبکه‌ای که مکمل اینترنت جهانی نیست و خیلی جاها با همان پروتکل کار می‌کند. شبکه ملی اطلاعات امکان حکمرانی را افزایش می‌دهد یعنی اگر بخواهیم فیلمی را از تلویزیون‌های اینترنتی مشاهده کنیم، خواهیم دید که کیفیت آن با عرضه‌کننده خارجی متفاوت است. این تفاوت به‌خاطر همان شبکه ملی اطلاعات است در واقع این شبکه عملا در حال حاضر هم وجود دارد و کیفیت در دسترس را برای مردم بالاتر می‌برد و قیمت را کاهش می‌دهد. اگر ترافیک درون شبکه داخلی باشد، می‌توانیم تا ۵۰ درصد کاهش هزینه داشته باشیم، این در حالی است که وقتی شبکه ملی اطلاعات را تبدیل به یک واژه سیاسی می‌کنیم، مردم نسبت به آن موضع‌گیری اساسی پیدا می‌کنند، به‌طوری که مدام فرض می‌کنند شبکه ملی اطلاعات در تقابل با اینترنت تعریف شده است.»

چه نیازی به شبکه ملی اطلاعات داریم

وی در پاسخ به اینکه در شرایط برخورداری از اینترنت، چه نیازی به شبکه ملی اطلاعات است، گفت: «با شبکه ملی اطلاعات، مردم کیفیت بهتری از سرویس دریافت می‌کنند، برای مثال زمانی که در تلویزیون‌های اینترنتی به مشاهده فیلم می‌پردازیم، کیفیتی که دریافت می‌شود به مراتب بهتر است، حتی خیلی از مردم که پس از دانلود به مشاهده فیلم می‌پرداختند، اکنون به‌صورت آنلاین فیلم‌ها را نگاه می‌کنند. از طرفی اینکه ما می‌توانیم قیمت داخلی را برای سایت‌های داخلی کاهش دهیم، به خاطر این است که ظرفیت ترافیکی شبکه داخلی‌مان حدوداً چهار برابر ظرفیت ترافیکی شبکه اینترنت است و همه هزینه‌های آن برای ما پایین‌تر است. چون وقتی با یک اینترنت خارجی در حال استفاده از دیتاسنتر خارجی هستیم به‌ازای تبادل داده به دلار هزینه می‌کنیم اما در استفاده داخلی هزینه آن به صورت ریالی برداشت می‌شود، در واقع برای مردم کاهش هزینه و افزایش کیفیت معنای شبکه ملی اطلاعات است. اما خیلی از مواقع سیاسیون برای منفعت‌های سیاسی خود آنچه برای مردم و ذهن آنها اینطور جاانداختند که در شبکه ملی اطلاعات کنترل و فیلترینگ بیشتر انجام می‌شود که این خطرناک است، اگر در ذهن مردم کلمه فیلترینگ و قطع اینترنت متبادر می‌شود یعنی راه اشتباه بوده است در واقع باید بگویم یک ویژگی مهم را به ویژگی بد تبدیل کردیم.»

معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات درباره مفهوم شبکه ملی اطلاعات در کشورهای دیگر توضیح داد: «وجود شبکه ملی اطلاعات به معناهای مختلف در تعداد کشورها تغییر پیدا می‌کند اما اگر سه بخش را در نظر بگیریم اول بخشی است که خارج از اینترنت بین دستگاه‌های دولتی تبادل اطلاعات می‌شود که تقریبا خیلی از کشورها این بخش را دارند. مثل انگلیس و امریکا که شبکه بین نهادهای داخلی خود دارند که هیچ نقطه تماسی با اینترنت ندارند. شبکه ارتباط بین دستگاه‌ها به یک معنا از شبکه ملی اطلاعات است، شبکه‌های اختصاصی هر کشوری هر چقدر توسعه یافته‌تر باشد دارای شبکه قوی‌تر است اما شبکه‌های عمومی، جایی است که در آن خبرگزاری‌ها وجود دارد، به این معنی که هر چقدر از ترافیک کشور ما داخلی باشد کیفیت و هزینه مردم کاهش می‌یابد. به‌طور مثال نمونه قابل توجه کشور کره جنوبی است که حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد کل ترافیک آن داخلی است اما الزاماً اینگونه نیست که همه فعالیت داخلی باشد یعنی اگر مردم کشور کره جنوبی از اینستاگرام استفاده می‌کنند از آن شرکت تقاضا می‌کنند که یک سرور در داخل کشورشان بگذارد و با پروتکل‌هایی که دارند با شرکت مربوطه کار می‌کنند اما اگر ما بخواهیم چنین کاری را انجام دهیم، چون موضوعات مختلف مورد اقبال گروه‌های سیاسی نیست، نمی‌توانیم.»

مشکلات محفوظ نماندن اطلاعات

رییس سازمان فناوری اطلاعات درباره علل لو رفتن اطلاعات کاربران و مشکلاتی که به دنبال آن ایجاد می‌شود، اظهار کرد: «این موضوع دلایل مختلفی را در بر می‌گیرد که یکی از موارد قابل توجه آن، دانش پایین مدیران است، زیرا فقط مساله زیرساخت نیست که مهم بوده و اهمیت دارد بلکه دانش هم اهمیت دارد اما متأسفانه بسیاری از نهادها و افراد از ابزارهای فناوری استفاده نمی‌کنند. یکی از مشکلات محفوظ نماندن اطلاعات، برداشت غیرقانونی پول از حساب مردم است، یا اگر یک نفر از اکانت تلگرام یا اینستاگرام شما اطلاع داشته باشد، می‌تواند با تغییر کوچکی در نام شما، یک اکانت مشابه بسازد و به‌صورت جعلی با مخاطبان شما صحبت کرده و امکان کلاهبرداری و سوءاستفاده را فراهم کند. نمونه‌های این کلاهبرداری حتی با طراحی صفحات بانکی و فیشینگ با این روش هم رخ داده است. امروز هویت‌فروشی یک تخلف جدی است. برای مثال کل هویت یک فرد را می‌گیرند و به اسم آن شرکت می‌زنند و با آن شرکت تخلف می‌کنند. در واقع هر داده‌ای می‌تواند جذاب باشد و با هر داده می‌توان یک تجارت شکل داد. از آنجایی که در کشور زیرساخت وجود دارد اکنون ما به افراد نوگرا در این زمینه احتیاج داریم، زیرا هر چقدر سن مدیران پایین‌تر باشد، افراد نوگراتر هستند.»

ناظمی با اشاره به موضوع قدرت در فناوری اطلاعات، اظهار کرد: «سازمان‌هایی که پول ندارند با استفاده از داده می‌خواهند این نقص را جبران کنند و به قدرت برسند. در واقع داشتن داده یا همان اطلاعات در ایران قدرت می‌آورد. البته هر نوع اشتراک‌گذاری داده، شفاف‌سازی می‌آورد و فساد را شناسایی می‌کند. چرا بسیاری از سازمان‌ها پافشاری می‌کنند که داده‌های قراردادهای دولتی را محافظت کنند؟ به دو دلیل است یا نمی‌خواهند فسادی آشکار شود یا می‌ترسند که شاید در زیرمجموعه‌ای که دارند فسادی بوده که از آن بی‌اطلاع باشند. البته باید یک سری از داده‌ها طبق قوانین محرمانه باشد درواقع هرچه دانش فنی کمتر باشد، افراد را بیشتر می‌ترساند.» وی با تاکید بر لزوم آموزش دانش فناوری به مدیران کلان و مدیران آی‌تی، بیان کرد: «نیاز کشور این است که مدیران کلان و مدیران آی‌تی باید دانش فناوری را ببینند که می‌توان به دانش آی‌تی و دانش ساختار آی‌تی اشاره کرد که این موضوع در تحقق دولت الکترونیک از اهمیت زیادی برخوردار است، البته اگر فردی در حوزه آی‌تی متبحر باشد اما دانش دولت الکترونیکش پایین باشد، فاجعه اتفاق می‌افتد.»

تلاش برای رفع مشکلات شبکه شاد

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از راه‌اندازی بزرگ‌ترین بانک داده فناوری اطلاعات در پارک فناوری پردیس خبر داد. محمدجواد جهرمی، روز گذشته در حاشیه مراسم امضای تفاهم‌نامه ایجاد پارک اقتصاد دیجیتال، با بیان اینکه پاسخ فشار حداکثری، جهش تولید است، افزود: «جهش تولید پیامی از سمت مقام معظم رهبری است که در ابتدای امسال مطرح شد و دولت همه عزم خود را در سالی که همه قدرت‌ها بنای به زانو درآوردن جمهوری اسلامی ایران را دارند، جزم کرده تا جهش مهمی را در حوزه اقتصادی رقم بزند. دولت وظیفه دارد زیرساخت‌هایی برای این جهش فراهم کند تا مشکلات جوانان رفع و تسهیل‌گری شود، ضمن آنکه باید مقررات متناسب با نیازهای آنها وضع شود. نمود فعالیت‌های تسهیل‌گری دولت در دو اقتصاد دانش‌بنیان و دیجیتال با تجهیزاتی که فراهم شده، رقم می‌خورد و نمونه بارز این اقدامات پارک‌های فناوری هستند که به خوبی توسعه داده شده‌اند.» وزیر ارتباطات با اشاره به راه‌اندازی پارک اقتصاد دیجیتال در فضای ۳۰ هکتاری در کنار پارک فناوری پردیس، یادآور شد: «پارک اقتصاد دیجیتال نماد همکاری اقتصاد دیجیتال با اقتصاد دانش‌بنیان است و بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته تا قبل از پایان دولت تمام زیرساخت‌های این پارک آماده و این پارک آماده بهره‌برداری اولیه خواهد شد.» جهرمی، از ایجاد بزرگ‌ترین مرکز داده ایران در حوزه مرکز داده مادر شبکه ملی اطلاعات در پارک فناوری پردیس خبر داد و افزود: «با این اقدام این پارک تبدیل به قطب مرکز داده کشور می‌شود. فاز اول این مرکز مرداد ماه امسال به بهره‌برداری می‌رسد که ظرفیت را برای خدمات پایشی شبکه ملی اطلاعات مانند پیام‌رسان‌ها و موتور جست‌وجو فراهم خواهد کرد. ایجاد زیرساخت‌های لازم و تسهیل‌گری برای جوانان در راستای رقم زدن قدرت و قوت ایران در فضای مجازی است که در یک لایه سخت‌افزاری و یک لایه نرم‌افزار و نیروی انسانی هوشمند می‌تواند این فضا را رقم بزند.» وزیر ارتباطات بر توسعه بازار برای شرکت‌های فعال در این حوزه تاکید کرد و گفت: «قدم بعدی ایجاد بازار است و طبیعتاً با رفع انحصار و رقابت شرایطی برای آنها فراهم می‌شود تا بتوانند رشد و نمو بزرگی داشته باشند و یک قوت برای ایران در فضای مجازی رقم بزنند.»

عدم دسترسی دانش‌آموزان به اینترنت

جهرمی در رابطه با چالش‌های ایجادشده در پوشش ارتباطات در زمان تعطیلی مدارس و ارایه آموزش‌های مجازی گفت: «امروز ۹۵ درصد مردم کشور در شهرها و روستاها به خدمات با کیفیت ۴G دسترسی دارند و اگر ما یک مقدار ضریب کیفیت را کاهش دهیم، این آمار به ۹۸ درصد می‌رسد. همچنین ۱۰۰ درصد شهرهای کشور و ۸۹ درصد در روستاها به لحاظ جمعیتی تحت پوشش ۴G قرار دارند. باید در این زمینه در کشور تسهیل‌گری شود و البته در برنامه ششم توسعه اعلام شده ۹۰ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار پوشش اینترنتی داشته باشند، ولی برنامه‌ها فراتر از این میزان است. برنامه داریم تا پایان سال تمام روستاها را به شبکه ملی اطلاعات متصل کنیم.» وی بخش دیگری از چالش‌های آموزش مجازی را عدم دسترسی دانش‌آموزان به ابزارها و کامپیوتر دانست و گفت: «فضای مجازی را نباید بی‌ضابطه در اختیار بچه‌ها قرار داد و ما در این وزارتخانه در این زمینه سرمایه‌گذاری کردیم و از ابتدای دولت اینترنت مخصوص و سیستم کودکان را در نظر گرفتیم و امروز هم محصولاتی در این زمینه عرضه شده که از آن جمله می‌توان به تبلت‌های مخصوص کودکان اشاره کرد.» جهرمی با بیان اینکه از این طریق کودکان از فضای مثبت مجازی استفاده می‌کنند، افزود: «شرایط بودجه‌ای آموزش و پرورش ایجاب نمی‌کند تبلت را برای همه دانش‌آموزان تهیه کند، زیرا هزینه هنگفتی می‌طلبد و برنامه بودجه‌ای دولت همچنین اجازه‌ای به دولت نمی‌دهد؛ از این رو ما برنامه‌ای را در این زمینه شروع کردیم. بر این اساس برای برخی از دانش‌آموزان تبلت مخصوص تهیه کردیم که در برخی مناطق مشکل‌گشا بود، ولی پاسخگوی نیازها نیست و برنامه دیگری با وزیر آموزش و پرورش شروع کردیم که هفته آینده در این زمینه جلسه داریم تا بررسی کنیم چگونه از ظرفیت‌های بودجه‌ای برای این امر بهره برد.»

چالش‌های شبکه شاد

وی با اشاره به زیرساخت شبکه شاد، ادامه داد: «این شبکه مشکلاتی دارد و برخی مدارس این شبکه را کنار گذاشتند و از بله و اسکای‌روم استفاده می‌کنند؛ چرا که یکی از چالش‌های آن حضور حداقلی دانش‌آموزان است؛ ولی باید بپذیریم که وزارت آموزش و پرورش در این مدت کوتاه اقدام مهمی انجام داده است.»

جهرمی با بیان اینکه اشکالات شبکه شاد مشخص شده که نمی‌توان کتمان کرد، گفت: «باید به وزارت آموزش و پرورش فرصت داد تا گامی که برداشته، مشکلاتش را برطرف کند و رسانه‌ها نیز باید انتقادات را منتشر کنند تا در فرایند اصلاح لحاظ شود.»

وی با اشاره به درخواست وزیر آموزش‌وپرورش در هیات دولت در زمینه کمیته مشترک میان این وزارتخانه، دبیرخانه شورای عالی فضای مجازی و وزارت ارتباطات، ادامه داد: «با همکاری این کمیته شرایط را برای اول مهر فراهم می‌کنیم. در این زمینه باید جلسات هفتگی برگزار کنیم تا به نتیجه برسیم.»

برنده شدید هم اطلاعات بانکی ندهید

استفاده از روش‌های مهندسی اجتماعی و گرفتن اطلاعات بانکی با ارایه پیشنهادهای جذاب و پرسود، از روش‌هایی است که به سرقت و کلاهبرداری منجر می‌شود و به همین دلیل لازم است افراد در لحظات حساس به‌درستی تصمیم‌گیری کنند و فریب وسوسه‌های مهاجمان را نخورند. به گزارش ایسنا، محمدجواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، در صفحه شبکه اجتماعی اینستاگرام نوشت: «سه تماس داشتم، همه قربانی کلاهبرداری تلفنی. پنج میلیون تومان از آنها دزدی شده بود. دزدها خود را مجری رادیو جا زده و گفته‌اند با حضور وزیر جوان قرعه‌کشی شده و جایزه‌ای برده‌اید. شماره کارت بانکی گرفته و حسابشان را خالی کرده‌اند. لطفا دیگران را هم آگاه کنید تا کلاه سرشان نرود.» موضوعی که وزیر ارتباطات به آن اشاره کرده، استفاده از مهندسی اجتماعی برای کلاهبرداری است. مهندسی اجتماعی یا social engineering، سوءاستفاده زیرکانه از تمایل طبیعی انسان به اعتماد کردن است که به کمک مجموعه‌ای از تکنیک‌ها، فرد را به فاش کردن اطلاعات یا انجام کارهایی خاص متقاعد می‌کند. در سیستم مهندسی اجتماعی، مهاجم به‌جای استفاده از روش‌های معمول و مستقیم نفوذ جمع‌آوری اطلاعات و عبور از دیواره آتش برای دسترسی به سیستم‌های سازمان و پایگاه داده‌های آن، از مسیر انسان‌هایی که به این اطلاعات دسترسی دارند و با استفاده از تکنیک‌های فریفتن، به جمع‌آوری اطلاعات در راستای دستیابی به خواسته‌های خود اقدام می‌کند. برای دفاع در مقابل حملات مهندسی اجتماعی، به شناسایی محرک‌های روانشناسی متقاعدسازی و سپس تکنیک‌های مورد استفاده در حملات نیاز است. در اکثر حملات مهندسی اجتماعی پیشنهاداتی به شما ارایه می‌شود که در نگاه اول بسیار پرسود و جذاب به نظر می‌آیند، اما باید بر وسوسه پاسخ‌گویی به این دسته از پیشنهادات غلبه کرد، زیرا برخی از آنها طعمه‌هایی برای حملات مهندسی اجتماعی هستند.

خط پایانی سوءاستفاده از خدمات ارزش افزوده

معاون امور پستی، ارتباطی و فناوری اطلاعات رگولاتوری اعلام کرد اپراتورهای تلفن همراه ملزم هستند الحاقیه مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات درباره ضوابط ارایه و استفاده از خدمات ارزش افزوده را اجرا کنند. مجید حقی، معاون امور پستی، ارتباطی و فناوری اطلاعات رگولاتوری اعلام کرد: «اپراتورهای تلفن همراه ملزم هستند الحاقیه مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات درباره ضوابط ارایه و استفاده از خدمات ارزش افزوده (VAS) را اجرا کنند.» وی با بیان اینکه این مصوبه در آخرین جلسه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در سال ۹۸ تصویب شده، گفت: «با توجه به وجود برخی چالش‌ها در ارایه خدمات ارزش افزوده، این موضوع با هدف حمایت از حقوق مصرف‌کننده تصویب شده است. با اجرای این مصوبه از سوی اپراتورهای تلفن همراه، سوءاستفاده و کلاهبرداری از طریق خدمات ارزش افزوده پایان یافته و خدمات ارزش افزوده به‌طور شفاف و قابل نظارت در اختیار مشترکان قرار می‌گیرد.» حقی درباره شرایط و هزینه‌های عضویت، روش‌های استعلام وضعیت عضویت یا لغو آن افزود: «در این مصوبه موضوع اعتبار خدمات ارزش افزوده پیش‌بینی شده است که براساس آن مشترک می‌تواند بسته خدمات ارزش افزوده را با قیمت مشخصی خریداری کند و اپراتورها نیز صرفاً به مشترک اجازه می‌دهند خدمات ارزش افزوده را تا سقف اعتبار تعیین شده فعال کند. هر گونه مبلغی که بابت خدمات ارزش افزوده از مشترکان تلفن ثابت یا تلفن همراه دایمی یا اعتباری کسر می‌شود باید از محل اعتبار تعیین شده باشد. دارندگان پروانه هم موظف هستند پس از دریافت درخواست خدمات ارزش افزوده از سوی مشترک، شرح خدمات، هزینه و زمان استفاده از آن را به مشترک اطلاع داده و حداکثر تا سقف اعتبار خدمات ارزش افزوده مشترک، خدمت درخواستی را برای وی فعال کنند.»

آگهی تحدید حدود اختصاصی

چون تحدید حدود پلاک ۱ فرعی از ۱۲۹۶ اصلی ششدانگ یک قطعه زمین مشجر باغ به مساحت ۳۹۸۸/۶۰ مترمربع واقع واقع در بخش ده تهران مورد تقاضای آقای علی مدد ثابت فرزند علی به شماره شناسنامه ۸۹ (به میزان ۲ سهم مشاع از ۷ سهم) و آقای مهدی حسین ثابت فرزند علی به شماره شناسنامه ۲۱ (به میزان ۲ سهم مشاع از ۷ سهم) و خانم زبیده ثابت فرزند علی به شماره شناسنامه ۳۵۴۷ به میزان ۱ سهم مشاع از ۷ سهم) و خانم سکینه حسینی ثابت فرزند علی به شماره شناسنامه ۱ (به میزان ۱ سهم مشاع از ۷ سهم) و خانم زهرا ثابت فرزند علی به شماره شناسنامه ۴۳ (به میزان ۱ سهم مشاع از ۷ سهم) تاکنون به عمل نیامده و عمل به تبصره ماده ۱۵ قانون ثبت مقدور نبوده است لذا عملیات تحدید حدود ملک مذکور در تاریخ ۹۹/۴/۱۰ روز سه شنبه ساعت ۱۲ ظهر در محل وقوع ملک شروع و به عمل خواهد آمد بدینوسیله به اطلاع مجاورین پلاک ثبتی موصوف می رساند در روز و ساعت مقرر در محل حضور به هم رسانند چنانچه اعتراضی به حدود و حقوق ارتفاقی داشته باشند ظرف مدت یک ماه از تاریخ تنظیم صورت مجلس تحدید حدود اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد و املاک زیبادشت تسلیم و رسید دریافت دارند و در اجرای تبصره ۲ ماده واحده اصلاح مواد ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت مصوب ۷۳/۳/۲۵ مجلس محترم شورای اسلامی ظرف مدت یک ماه دادخواست اعتراض خود را به مرجع قضایی تقدیم و گواهی آن را به دفتر این اداره تسلیم و رسید اخذ نمایید. تاریخ انتشار: ۹۹/۰۳/۲۰ م الف ۱۱۳۸۰

سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک زیبادشت

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی واراضی وساختمان های فاقدسند رسمی
حوزه شهرستان ساری منطقه یک

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۱۰۰۰۱۰۰۱۰۹۸ مورخ ۹۹/۲/۳۰ که در هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقدسند رسمی مستقر در واحد ثبتی منطقه یک ساری تصرفات مالکانه آقای /خانم امیر هوشنگ خورسند فرزند اسماعیل به شماره ملی ۲۰۹۱۸۷۷۰۲۶ نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین مشتمل بر انباری به مساحت ۱۲۲.۵۰ متر مربع قسمتی از پلاک ۳۴۴۲ اصلی واقع در یک بخش یک ثبت ساری خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی بمدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م الف ۱۹۹۰۱۶۳۲

تاریخ انتشار نوبت اول ۹۹/۳/۲۰ — مهدی داودی
تاریخ انتشار نوبت دوم ۹۹/۴/۳ — رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان ساری

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی واراضی وساختمان های فاقدسند رسمی
حوزه شهرستان ساری منطقه یک

برابر رای شماره ۱۳۹۹۶۰۳۱۰۰۰۱۰۰۱۱۳۴ مورخ ۹۹/۲/۳۱ که در هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان های فاقدسند رسمی مستقر در واحد ثبتی منطقه یک ساری تصرفات مالکانه آقای /خانم مینا اکبری کلاگری فرزند حسین به شماره ملی ۲۱۶۱۳۷۳۱۳۷ نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی به مساحت ۳۴۷ متر مربع قسمتی از پلاک باقیمانده ۳۳۰۶ اصلی واقع در یک بخش یک ثبت ساری خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی بمدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. م الف ۱۹۹۰۱۶۲۹

تاریخ انتشار نوبت اول ۹۹/۳/۲۰ — مهدی داودی
تاریخ انتشار نوبت دوم ۹۹/۴/۳ — رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان ساری

آگهی تغییرات شرکت کارگزاری بورس بیمه ایران سهامی خاص به شماره ثبت ۱۲۳۶۸۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۶۷۱۵۵۱ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۳۰ و مجوز شماره ۱۲۲/۶۴۲۴۰ مورخه ۹۹/۲/۲۴ سازمان بورس و اوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد : ترازنامه، حساب سود و زیان برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۸/۰۹/۳۰ به تصویب رسید. سازمان حسابرسی با شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۳۶۳۳۲ به سمت بازرس قانونی برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۰۹/۳۰ انتخاب گردیدند. روزنامه کثیرالانتشار تعادل جهت درج آگهیهای شرکت انتخاب گردید. سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۸۶۸۹۲۲)

تحلیل فقدان راهبرد توسعه صنعتی در ایران

چرا استراتژی توسعه صنعتی عملیاتی نشده است؟

پیش‌شرط اجرای موفق راهبرد توسعه صنعتی وجود یک دولت توسعه‌گر است

ادامه از صفحه اول

۲.ایجاد انگیزه در فعالیت‌های جدید دارای مزیت: هدف اصلی سیاست صنعتی، تنوع بخشیدن به اقتصاد و ایجاد مزیت‌های نسبی جدید است. به این ترتیب، انگیزه‌ها باید بر فعالیت‌های اقتصادی که برای اقتصاد داخلی جدید است، (از منظر تولید محصول جدید و فناوری جدید برای محصولات موجود) تمرکز کنند.

۳.انتخاب صنایع خاص: آنچه مشخص است قیمت‌های بازار به‌تنهایی قادر به هدایت تصمیمات سرمایه‌گذاری به بخش‌هایی که تحول ساختاری اقتصاد را در پی داشته باشد نیستند. از طرفی انگیزه لازم برای ارتقاء مهارت سرمایه انسانی نیز توسط قیمت‌های بازار شکل نمی‌گیرد. بنابراین انتخاب صنایع خاص که مورد حمایت دولت قرار بگیرند از ملزومات سیاست توسعه صنعتی است. در انتخاب صنایع مذکور لازم است تا شرایط بازار و قابلیت‌های موجود در کشور در نظر گرفته شود. همچنین بهره‌گیری از مشاوره و مشارکت بخش خصوصی در انتخاب صنایع می‌تواند امکان انتخاب صنعت اشتباه توسط سیاستگذاران را کاهش دهد.

۴.حمایت مشروط و زمان‌بندی شده: حمایت‌هایی که از صنایع منتخب می‌شود باید ضابطه‌مند، مشروط به افزایش بهره‌وری و دارای بازه زمانی تعیین‌شده باشد و مسوولیت اجرای آن بر عهده سازمان‌های دارای صلاحیت‌های معین گذاشته شود. این امکان وجود دارد که صنعت منتخب به‌رغم عملکرد ضعیف همچنان از حمایت‌های دولت استفاده کند. برای جلوگیری از چنین اتفاقی لازم است معیاری برای سنجش عملکرد صنعت مورد حمایت دولت تعیین شود تا در صورت تعدی از آن، حمایت از صنعت متوقف شود. در این ارتباط بهتر است به‌جای قرار دادن معیارهایی همچون اشتغال و یا خروجی صنعت، از میزان مطلق و نرخ رشد بهره‌وری استفاده شود که بهترین معیار است.

۵.حمایت از فعالیت‌های صنعتی خاص: حمایت‌های عمومی باید فعالیت‌های صنعتی را هدف قرار دهد که پتانسیل سرریز به سایر فعالیت‌ها را داشته باشد، سرمایه‌گذاری مکمل باشد یا اثر سرریز اطلاعاتی یا تکنولوژیک ایجاد کند.

انواع سیاست‌های صنعتی

با توجه به گستردگی و تنوع اقدامات لازم برای تحقق توسعه صنعتی، سیاست‌های صنعتی را در ادبیات موضوع به سه بخش تقسیم کرده‌اند: ۱. سیاست عمودی یا گزینشی (انتخابی): منظور از این نوع سیاست صنعتی، این است که صنایع خاصی محور توسعه صنعتی قرار گیرند. هر چه موضوع سیاست‌گذاری مشخص‌تر باشد، این گزینش خاص‌تر می‌شود. ۲. سیاست افقی: سیاست افقی به‌تدابیری اطلاق می‌شود که هر چند معطوف به بخش خاصی نیستند و عمومیت دارند، ولی متوجه فعالیت‌های ویژه‌ای مانند تحقیق و توسعه در صنعت هستند. ۳. سیاست کارکردی: منظور سیاست‌هایی است که به وضع بازار توجه دارند و می‌توانند یک زنجیره و یک چرخه را تکمیل کنند؛ به‌عبارت دیگر سیاست کارکردی حد واسط سیاست عمودی و افقی است و یک شاخه و زنجیره را برای بهبود وضع آن در نظر می‌گیرد. گفتنی است که در بُعد عمودی، گزینش و انتخاب صورت می‌گیرد و در بُعد افقی توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت‌های ویژه در عرض صنایع مطرح است؛ بنابراین دو سیاست صنعتی عمودی و افقی مکمل یکدیگرند، اما آنچه برای استراتژی توسعه صنعتی اهمیت دارد هماهنگی سیاست‌های نوع اول و سوم است. چرا که سیاست‌های نوع اول، دخالت دولت در اقتصاد به‌صورت گزینشی و غیرموافق بازار هستند و موجب تخصیص منابع به‌نفع گروه‌های خاص می‌شوند، در حالی که سیاست‌های کارکردی از نوع دخالت‌های موافق بازار دولت هستند که گرچه باعث جهت‌دهی منابع به‌سمت خاصی نمی‌شوند، ولی ناتوانایی‌ها و شکست‌های بازار را رفع می‌کنند. حمایت از سرمایه انسانی (بهداشت و آموزش)، آزاد گذاشتن جریان اطلاعات و بهبود صادرات از جمله دخالت‌های کارکردی هستند.

تدوین استراتژی توسعه صنعتی در کمترین زمان ممکن در دستور کار دولت قرار گیرد

نگاهی به استراتژی توسعه صنعتی در ایران

با گذشت چندین دهه از انقلاب اسلامی، به‌رغم آنکه وظیفه تدوین استراتژی توسعه صنعتی به‌موجب قانون بر عهده وزارت صنایع و معادن قرار داده شده، هنوز برنامه‌ای که از آن بتوان به‌عنوان استراتژی توسعه صنعتی یاد کرد، تدوین نشده است. بعضا اسناد راهبردی (همانند سندهای راهبردی توسعه کشور که در سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴) هم که در خصوص صنایع تهیه شده، مشخصه‌های یک استراتژی توسعه صنعتی را ندارند. تنها تلاش قابل توجهی که در این راستا انجام شده است تدوین «استراتژی توسعه صنعتی کشور» در سال ۱۳۸۲ است که آن هم اجرا نشد. دلیل عدم وجود استراتژی صنعتی در ایران را شاید بتوان فقدان فهم مشترک از مفهوم توسعه و برنامه‌ریزی توسعه در کشور عنوان کرد. این امر به‌وضوح در برنامه‌های توسعه قابل مشاهده است. در این برنامه‌ها تعریف روشنی از مفهوم، ابعاد و ویژگی‌های توسعه ارایه نشده است. علاوه بر آنکه برنامه‌های توسعه به‌درستی تدوین نشده‌اند، هیچ استراتژی توسعه صنعتی نیز در این برنامه‌ها مورد تأکید قرار نگرفته است. بدیهی است در فضایی که برنامه‌ای استراتژیک برای توسعه وجود ندارد نمی‌توان توقع برنامه استراتژیک بخشی (برنامه توسعه صنعتی) داشت. همچنین، برنامه‌های توسعه ۵ ساله پس از انقلاب، از یک سو فاقد نگاه آسیب‌شناسانه و از سوی دیگر فاقد رویکرد آینده‌پژوهانه به توسعه صنعتی بوده‌اند، نه در آنها واکنشی مناسب به عدم توفیقات گذشته و علل بنیادین آن صورت گرفته و نه طرح‌ریزی هوشمندانه‌ای برای بهره‌گیری از امکان‌های در دسترس در آینده به چشم می‌خورد. در عوض انبوهی از خط‌مشی‌های مختلف در برنامه‌های توسعه بدون جهت‌گیری مشخص و با نوسانات متعدد اتخاذ شده است. به عنوان مثال، در هر یک از برنامه‌های توسعه چندین صنعت، متفاوت از صنایع منتخب در سایر برنامه‌ها مورد حمایت قرار گرفته‌اند. تعدد صنایع منتخب نه تنها ردیابی اولویت‌ها را با مشکل مواجه کرده بلکه مانع عملی شدن برنامه‌ها و سیاست‌های دولت شده است. اصولا خط‌مشی یکسانی میان برنامه‌های توسعه ۵ ساله کشور دیده نمی‌شود. از سوی دیگر بین برنامه‌های مذکور و بودجه‌های سنواتی نیز هماهنگی وجود ندارد. بدون شک عدم وجود روح واحد میان برنامه‌های توسعه را می‌توان به خلأ یک استراتژی توسعه صنعتی مرتبط دانست. فقدان استراتژی توسعه صنعتی در کشور مشکلات عدیده‌ای را به‌همراه داشته است. مشخص نبودن بخش‌های دارای اولویت و صنایعی که باید در آنها خلق مزیت شود، سبب شده است، منابع کشور به درستی هدایت نشده و دستاوردهای توسعه‌ای برای ایران به همراه نداشته باشند. متأسفانه در کشور بیشتر صنایع در بخش‌های متکی به رانت و مواد خام تمرکز پیدا کرده‌اند. از دیگر مشکلات بخش صنعتی می‌توان به وجود دوگانگی در بنگاه‌های صنعتی اشاره کرد. به این معنی که درصد زیادی از بنگاه‌ها دارای اندازه کوچک و درصد اندکی نیز در اندازه بزرگ فعالیت می‌کنند و تعداد بنگاه‌های متوسط و سهم آنها از تولیدات صنعتی اندک است. از طرفی دیگر وابستگی بخش صنعت به درآمدهای نفتی و افزایش درآمدهای ارزی حاصل از نفت، سبب نادیده گرفته شدن صادرات صنعتی و افزایش انگیزه در تأسیس بنگاه‌های صنعتی عمومی شده است. درآمدهای قابل توجه حاصل از صدور نفت نیز سبب ایجاد ساختاری شبیه به توزیع درآمد به‌جای فرآیند تولید درآمد شده است. عدم تمایل واحدهای صنعتی به استخدام نیروی کار خصوصا نیروی کار متخصص، عدم تمایل سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری، نقش مسلط بخش عمومی و دولتی به‌جای بخش خصوصی در فرآیند تولید صنعتی و وجود فاصله عمیق فناوری صنعت در ایران با سایر کشورها، از دیگر مشکلات بخش صنعت ایران به‌حساب می‌آید. شایان ذکر است مهم‌ترین عامل رشد اقتصادی کشورهای توسعه‌یافته در قرن بیستم رشد فناوری در تولیدات صنعتی آنها بوده است. ۷۸ درصد رشد اقتصادی آلمان، ۷۶ درصد رشد اقتصادی فرانسه و ۵۰ درصد رشد اقتصادی امریکا مرهون رشد فناوری در این کشورها بوده است.

سازمان حمایت، پلیس راهور ناجا و سازمان تعزیرات حکومتی با صدور بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند

پارکینگ‌ها یک هفته فرصت تخلیه خودروهای صفر را دارند

سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به همراه پلیس راهور ناجا و سازمان تعزیرات حکومتی با صدور بیانیه‌ای مشترک اعلام کردند که برای کنترل التهابات بازار خودرو اقداماتی با لحاظ سه محور اساسی مدیریت تولید و عرضه، مدیریت تقاضا و نظارت بر خرید و فروش خودرو در بازار اجرا می‌شود و ضرورت دارد متصدیان پارکینگ‌ها و مراکز نگهداری خودرو حداکثر ظرف مدت یک هفته پارکینگ را از خودروهای صفر کیلومتر یا فاقد پلاک تخلیه کنند.

در این بیانیه به التهاب بازار خودرو «متاثر از تشدید اقدامات واسطه‌گری و رواج سفته‌بازی و سوداگری با هدف سوءاستفاده از فضای روانی حاکم بر بازار و انتفاع من غیر حق از طرق مختلف از جمله نگهداری و انباشت بلاوجه انواع خودرو سواری اصطلاحا صفر کیلومتر در اماکنی نظیر پارکینگ رسمی و غیر رسمی یا فضای نگهداری خودرو برای مدت طولانی» اشاره و اعلام شده که با توجه به تأثیر قابل توجه فرآیند یاد شده در نابسامانی بازار و نهایتا متضرر شدن مصرف‌کنندگان واقعی ناشی از بازارسازی کاذب و رشد روز افزون قیمت‌ها، متعاقب مصوبات جلسه کارگروه تنظیم بازار در خصوص ساماندهی بازار خودرو و تأکیدات رییس جمهور در این زمینه، مقرر شده اقداماتی شامل نظارت‌های پیشگیرانه و برخوردهای تعزیری و قضایی در قالب همکاری مشترک سازمان، با بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت و ادارات کل تعزیرات حکومتی در سراسر کشور توأم با همکاری نزدیک پلیس راهور ناجا با لحاظ سه محور اساسی مدیریت تولید و عرضه، مدیریت تقاضا و نظارت بر خرید و فروش خودرو در بازار، اجرا شود. بنابراین بر اساس این بیانیه مواردی نظیر: «۱- اعمال نظارت بر عدم پذیرش انواع خودرو سواری صفر کیلومتر برای نگهداری با هدف سودجویانه و دلالی در سطح کلیه پارکینگ‌ها و مراکز نگهداری خودرو و اطلاع‌رسانی مراتب از طریق نصب پارچه نوشته، بنر و... در این اماکن، ۲- کنترل و نظارت بر عدم تحویل هر گونه خودرو سواری فاقد پلاک انتظامی از طریق شرکت‌های خودروساز و نمایندگی‌های ذی‌ربط و منوط شدن تحویل خودرو مشتری به الصاق پلاک روی خودرو، ۳- پایش مستمر و نظارت بر جابه‌جایی انواع خودرو سواری با همکاری نیروی انتظامی و پلیس راهور با هدف ممانعت از دپوی خودروهای صفر کیلومتر یا بدون پلاک موجود در پارکینگ‌ها در اماکن غیر رسمی با اهداف سودجویانه، ۴- تشدید بازرسی‌های شناسایی اطلاعات محور،» طی روزهای آتی به شکل جدی در دستور کار عوامل بازرسی، تعزیرات و پلیس راهور ناجا قرار خواهد داشت. در ادامه این بیانیه ذکر شده که در همین راستا ضمن بهره‌گیری از ظرفیت سایر دستگاه‌ها به‌ویژه مقامات قضایی و نیروی انتظامی با هر گونه اقدام سفته‌بازی و سوداگری حسب مورد به عنوان تخلف احتکار، طبق قوانین تعزیری و قضایی برخورد بازدارنده معمول صورت خواهد گرفت و عوامل بازرسی سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت در همکاری نزدیک با ادارات کل تعزیرات حکومتی و با لحاظ اولویت، ساماندهی وضعیت بازار خودرو و برخورد با تخلفات احرازی را دنبال خواهند کرد. همچنین در این بیانیه تاکید شده که طی فرآیند نظارتی یاد شده، ضرورت دارد متصدیان پارکینگ‌ها و مراکز نگهداری خودرو حداکثر ظرف مدت یک هفته ضمن هماهنگی با مالکان خودروها، پارکینگ را از خودروهای صفر کیلومتر یا فاقد پلاک تخلیه کنند تا آن دسته از خودروهایی که مربوط به اشخاص عادی بوده و برای استفاده شخصی خریداری شده است مورد استفاده قرار گیرد و خودروهایی که با هدف افزایش قیمت و برهم زدن نظم و تعادل بازار و در نهایت فروش خودرو به قیمت‌های غیرمتعارف (گران‌فروشی) و کسب منافع نامشروع در اماکن مذکور دپو شده‌اند از طریق مجاری رسمی و قانونی به بازار عرضه و به فروش برسد.

معاون گمرک اعلام کرد

خودروهای دپویی همچنان بلاتکلیف

معاون فنی گمرک ایران با اعلام اینکه هنوز تصمیمی در رابطه با تمدید زمان ترخیص خودروهای دپو شده اتخاذ و ابلاغ نشده است، گفت که ۱۱۴۸ دستگاهی که نیاز به تمدید زمان دارند، عمدتا فاقد ثبت سفارش هستند و تا وقتی در مورد آنها اقدامی نشود عملا اتفاق خاصی در ترخیص این خودروها نمی‌افتد.

به گزارش ایسنا، بعد از موافقت هیات دولت در ۲۹ بهمن سال گذشته برای ترخیص خودروهای باقی مانده در گمرک‌ها و بنادر، حدود ۵۱۰۸ دستگاه امکان ترخیص پیدا کردند، اما با اتمام این مهلت مشخص شد که فقط ۱۳۸۹ دستگاه ترخیص شده و مابقی همچنان باقی مانده است. این در حالی است که گفته شد بخشی از این خودروهای باقی مانده نیازمند تمدید زمان بوده و بخشی دیگر در قید زمان نیستند و امکان ترخیص برای آنها همچنان وجود دارد. از سویی از آن دسته که نیازمند تمدید زمان بود تعدادی بدون ثبت سفارش بوده و لازم بود تا وزارت صمت برای آنها اقدام لازم را انجام دهد. اما اکنون حدود ۲۰ روز از پایان زمان سه ماهه گذشته و همچنان از سوی وزارت صمت یا دولت تصمیمی در رابطه با تمدید زمان این خودروها اعلام نشده است، در حالی که ظاهرا رایزنی‌هایی با دولت برای تمدید زمان و ایجاد سازوکاری در رابطه با تعیین تکلیف این خودروها در دستور کار قرار دارد. پرس و جوی آخرین وضعیت ترخیص خودرهای دپو شده از مهرداد ارونقی -معاون فنی و امور گمرکی ایران- از این حکایت دارد که هنوز زمانی برای تمدید ثبت سفارش انجام نشده ولی در دست بررسی است. وی با بیان اینکه طبق مصوبه ۲۹ بهمن سال گذشته هیات وزیران مهلت ترخیص خودروها مشمول بند (۳) مصوبه دی ماه ۱۳۹۷ بود و به مدت سه ماه تمدید شد، گفت: بنابراین مهلت سه ماه تعیین شده فقط خودروهای مشمول این بند را شامل می‌شود و در دو بند دیگر مصوبه هیچ محدودیت زمانی تعیین نشده است. ارونقی ادامه داد: بر این اساس خودروهای بالای ۲۵۰۰ سی‌سی که مستثنی شده‌اند، خودروهای مربوط به جانبازان و همچنین آنهایی که دارای پرونده قضایی که حکم برائت آنها صادر شده است در قید زمان نبوده و امکان ترخیص بدون تمدید مهلت مصوبه از سوی هیات وزیران همچنان برقرار است. وی با بیان اینکه از تعداد ۵۱۰۸ دستگاهی که باقی مانده بود و باید طی مصوبه بهمن ماه ترخیص می‌شدند ۱۳۸۹ دستگاه ترخیص شده و ۳۷۱۹ دستگاه باقی مانده است افزود: از بین خودروهای باقی مانده ۲۴۷۱ دستگاه هیچ نیازی به تمدید زمان مصوبه برای ترخیص ندارند و با طی تشریفات قانونی قابل ترخیص از گمرک است. او با بیان اینکه از ۱۲۴۸ دستگاه دیگر برای ترخیص نیازمند تمدید زمان از سوی هیات دولت است افزود: از این تعداد ۱۱۰۰ دستگاه فاقد ثبت سفارش است و اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت تصمیمی برای افتتاح ثبت سفارش این خودروها اتخاذ نکند درخواست تمدید زمانی، عملاً برای ترخیص کمتر از ۱۴۸ دستگاه خودرو سواری است و باز هم خودروهای فاقد ثبت سفارش رسوبی در گمرک و بنادر ترخیص نخواهد شد.

ادامه از صفحه اول

شبکه بانکی گلوگاه مبارزه با فساد

■ در ایران قوانین گسترده‌ای برای مبارزه با فساد وجود دارد و شعار تمام دستگاه‌ها نیز مبارزه جدی با فساد است. چرا با این وجود حرکت به‌سمت ماعلت‌ها و منشأ فساد با قدرت انجام نمی‌شود؟

فساد برای ایجاد به یک بستر و یک وسیله احتیاج دارد. شفاف نبودن اقتصاد ایران، برو کراسی گسترده، امضاهای طلایی و رانت‌های فردی و گروهی که در بخش‌های مختلف وجود دارد، بستر مناسب برای شکل‌گیری فساد ایجاد می‌کند و ابزار اصلی فساد پول است. به این ترتیب ما اگر قصد داریم که با فساد برخورد کنیم، ابتدا باید بستر فساد را از بین ببریم، تصدی‌گری دولت در اقتصاد را کنار بگذاریم و قوانین و مقرراتی که به شکل‌گیری فساد کمک می‌کند را حذف کنیم و از سوی دیگر پول را رصد کنیم، گردش پول را رصد کنیم و اجازه ندهیم وسیله فساد به‌راحتی به گردش دربیاید.

■ مبدا و منشأ پول را چگونه می‌توان رصد کرد؟

برای مشخص شدن ابعاد این امر می‌توان به تجربه بسیاری از کشورها پرداخت. امروز در بسیار از کشورها صرف نظر از اینکه توسعه یافته به‌شمار می‌روند یا نه، اصلی‌ترین سوال درباره پول از افراد این است که از کجا آورده‌ای؟ برای مثال اگر حقوق یک کارمند، ۲۰۰ هزار یورو در سال تعریف شده اما در پایان سال ۴۰۰ هزار یورو در حساب او جابه‌جا شده، این فرد باید به دولت پاسخ‌گو باشد که محل ورود این پول به حسابش کجا بوده؟ از طریق چه کسی واریز شده؟ چه توجیه قانونی برای آن وجود دارد؟ اگر یک فرد اصطلاحا کاسب است و حقوق ثابت ندارد، اطلاعات مربوط به درآمدش در سامانه مالیاتی تصویب شده و باز هم اگر فرد درآمدی بیش از خوداظهاری خود به دست آورد، باید پاسخ‌گو باشد که این افزایش درآمد و سرمایه از کجا و چگونه به وجود آمده است؟

■ این قید و بندها تا چه حد در ایران اجرایی می‌شود؟

ما در ایران عملا نظارتی بر این فرآیند نداریم. یعنی حقوق کارمندان ثبت شده و کاسب‌ها نیز اظهارنامه مالیاتی پر کرده‌اند ولی اگر یک کارمند به جای سالی ۱۰۰ میلیون تومان، در سال یک میلیارد تومان در حساب خود داشته باشد، هیچ کس از او سوال نمی‌کند که این پول چگونه و از طریق به‌دست آمده است؟ اگر یک فعال اقتصادی چند برابر درآمد اظهار شده در سامانه مالیاتی را در حساب‌های خود به گردش دربیاورد، کسی پیگیر او نمی‌شود. در این شکی وجود ندارد که وقتی فساد یا پول کثیفی شکل می‌گیرد، بخش عمده آن وارد نظام بانکی شده و از این طریق جابه‌جا می‌شود و تا وقتی نظام بانکی ما طوری اصلاح نشده که در برابر ورود این پول‌ها، سنجش کامل انجام داده و اطلاعات مشکوک را رصد کند، همچنان پرونده‌های جدید فساد شکل می‌گیرد و افراد با استفاده از این بستر به نفع شخصی خود، در اقتصاد اخلال ایجاد می‌کنند. این به‌معنی مسوولیت مستقیم بانک‌ها نیست، بلکه ما باید بستر قانونی و اجرایی را به کار ببندیم که وقتی پول مشکوکی وارد بانک‌ها شد، سریعا رصد شده و فرد مجبور به پاسخ‌گویی شود.

■ آیا امکان رصد حساب همه افراد در شبکه وجود دارد؟ تا چه حد می‌توان بازیر ساخت‌های فعلی به این هدف دست یافت؟

پاسخ‌گویی در برابر ثروت و درآمد چیز جدید و عجیبی نیست. همانطور که در تمام کشورهای دنیا وجود دارد، در ایران نیز قوانین ما به این موضوع پرداخته‌اند. برای مثال در سامانه جامعه مالیاتی باید اطلاعات درآمدی و ثروت افراد ثبت شود. به این ترتیب وقتی کدملی فردی در سامانه وارد شد، مشخص می‌شود که این فرد چه قدر درآمد سالانه دارد، چه املاک، خودرو یا سهام‌هایی به نامش وجود دارد و مالیات هر یک از آنها به چه شکل محاسبه می‌شود. با رصد اطلاعات اگر مشخص شد فردی خلاف واقع گفته یا پول خود را از طریق حساب یا مشخصات دیگری جابه‌جا کرده، باید در برابر قانون پاسخ‌گو باشد و اگر سعی در فرار از مالیات داشته، باید جریمه‌ای مضاف بر رقم قبلی پرداخت کند.

■ در کنار شکل‌گیری پرونده‌های فساد، عدم شفافیت چه آسیب‌های دیگری را به اقتصاد ایران وارد کرده است؟

وقتی ما منبع و منشأ پول را رصد کنیم فضایی برای فعالیت‌های خلاف قانون دیگری نیز باز می‌شود. برای مثال اقتصاد ایران سال‌هاست که با موضوع قاچاق دست به گریبان است. قاچاق از سویی دست دولت را از درآمدهای گمرکی کوتاه می‌کند و از سوی دیگر بازار کارخانه‌های داخلی تولیدکننده کالا را از بین می‌برد. بر اساس آمارهای موجود در ایران سالانه عددی بین ۱۰ تا ۲۰ میلیارد دلار قاچاق کالا صورت می‌گیرد. این کالاها بدون نظارت رسمی وارد کشور شده و به‌فروش می‌رسند. اگر ما در نظام بانکی و در رفت و آمد پول نظارت داشتیم، صاحبان این کالاهای قاچاق، چگونه می‌توانستند پول حاصل از این اقدامات خود را جابه‌جا کنند. وقتی رقمی بزرگ به حساب یک شخص وارد می‌شود، او باید پاسخ‌گو باشد و وقتی اطلاعات اظهار شده با وضعیت حساب‌ها همخوانی نداشته باشد، مسائل کلانی مانند قاچاق نیز با مشکل مواجه می‌شود. از این رو من معتقدم در صورتی که ما تردد پول به بانک‌های خود را رصد کنیم و در رابطه با آن سخت‌گیری‌های جدی داشته باشیم، بستر ۹۰ درصد از فساد موجود در اقتصاد ایران برچیده می‌شود ولی در غیر این صورت، ما باید همچنان شاهد برگزاری دادگاه‌هایی باشیم که در آنها یک جرم اقتصادی بزرگ رخ داده و همچنان این فرآیند ادامه دارد.

اخبار

افت تولید خودرو طی دو ماهه اول امسال

ارزیابی‌ها حاکی از این است که تولید انواع خودرو طی دوماهه ابتدایی امسال با افت ۳،۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۲۶ هزار و ۵۳۵ دستگاه رسید. در این مدت تولید سواری نسبت به دوماهه ابتدایی سال قبل ۴،۱ درصد افت داشت و به ۱۱۷ هزار و ۱۷۶ دستگاه رسید. به گزارش «خبرگزاری فارس» طی دوماهه امسال ۵۷ دستگاه ون در کشور تولید شد که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۴۷ درصد رشد داشته است. همچنین تولید وانت با رشد ۶،۸ درصدی به ۸ هزار و ۳۹۲ دستگاه رسید. در مورد تولید مینی بوس و میدل باس نیز باید به افت ۸،۲ درصدی طی دوماهه امسال اشاره کنیم به‌طوری که در این مدت تولید این محصولات فقط ۸۹ دستگاه بوده است. در عین حال تولید اتوبوس با رشد ۲۰۰ درصدی نسبت به دوماهه اول سال گذشته به ۱۴۷ دستگاه رسیده و تولید کامیونت، کامیون و کشنده نیز با افزایش ۱۴،۲ درصدی به ۶۷۴ هزار دستگاه رسیده است. در مورد تولید خودرو طی اردیبهشت امسال نیز باید به رشد ۱۶۶،۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل اشاره کنیم به‌طوری که در دومین ماه از امسال ۱۰۱ هزار و ۶۱۲ دستگاه انواع خودرو در کشور به تولید رسیده است. تولید سواری در این مدت معادل ۹۳ هزار و ۹۱۱ دستگاه بوده که نسبت به اردیبهشت ۹۸ با رشد ۱۶،۱ درصدی همراه است. در بررسی وضعیت تولید گروه صنعتی ایران خودرو طی دوماهه ابتدایی امسال باید به رشد ۷،۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل اشاره کنیم به‌طوری که در این مدت ۶۶ هزار و ۸۴۵ دستگاه خودرو در این گروه صنعتی به تولید رسیده است. طی دوماهه امسال ۶۵ هزار و ۶۰۰ دستگاه سواری در ایران خودرو تولید شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶،۴ درصد رشد داشته است. تولید گروه خودروسازی سایپا نیز در دوماهه اول امسال با افت ۱۶،۱ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل همراه بوده و به ۵۳ هزار و ۶۷۲ دستگاه رسیده است. تولید سواری توسط سایپا در دوماهه امسال با کاهش ۱۷،۸ درصدی به ۴۷ هزار و ۱۵۰ دستگاه رسیده است.

مرز مهران باز شد

سرانجام بعد از مدت‌ها توقف فعالیت در مرز مهران طی رایزنی‌های صورت گرفته این مرز از دیروز (۱۹ خرداد) باز شد. از اسفند سال گذشته و با شیوع ویروس کرونا، فعالیت در مرزهای ایران و عراق از روال عادی خارج و با توقف فعالیت در اغلب مرزها مواجه شد. در ادامه مرزهای با اقلیم کردستان عراق به تدریج بازگشایی و فعال شد، اما مرزهای عربی بسته بودند. طی مدت اخیر رایزنی‌هایی در رابطه با بازگشایی مرزهای عربی وجود داشت و دو طرف پیشنهاداتی نیز در این باره داشتند تا اینکه توافقی در رابطه با مرز مهران صورت گرفت. این در حالی است که طبق اعلام روح‌الله لطیفی - سخنگوی گمرک ایران - به ایسنا، فعالیت مرز مهران از دیروز (دوشنبه) همزمان با ۱۹ خرداد ماه از سر گرفته شده است. فعالیت مرز مهران به صورت هر روزی نیست و در هفته جاری فقط در روزهای دوشنبه و چهارشنبه و از هفته آینده طی روزهای یکشنبه و چهارشنبه تردد کالا انجام می‌شود. قرار است که روزانه ۲۵۰ کامیون حامل کالاهای صادراتی برای تخلیه کالا وارد عراق شوند که در مجموع به ۵۰۰ کامیون در هفته می‌رسد، انجام مبادلات تجاری در چارچوب پروتکل‌های بهداشتی انجام خواهد شد. در حال حاضر از مرزهای عربی با عراق فقط مرز مهران بازگشایی شده است، اما هفت مرز دیگر با اقلیم کردستان از مدت‌ها قبل باز شده و در حال فعالیت هستند. فعلا فعالیت در مرزهای ایران و عراق فقط تجاری فعال بوده و در رابطه با مسافر توافقی انجام نشده است.

تعطیلی ۹ ساله یک قانونِ حمایتی از تولید

تسنیم | نایب رییس اتاق بازرگانی ایران از توقف ۹ ساله اجرای یک ماده قانونی که سال ۹۰ برای حمایت از تولید مصوب شده بود، خبر داد. حسین سلاح‌ورزی نایب رییس اتاق بازرگانی ایران گفت: در سنوات گذشته مطابق ابلاغ اجرای سیاست‌های اصل ۴۴، قانون بهبود کسب و کار سال ۹۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. در ماده ۲۸ این قانون حکم مشخصی وجود دارد که دولت را مکلف کرده ظرف ۶ ماه سازوکار رسیدگی به مشکلات مودیان مالیاتی و بیمه تامین اجتماعی تصویب شود که با گذشت ۹ سال از این قانون هنوز اقدامی صورت نگرفته است. او افزود: بعدها به دلیل مشکلات بنگاه‌های اقتصادی در حوزه‌های بیمه‌ای، مالیاتی و بانکی؛ پیشنهادی در هیات وزیران مصوب شد که باز هم به دلیل تمکین نکردن دستگاه‌های اجرایی، قانون متمم ستاد تسهیل برای رفع مشکلات به صورت قانون درآمد. او افزود: کماکان دستگاه‌هایی مثل سیستم بانکی و نظام مالیاتی توجهی به این موضوع ندارند و کماکان اجرای مصوبات ستاد تسهیل با مشکل مواجه است. سلاح‌ورزی گفت: وظیفه اصلی حاکمیت این است که فضای کسب و کار را برای انگیزه بخشیدن به تولید فراهم کند اما به دلیل دیده نشدن الزام و بستری که بتواند قانون، ضمانت اجرا داشته باشد و به دلیل مقاومت دستگاه‌های اجرایی خیلی از تصمیمات و مصوبات اجرایی نمی‌شود. او افزود: در جلسه اخیر ستاد مقرر شد، رسیدگی موردی به مصادیق و مشکلات واحدهای تولیدی باید در سطح استان‌ها بررسی شود اما به دلیل مساعد نبودن بستر کسب و کار و فضای تولید نتوانسته ایم در این زمینه قدم‌های جدی و محکمی برداریم.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | سه‌شنبه ۲۰ خرداد ۱۳۹۹ | ۱۷ شوال ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۶۷۶ | Tue. Jun 9. 2020

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۳ (روزتاب) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۴ | اذان مغرب: ۲۰:۴۱ | اذان صبح فردا: ۴:۰۲

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

کودتای قوچان، قتل نادرشاه و تغییر مسیر تاریخ ایران زمین

تاریخ نگاری

دهم ژوئن سال ۱۷۴۷ مصادف با بیستم خرداد ۱۱۲۶ شمسی، در فتح‌آباد قوچان، نادرشاه در خوابگاهش به دست چند تن از ژنرال‌هایش به قتل رسید و به این ترتیب ناپلئون شرق از این دنیا رفت؛ مردی که آرزو داشت ایران را بار دیگر ابرقدرت جهان کند. نادر در سال ۱۷۳۶ میلادی در یک اجتماع بزرگ در آذربایجان با رای زعمای ایران، سران قبایل، کدخدایان و معتمدان نقاط مختلف کشور به شاهی انتخاب شده بود. وی نیروهای روسیه را به آن سوی داغستان فراری و عثمانی را گوشمالی داده و برجای خود نشانده بود، منطقه فرارود (آسیای میانه) را آرام، و گردنکشان ایران خاوری (پختون‌ها = پشتون ها) را تنبیه و دهلی را در سال ۱۷۳۹ (نوروز) به تصرف خود درآورده بود. نادر حاکمیت ایران را بر سراسر خلیج فارس مسلط کرد و سران مسقط و عمّان را نیز به سوی خود جلب کرد و سرگرم ساخت ناو جنگی و درصدد تصرف جزیره زنگبار در حاشیه آفریقا بود. علاقه بیش از حد به کشورگشایی باعث شد نادر طبق برخی روایات دو سوم از ایام عمر خود را روی زین اسب بگذراند و لشکرکشی‌های مداوم و ضعف مزاج و خستگی جسمانی ناشی از آن، او را به تدریج بسیار تندخو و خشن کرده بود که نتیجه‌اش اتخاذ تصمیمات سخت و نیز اعمال مجازات‌های شدید، غیرانسانی و فوری اطرافیان خود و مقامات از جمله افسران ارشد بود. نادر که آخرین آیین‌های نوروزی دوران حیات را در کرمان گذرانیده بود، نیمه خرداد در راه بازگشت به پایتخت خود (مشهد)، در فتح آباد قوچان اردو زده بود. در این اردوگاه که در ۱۲ کیلومتری قوچان (خبوشان آن زمان) برپا شده بود، نادر دژبانی اردو را به احمدخان درانی، افسر ۲۵ ساله پشتون، سپرده بود که این امر باعث ترس افسرانی شده بود که بر جان خود ایمن نبودند. نادر در جوانی با مادرش به اسارت افشارها درآمده بود ـ که گهگاه خراسان جنوب غربی را غارت می کردند. وی پس از مرگ مادر از اسارت گریخته بود و با اینکه همین دوران اسارت، او را به نادر افشار معروف کرده بود ولی از افشارها دلخوش نبود و میان دو طرف کینه ادامه داشت. این بیم و نگرانی به زودی ۷۰ افسر و عمدتا از قاجارها و افشارها را بر آن داشت که «هم قسم» شوند تا نادر را بکشند. آنها شبانه به چادر خوابگاه نادر نزدیک شدند، نگهبان چادر را خفه کردند، و وارد چادر شدند. نادر با شمشیر دست به دفاع زد ولی صالح خان دست نادر، و یک ژنرال قاجار سر او را قطع کرد و روز بعد، در آن اردوگاه عظیم جز جسد نادر ـ تقریبا چیزی دیگر بر جای نمانده بود. قتل نادر مسیر تاریخ ایران و منطقه را به لحاظ لشگرکشی کشورهای مختلف پس از مرگ نادر و تغییرات مرزی دگرگون کرد.

چهره روز

انتخابات شورای صنفی نمایش دوباره برگزار می‌شود؟

محمدمهدی طباطبایی‌نژاد معاون نظارت و ارزشیابی سازمان سینمایی، درباره سرانجام مساله‌ای که بین خانه سینما و شورای صنفی نمایش رخ داده بود، گفت: هیچ مشکلی بین ما و خانه سینما وجود ندارد. دوستان ما در خانه سینما نیز می‌دانند که رفتار غیرقانونی از سازمان سر نزده است. اما ما برای همراهی هرچه بیشتر پیشنهاد دادیم که حاضریم هر زمان که گفتند، انتخابات شورای صنفی نمایش را تجدید کنیم. او افزود: در صورتی که دوستان ما نکته یا اعتراضی به انتخابات شورای صنفی داشته باشند، هر زمان که گفتند، آن را تجدید می کنیم. از نظر ما هیچ مانعی برای تجدید انتخابات وجود ندارد و آن چیزی که مهم است این بوده که یک شورای حرفه‌ای با اطمینان خاطر همه ذی‌نفعانش کارش را انجام دهد.

مرز پرگوهر

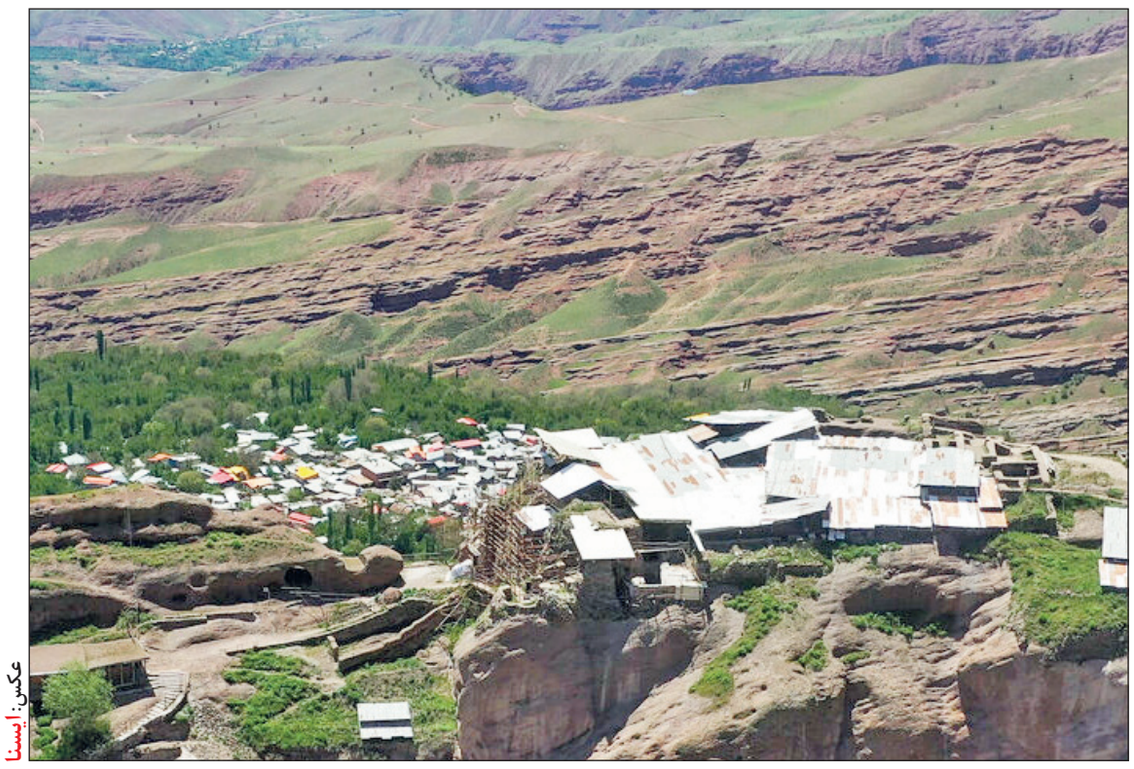

عکس: ایسنا

قلعه‌الموت یا دژ الموت مقرّ حسن صباح یکی از قلاع تاریخی ایران است. دژ الموت در منطقه الموت قزوین شمال شرقی روستای گازرخان (قصرخان) قرار دارد. این دژ با ارتفاع ۲۱۶۳ متر از سطح دریا و با تعداد حدود ۴۰۰ پلکان سنگی، تنها یک ورودی از گوشه شمال شرقی‌اش دارد که بنا به قول عطاملک جوینی به شکل شتر خوابیده است. در دامنه جنوبی کوه خندقی وجود دارد که هر گونه راه نفوذ را می‌بندد. طول دژ حدود ۱۲۰ متر و عرض آن بین ۱۰ تا ۳۵ متر است. هنگامی که بالای دژ می‌ایستیم تا فاصله حدود ۱۰ کیلومتر دورتر هم قابل مشاهده است. دور تا دور این دژ پرتگاه است، در حقیقت انتخاب جغرافیا و معماری قلعه تسخیرناپذیر است. قلعه الموت در سال ۸۱ به عنوان یکی از آثار ملی ایران ثبت شده است.

تاریخچه

حراج، از لندن و رم تا تهران

موجی که از اقبال عمومی و اهمیت روزافزون حراجی‌ها برخاسته است، تصویر قدیم حراج خانه را تغییر داده است. تصویر یک اتاق تاریک با دیوارهای چوب‌کاری شده و صندلی‌هایی که در ردیف‌های موازی چیده شده‌اند و نور متمرکزی که بر شیء فروشی می‌تابد، دیگر در شیوه‌های نوین فروش به چشم نمی‌خورند. امروز دیگر شرکت در یک حراجی به اینجا و اکنون بستگی ندارد، بلکه با امکاناتی مانند پیشنهاد دادن تلفنی و گسترش اینترنت، روش‌های فروش تغییر کرده است. با نگاهی به تاریخچه حراجی‌ها می‌توان نگاهی شفاف‌تر نسبت به آن پیدا کرد. در ابتدای تاریخ حراجی، فروش با روشن کردن یک شمع آغاز و با سوختن و تمام شدن آن پایان می‌یافته است. کلمه «auction» ریشه در واژه لاتین «Auctus» دارد که به معنی «بالابردن» است. اولین نشانه‌های به دست آمده از یک حراجی به ۵۰۰ سال قبل از میلاد در یونان باز می‌گردد. در این دوران زنان توسط خانواده‌هایشان برای ازدواج به رقابتی حراج مانند گذاشته می‌شدند. رومیان نیز به این سنت علاقه وافری داشتند و به صورت دایمی حراجی‌هایی از غنائم جنگی، برده و دارایی بدهکاران برگزار می‌کردند. در واقع در ۱۹۳ بعد از میلاد زمانی که امپراتور پرتیناکس توسط محافظانش کشته شد و اموالش به حراج گذاشته شد، مردم از سرتاسر امپراتوری رم برای شرکت در این حراج خودشان را رساندند. در ۲۰۱۴ بنیاد هنرهای زیبای اروپا رقم ۲.۸ میلیارد یورو را برای فروش آثار هنری ثبت کرده که معادل ۶ درصد فروش کل جهانی هنر است. از جمله با سابقه‌ترین و مشهورترین خانه‌های حراجی در جهان می‌توان از خانه حراج کریستیز نام برد، این خانه در سال ۱۷۶۶ توسط جیمز کریستی در لندن افتتاح شده و امروزه شعبه اصلی آن در کینگ استریت لندن قرار دارد و شعبه دیگری نیز در مرکز راکفلر نیویورک دارد و علاوه بر آن شعبات فرعی بسیاری در سایر نقاط جهان از جمله امارات متحده عربی و هنگ کنگ دارد. معروفترین حراجی که هم آوازه کریستیز محسوب می‌شود، حراج‌خانه ساتبیز است. ساتبیز ۲۰ سال از کریستیز پیرتر است و در ۱۱ مارس ۱۷۴۴ تاسیس شده است. ساتبیز در لندن افتتاح شده ولی اینک به صورت چند ملیتی اداره می‌شود و مرکز اصلی آن در نیویورک است. در فهرست برترین حراجی‌های دنیا خانه دیگری نیز قرار دارد که حراج‌خانه بونامز است، بونامز رقیب دو حراجی کریستیز و ساتبیز، سال ۱۷۹۳ در لندن افتتاح شده است. اما قدیمی‌ترین حراجی فعال جهان، حراج خانه استکهلم در کشور سوئد است با نام StokholmsAuktionsverk این حراجی در سال ۱۶۷۴ باز شده و تا امروز کارش ادامه دارد. این حراجی توسط بارون کلاوس رولمب از دولتمردان سوئدی ایجاد شده است. این حراجی امروز دو شعبه دیگر در سوئد در شهرهای یوتبری (گوتنبرگ) و مالمو دارد. حراج تهران نیز از خردادماه سال ۱۳۹۱ آغاز به کار کرد و اینک یازدهمین دوره خود را با آثار کلاسیک و مدرن هنر ایران ارایه کرده است.

جامعه

دو سناریو برای بازگشایی مدارس از مهر ۹۹

رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی درباره سناریوهای سازمان پژوهش برای ارایه محتوای درسی در سال تحصیلی آتی گفت: برای سال تحصیلی آینده روی دو سناریوی مشخص فکر می‌کنیم. یک حالت این است که مدارس به‌شکل ترکیبی از حضوری و غیرحضوری تشکیل و اداره شود. بخشی از زمان آموزش حضوری باشد و بخشی را مجبور شوند به صورت مجازی ارایه دهند. در این رویکرد ترکیبی در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی در دفتر تالیف آموزش‌های عمومی و متوسطه نظری الگویی باید آماده شود و تجربیات قبلی هم وجود دارد. حسن ملکی افزود: حالت دوم این است اصلا دانش‌آموزان اجازه نداشته باشند به مدرسه بروند که رویکرد آموزش مجازی است و الگوی دیگری باید طراحی شود. روی هر دو الگو کار می‌کنیم و کارشناسان ذی‌ربط را به همکاری دعوت می‌کنیم. بسته آموزشی مناسب را در هر دو حالت تولید خواهیم کرد و با کاری که در شبکه شاد انجام می‌شود باید همسویی و هماهنگی لازم شکل بگیرد. او همچنین درباره آسیب‌های اجتماعی و راهکارهای پیشگیری از آن در محتوای درسی گفت: مساله آسیب‌های اجتماعی از جهت نوع و نحوه بروز و ظهور در جامعه پیچیدگی‌های خاصی دارد، معتقدیم نیازمند مطالعات بیشتری هستیم. در گام‌ها و برنامه‌های جدید سازمان باید پژوهش در عرصه آسیب‌های اجتماعی به‌ویژه آسیب‌های نوپدید و نوین انجام شود.

گام بلند قانون برای حمایت از کودکان و نوجوانان

این روزها با قتل دختر ۱۴ ساله به نام رومینا به دست پدرش، جامعه با حساسیت بیشتری موضوع قوانین حمایت از کودکان و لایحه بلاتکلیف‌مانده حمایت از کودکان و نوجوانان را پیگیری می‌کند. رییس انجمن مددکاران اجتماعی ایران قانون حمایت از حقوق کودکان و نوجوانان را قانونی مترقیانه دانست و خواستار اجرای سریع و صحیح آن شد. حسن موسوی چلک با بیان اینکه مطالبه انجمن مددکاران اجتماعی از رییس قوه قضاییه اجرای سریع و صحیح قانون حمایت از حقوق کودکان و نوجوانان است، گفت: قانون حمایت از کودکان و نوجوانان نیازی بود که در کشور برای حمایت از گروه‌های مختلف اطفال و نوجوانان زیر ۱۸ سالی که به هر دلیلی نیازمند حمایت‌های اجتماعی و قضایی هستند، احساس می‌شد. او با اشاره به اینکه این قانون گروه‌های مختلف اطفال از جمله افرادی که مورد بی‌توجهی، سهل‌انگاری، سوء رفتار، بهره‌کشی اقتصادی، معامله، فحشا، هرزه‌نگاری، خطر شدید و قریب‌الوقوع و... قرار می‌گیرند، را شامل می‌شود، افزود: حسن قانون مذکور این است که مبنا کودکان زیر ۱۸ سال هستند، بنابراین حتی «رومینا» هم می‌توانست مصداق این قانون باشد. رییس انجمن مددکاران اجتماعی ایران ادامه داد: نکته دیگری که وجود دارد این است که قانون ماهیت پیشگیری هم دارد و فقط شامل کودکانی که دچار بزه و آزار و آسیب شده‌اند، نیست. رویکرد پیشگیرانه این قانون هم به سلامت جسمی، روانی، اجتماعی، اخلاقی و هم به وضعیت آموزش آنها رسیدگی می‌کند یعنی از ابعاد معمول سلامت هم فراتر رفته است و حتی وقتی سلامت آموزشی فرد مورد مخاطره قرار می‌گیرد هم آن را شامل می‌شود. موسوی چلک با بیان اینکه این قانون ابتدا یک لایحه قضایی بوده و قوه قضاییه ابتدا سال ۸۷ آن را تصویب کرده و به دولت فرستاده است، به ایسنا گفت: اما ماهیت این لایحه یک رویکرد اجتماعی دارد. در این بین مددکاران اجتماعی یک جایگاه ویژه دارند؛ هم تفکر مددکاری و حمایت اجتماعی و هم مددکاران اجتماعی در آن دیده شده‌اند. جنبه‌های حمایت هم در این قانون متنوع و متعدد است. البته ما قبلا هم قانون حمایت از حقوق کودکان داشتیم، اما این قانون هم جامعیت بیشتری دارد و هم قوانین قبلی را شامل می‌شود.

میراث‌نامه

الوند زخمی و بی‌پناه؛ در آتش بی‌تدبیری

الوندی که پیوندگاه تاریخ و طبیعت است، این روزها زخم لودرها را بر تن خویش به تماشا نشسته و راه باریک و زیگزاکی که از گنجنامه به سمت میدان میشان می‌رفت، با نام «جاده سلامت» تعریض شد. حتی متولیان مجموعه تفریحی و توریستی گنجنامه به همین میزان بسنده نکردند و بر سر الوند منت گذاشته و در کنار این جاده درختکاری هم کردند! فقط ۵ سال از تعرض قبلی به دشت میشان در مسیر قله الوند می‌گذرد، هر چند پیش از این اتفاق در طول سال‌های گذشته ایجاد تله‌کابین گنجنامه و تاسیساتی که برای این تله‌کابین نیاز بود خود راه را برای آسیب بیشتر به کوهستان الوند که بخشی از آن در فهرست میراث ملی کشور نیز ثبت شده هموار کرد، اقداماتی که به نظر می‌رسد هنوز ادامه‌دار است، شاید به همین دلیل هم این بار سراغ جاده‌ای هموار برای رسیدن به همان مسیر میشان به گنجنامه رفته‌اند. از حدود ۱۰ روز قبل کارشان برای زیرسازی جاده میشان را آغاز کرده‌اند و کارگران پروژه هم تاکید کردند که کارشان قرار است به درختکاری ختم شود، این خود نشانه‌ای است که احتمال آغاز تخریب‌های بیشتر در دل این مسیر را بیشتر می‌کند، آن هم در شرایطی که فعالان میراث فرهنگی از کشف کتیبه‌ای در نزدیکی همین مسیر خبر داده‌اند که احتمال تخریب‌اش در زمان انجام عملیات تسطیح محوطه وجود دارد. ناهید زندی صادق، دانش‌آموخته ایران‌شناسی و فعال میراث فرهنگی همدان می‌گوید: «الوند؛ همان کوه مقدس و سپندی که در طول تاریخ همواره تکیه‌گاه و پناه هگمتانه باستانی، مادستان و همدان بوده و هست، این روزها رنجور و مجروح نظاره‌گر بی‌مهری فرزندان خویش است، از همان روزها که راه‌اندازی تله‌کابین، کوهنوردی را به تفریح و تفرجی آسان بدل کرد و «دشت‌میشان» زیر پای مسافران و گردشگران با زباله‌ها انباشته شد، دل الوند و الوند دوستان شکست. او به ایسنا گفت: سنگ‌نگاره‌ها و سنگ‌نوشته‌هایی که در جای‌جای کوهستان الوند به یادگار مانده‌اند از روزگار پیش از تاریخ تا دوره اشکانیان را برمی‌گیرد که شاید معروف‌ترین و بزرگ‌ترین آنها سنگ‌نوشته‌های داریوش بزرگ و فرزندش؛ خشایارشاه باشد. دره گنجنامه و دامان الوند همواره ییلاق همدانی‌ها بوده و ادیبان و مورخان از سرسبزی و آب هوای این منطقه بسیار نوشته‌اند. متولیان مجموعه تفریحی و توریستی گنجنامه به همین میزان بسنده نکردند و بر سر الوند منت گذاشته و در کنار این جاده درختکاری هم کردند! حال آنکه این بخش از کوهپایه اساسا مرتع است و نیازی به درخت ندارد، از سوی دیگر باید کارشناسان نظر دهند که درختان کاشته شده، اصلا با اقلیم الوند سازگار هستند یا خیر؟

کتابخانه

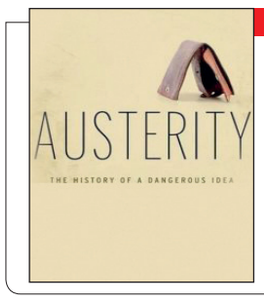

«ریاضت» پیشینه اندیشه‌ای هولناک

کتاب «ریاضت» پیشینه اندیشه‌ای هولناک نوشته مارک بلیت، برای تمام کسانی که در پی یادگیری مطالبی در باب وضعیت اقتصادی حال حاضر جهان، چگونگی رسیدن به این وضعیت و نقطه آغازی برای یافتن راه‌حل‌های بلندمدت هستند کتاب مفیدی است. او در این کتاب در باب همین موضوع، تحلیلی جامع از منشئات و سیر تکاملی اندیشه ریاضت ارایه می‌دهد و در عین حال نقدی ویرانگر از پیشینه آن مطرح می‌کند. او پیش‌زمینه فکری و عملی این قالب سیاست مالی را شرح داده و چگونگی کسب جایگاه و اهمیت توسط این اندیشه را در ایالات متحده و اروپا شرح می‌دهد. طبق آنچه در کتاب می‌خوانیم، در مجموع باید گفت ریاضت اندیشه‌ای خطرناک است و آن‌طور که معمولا توسط اقتصاددانان ارتدوکس القا می‌شود موفق نبوده است.

مجلس در گذر تاریخ

مخالفت مجلس با حکیمی

بیستم خرداد ۱۳۲۴، رییس مجلس شورای ملی به‌طور رسمی اعلام کرد که این مجلس به کابینه ابراهیم حکیمی رای اعتماد نداده است. این مجلس در روز سیزدهم همین سال با گرفتن ۲۵ رای مثبت از مجموع ۹۵ رای، به دولت رای اعتماد نداده بود. ابراهیم حکیمی پس از سقوط دولت قوام در سال ۱۳۲۱ که در آن مشاور نخست‌وزیر بود تا ۱۳۲۴ عهده‌دار سمت دولتی دیگری نشد. در اردیبهشت ۱۳۲۴، فراکسیون‌های مختلف مجلس به نخست‌وزیری وی به عنوان دولتمردی محترم و بدون مناسبات نزدیک با قدرت‌های خارجی، متمایل شدند ولی او در انتخاب وزیران، نظر نمایندگان را تأمین نکرد و در نتیجه، مجلس به وی رأی اعتماد نداد. در اسناد مجلس شورای ملی درباره این جلسه آمده است: «مجلس شورای ملی در جلسه ۱۳۲۴/۳/۱۳ نسبت به کابینه آقای حکیمی نخست‌وزیر رأی اعتماد گرفته و چون ۲۵ نفر از ۹۵ نفر عده حاضر فقط رأی مثبت داده بودند لذا اکثریت حاصل نگردید.» او در بخشی از برنامه‌هایش برای اداره دولت گفته بود: «دولت در ضمن مذاکراتی که در باب مناسبات اقتصادی و تجارتی مملکت با متحدین خود به عمل خواهد آورد وضع اداره امور اقتصادی و مالی مملکت را نیز مورد مطالعه قرار خواهد داد تا کم و کیف آن را با توجه به وضعی که به مناسبت خاتمه جنگ اروپا پیش خواهد آمد بسنجد و اقداماتی را که به اقتضای اوضاع فعلی مملکت و به منظور تعدیل بودجه و تجدید نظر در مالیات‌ها و تهیه کار و بهبودی و فلاحت و صناعت و وضع مستخدمین و بهبودی وضع کارگران و کشاورزان و نظایر آن ضروری شمرده شود معین نماید و البته در ضمن اموری که همواره توجه خاص دولت مصروف آن خواهد شد استقرار امنیت و اصلاح و تکمیل قوای تأمینیه مملکت است که مخصوصاً در این اوقات حائز کمال اهمیت است. شاید تکرار این مطلب زائد نباشد که امروز در نتیجه وقایعی که از چگونگی آن نمایندگان محترم خود به خوبی آگاه هستند حتی یک رشته از امور مملکت را هم نتوان نام برد که محتاج به اصلاحات نباشد و ناچار دولت در ضمن برخورد به هر یک از آنها آنچه در حیطه امکان باشد برای بهبودی کیفیت آن بذل جهد خواهد کرد.» حکیمی در پی رای عدم اعتماد به کابینه‌اش، ترجیح داد استعفا دهد اما پس از آن دو بار دیگر نیز مامور تشکیل کابینه شد، یک بار آبان ماه همان سال که دولتش ۷۶ روز عمر کرد و دیگر بار آذرماه ۱۳۲۶ بود که حکیمی جایگزین قوام شد. این بار نیز حکیمی نتوانست حتی یک سال بر مسند امور بماند و در طولانی‌ترین دوران نخست‌وزیری‌اش کمتر از ۶ ماه دوام آورد و در اواسط خرداد ۱۳۲۷ از سمت خود استعفا کرد.

هنر

وقتی بازگشایی تئاتر، پُرزیان‌تر از تعطیلی آن است

پس از انتشار اطلاعیه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره بازگشایی سالن‌های تئاتر، سینما و کنسرت‌های موسیقی، بعضی از هنرمندانی که نمایش‌هایشان روی صحنه بود و به دلیل کرونا اجرایشان متوقف شد، اعلام کردند این اطلاعیه مشکلات زیادی دارد از جمله اینکه سلامت گروه اجرایی در آن لحاظ نشده است. شاهین چگینی، رییس انجمن صنفی تماشاخانه‌های ایران نیز از زاویه‌ای دیگر به این موضوع می‌نگرد. او درباره بازگشایی مجموعه‌های خصوصی تئاتر می‌گوید: پس از صدور اطلاعیه وزارت ارشاد، با آقای آشنا، مدیر اداره کل هنرهای نمایشی صحبت کردم و ایشان اعلام کرد تا یکی، دو روز آینده با هماهنگی وزارت ارشاد و وزارت بهداشت، پروتکل‌های بهداشتی به سالن‌های نمایشی ابلاغ می‌شود. چگینی ادامه داد: بر اساس این صحبت، قرار است تجهیزات بهداشتی تا دو، سه ماه آینده با حمایت دولت در اختیار سالن‌ها قرار بگیرد که این برای ما خبری خوش است؛ زیرا تهیه این اقلام برای تماشاخانه‌های خصوصی، هزینه‌بر خواهد بود. مدیر تماشاخانه مشایخی درباره حمایت مالی از سالن‌های خصوصی تئاتر توضیح داد: همچنان پیگیر دریافت این حمایت‌ها هستیم و به آقای آشنا هم گفته‌ام که بازگشایی سالن‌ها عملا مشکلی را از ما حل نمی‌کند زیرا اگر قرار باشد نیمی از ظرفیت سالن خالی بماند، شاید گروه‌های نمایشی و سالن‌ها تمایلی به فعالیت نداشته باشند چون به هر حال این وضعیت، تبعاتی برای هر دوی ما دارد. چگینی به ایسنا گفت: اگر سالن‌ها باز شوند، بسیاری از کسانی که به‌دنبال مطالبات‌شان هستند، حتما پیگیری خواهند کرد و این در حالی است که ما هنوز هیچ حمایتی دریافت نکرده‌ایم و هیچ چشم‌انداز روشنی هم نداریم که بتوانیم پاسخگوی آنان باشیم. او اطلاعیه فعلی وزارت ارشاد را مبهم دانست و افزود: باید جزییات این طرح مشخص شود چون اگر قرار است تئاترها از اول تیر بازگشایی شوند، باید در فرصت کوتاه باقی مانده کار کارشناسی انجام دهیم تا دوباره در عمل انجام‌شده قرار نگیریم.

رییس انجمن صنفی تماشاخانه‌های ایران در پاسخ به این پرسش که آیا بعد از انتشار اطلاعیه وزارت ارشاد، گروه‌های نمایشی تمایلی به اجرا نشان داده‌اند و آیا پیگیر اجرا شده‌اند؟ گفت: سالن‌ها مشغول رایزنی با گروه‌ها هستند ولی آنان نیز همان پرسش‌هایی را که ما درباره ابهامات این اطلاعیه داریم، دارند و سوال همه این است که با زیان ناشی از خالی ماندن نیمی از ظرفیت سالن چه باید کرد. بنابراین اگر شرایط همچنان مبهم بماند، با تعطیلی سالن کمتر ضرر می‌کنیم. در حال حاضر هم گروه‌ها منتظر مشخص شدن وضعیت قراردادها هستند. چگینی اضافه کرد: با توجه به دستوری بودن این بخش‌نامه، منطقی است که وزارت ارشاد خود پای ضررش بماند و زیان ناشی از ظرفیت خالی سالن را جبران کند. پیش از این هم در جلساتی که با آقای آشنا داشته‌ایم، ایشان هم این مساله را پذیرفته‌اند ولی این موضوع باید به قطعیت برسد تا بعد بتوانیم درباره شکل قرارداد گروه‌ها و دیگر جزییات به نتیجه برسیم. او همچنین ابراز امیدواری کرد مبلغی که قرار بوده به حمایت از تماشاخانه‌های خصوصی تعلق بگیرد، زودتر پرداخت شود.